

81. tétel
Négylapos metszetsorozat az első pesti lófuttatásról

128. tétel
Petőfi Sándor összes költeményei Pákh Albert részére dedikálva

A Központi Antikvárium 152. aukciója

Az árverést vezeti:
Mélykuti Beatrix

Kiállítás / On view:
2019. november 25 - december 5.
hétköznap 10.00 - 18.00 óráig
Budapest V., Múzeum körút 13-15.

Árverés / Sale:
2019. december 6-án pénteken 17.00 órától.

Helyszín / Place:
Festetics Palota
(Andrássy Egyetem)
1088 Budapest, Pollack Mihály tér 3.

H-1053 Budapest, Múzeum körút 13-15.
Telefon: (36-1) 317-3514; Fax: (36-1) 266-1970
e-mail: aukcio@kozpontiantikvarium.hu
www.kozpontiantikvarium.hu

170. tétel
Leo Belgicus

21. tétel
Than Mór festő vázlatfüzete

Árverési feltételek

1. A Központi Antikvárium mint Aukciósház az árverést a tételek tulajdonosainak megbízásából mint kereskedelmi megbízott szervezi, rendezi és vezeti.

2. A tételek a katalógus sorrendjében kerülnek kiállításra úgy, hogy az árverésvezető a sorra kerülő tétel katalógusszámát, valamint kikiáltási árát előszóban kihirdeti, amire a venni szándékozók tárcsájuk felemelésével teszik meg ajánlatukat. A tétel vételi jogát leütéssel az a vevő szerzi meg, aki a legnagyobb árajánlatot teszi, kivéve, ha a tétellel kapcsolatban a Miniszterelnökség Örökségvédelmi Hatósági Főosztályának Műtárgyfelügyeleti Hatósági Osztálya által kijelölt közgyűjtemény érvényesíti elővásárlási jogát.

3. A vételár a tárgy leütési ára plusz 15% árverési jutalék. A vevő készpénzben vagy hitelkártyával a vételárat vagy annak 20%-át – foglalóként – az árverésen helyben tartozik fizetni. Ha a teljes vételár egy összegben az árverésen kifizetésre kerül, úgy a tárgy a helyszínen átvehető. Vevő a leütést követően a vételár legalább 20%-át köteles az Aukciósház részére megfizetni, amely követelésre az elévülés általános szabályai az irányadók.

4. Az Aukciósház biztosítja annak lehetőségét, hogy a vevő a foglalót meghaladó vételárrészt az árverés időpontjától számított 14 napon belül egyenlítse ki. Ez esetben a vevő a tárgyat csak akkor veheti át, ha a teljes vételárat kiegyenlítette. A vételárba a foglaló összege – határidőn belüli teljesítés esetén – beleszámít. Amennyiben megadott határidőig a vevő a tétel átvételére nem jelentkezik, az Aukciósház egyösszegű tárolási díjat számít fel, amely mértéke az át nem vett tételek leütési árának 20%-a. Az Aukciósház fenntartja továbbá magának a jogot, hogy 1 hónapon túli késedelmes átvétel esetén a vevő ajánlatát érvénytelennek tekintse és a foglaló összegét megtartsa.

5. A leütött tételt visszavenni és újra árverésre bocsátani tilos. Amennyiben a már leütött tétel vevőjének személye pontosan nem állapítható meg, az árverésvezető jogosult a tételt újra árverésre bocsátani.

6. Tilos mindenféle összebeszélés amely arra irányul, hogy harmadik személyeket a piaci árat lényegesen meghaladó vételár kínálatára rávegyen és így megkárosítson.

7. Az árverés előtti kiállításon és az árverésen minden tétel megtekinthető. A katalógusban szereplő leírások és illusztrációk kizárólag azonosításul és tájékoztatásul szolgálnak, így a vevőknek saját maguknak kell az árverést megelőzően meggyőződniük az árverési tételek állapotáról és arról, hogy az megfelel-e a katalógusban leírtaknak. A tételek szavatosság nélkül, minden hibájukkal és hiányosságukkal együtt abban az állapotban kerülnek eladásra, amelyben az árverés idején vannak.

8. Az eladásra kerülő tételek a kikiáltási ár alatt nem vásárolhatók meg. A vevő által tett árajánlatért, a kifizetett árverési árért az Aukciósház semmiféle felelősséget nem vállal, és nem kötelezhető, hogy nevezett tételt ugyanazon áron egy későbbi időpontban újra árverésre ajánlja vagy forgalomba hozza.

9. A védett tételleket – ezek sorszámát legkésőbb az aukció megkezdéséig kihirdetjük – Magyarországról kivinni nem lehet, valamint a mindenkori tulajdonosi adatokat nyilvántartásba veszik. A későbbi tulajdonváltás kötelezően bejelentendő. A kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. törvény vonatkozó rendelkezései alapján az Aukciósház közölni tartozik a tételek tulajdonosainak adatait a Miniszterelnökség Örökségvédelmi Hatósági Főosztályának Műtárgyfelügyeleti Hatósági Osztályával.

10. Amennyiben a vevő személyesen nem kíván részt venni az árverésen, az általa adott vételi megbízás alapján helyette az Aukciósház – a megbízásnak megfelelően – hivatalból árverezhet. Vételi megbízást adni a kiállítás ideje alatt személyesen vagy írásban az alábbi címen lehet: 1053 Budapest, Múzeum krt. 13-15., faxon a (00 361) 266-1970-es számon, e-mailben az aukcio@kozpontiantikvarium.hu címen illetve weboldalunkon (www.kozpontiantikvarium.hu) keresztül. Közgyűjtemények megbízásait hivatalos formában előleg nélkül elfogadjuk, magánszemélyek vételi megbízásának elfogadásához a vételi megbízás összege 20%-ának, mint előlegnek a befizetése szükséges. Sikertelen megbízás esetén az árverés után az előleget levonás nélkül visszakapja a megbízó. Amennyiben a megbízás sikeres, az előleg foglalónak tekintendő.

11. Az árverés végén az el nem kelt tételek újraárverezését lehet kérni.

12. Jelen megállapodásban nem szabályozott kérdésekben a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény rendelkezései az irányadók, valamint vitás kérdés esetén a felek az Aukciósház székhelye szerinti általános hatáskörű bíróságok kizárólagos illetékességét kötik ki.

Budapest, 2019.

Központi Antikvárium

Magyar
Antikváriusok
Egyesülete

ILAB
INTERNATIONAL LEAGUE OF
ANTIQUARIAN BOOKSELLERS

Két karodban
 Két karodban ringatórn
 csöndesen.
 Két karodban ringatórn
 csöndesen.
 Két karodban szemel ragok,
 halgatólag.
 Két karodban szemel ragok,
 halgatólag.
 Két karodban átölel te
 ha félél
 Két karommal átölel
 szem félél
 Két karodban szem jézt ragok
 a halál rag
 csöndesen.
 Két karodban a halál,
 mint egy álom
 álom.

Radnóti Miklós

1961. április 20.

65. tétel
 Radnóti Miklós: Két karodban

„Acélgömb föl, föl! Emelkedj!”

Acélgömbök tömültek az ég felé,
 társas, szilárd, keményen ömöltek - ő
 nekik!

És a szél mindig visszahívta őket
 föl felé a szél felé,
 szél felé a szél felé,
 szél felé a szél felé -
 és mindig visszahívta őket
 föl felé a szél felé?

Acélgömbök tömültek az ég felé,
 társas, szilárd, keményen ömöltek - ő
 nekik! „Acélgömb föl, föl! Emelkedj!”

Azóta minden felhőnek van lelve -
 csak az a felhőnek,
 és azóta minden felhőnek van lelve -
 csak az a felhőnek,
 és azóta minden felhőnek van lelve -
 csak az a felhőnek.

És azóta minden felhőnek van lelve -
 csak az a felhőnek, és azóta minden felhőnek van lelve -
 csak az a felhőnek, és azóta minden felhőnek van lelve -
 csak az a felhőnek.

Azóta minden felhőnek van lelve -
 csak az a felhőnek, és azóta minden felhőnek van lelve -
 csak az a felhőnek, és azóta minden felhőnek van lelve -
 csak az a felhőnek.

„Acélgömb föl, föl! Emelkedj!”

Acélgömbök tömültek az ég felé,
 társas, szilárd, keményen ömöltek - ő
 nekik!

62. tétel
 József Attila: Acélgömb föl, föl! Emelkedj!

Conditions of sale

1. Központi Antikvárium as Auction House organises, handles and conducts the auction on behalf of the vendors, and acts as a commercial agent.

2. The lots called up are presented in succession as in the catalogue. The auctioneer announces the catalogue number and the starting price of the lot and buyers indicate their wish to bid by raising their card. The buyer offering the highest bid shall win the lot at the hammer price, except for protected lots, when the public collection appointed by the Prime Minister's Office Inspectorate of Cultural Goods has priority to purchase the lot at the hammer price.

3. The purchase price includes the hammer price and 15% auction fee. The buyer shall pay the purchase price or 20% of it in cash or by card immediately after the auction. In case the full purchase price is paid after the auction, the bought item can be handed over to the buyer.

4. The Auction House allows a 14 day grace period to pay the balance between the deposit and the full purchase price. The buyer can take possession of the item only if the full purchase price has been paid. The amount of the deposit will be included in the purchase price if the said timeline has been observed. If not picked up until the end of the given grace period, storage fee will be charged which is 20% of the hammer price. The Auction House reserves the right to consider the bid of the buyer null and void and keep the deposit if the buyer fails to take over the item within 1 month period.

5. The bid item may not be reauctioned unless the identity of the buyer is impossible to establish.

6. No seller may bid, nor may any third party bid on the seller's behalf in order to reach an unreasonably high price and thus inflict loss on any other party.

7. All the lots are exhibited for inspection prior to the auction. The descriptions and illustrations in the catalogue are only for identification. Each bidder is responsible for inspecting the condition of the lots prior to the auction, and for deciding if it is in accordance with the description in the catalogue. All the lots are sold without warranty with all the imperfections they may have at the time of the auction.

8. The items auctioned may not be sold under the starting price in the catalogue. The Auction House will not bear any liability in respect of the bid or the purchase price paid, and may not be compelled to reoffer the same item or market it at any time at the same price.

9. No protected item – their number shall be made public by the beginning of the auction – may be taken abroad, and their owners will be registered. Owners are expected to report any change of ownership. The Auction House is liable to report the data of the owners of protected items to the Prime Minister's Office Inspectorate of Cultural Goods (LXIV./2001).

10. For absentee bids the auctioneer may be commissioned by the buyer to bid on his/her behalf. You may submit your bid in the Központi Antikvárium (H-1053 Budapest, Múzeum krt. 13-15.), fax us at (00361) 266 1970, send us an e-mail (rarebooks@kozpontiantikvarium.hu) or via our website (www.kozpontiantikvarium.hu). Museums and libraries may submit their bids officially without an advance payment, which (20% of the bid) is required of all other buyers. In case of an unsuccessful bid, the advance payment will be returned to the buyer in full after the auction. In case of a successful bid the amount will be regarded as a deposit.

11. Unsold items may be reauctioned after the auction upon request.

12. The Civil Code (V./2013) shall govern any matter unregulated in the present Conditions of sale. Should any dispute arise, the parties accept the competence of district court, determined by the location of the Auction House.

Budapest, 2019.
Központi Antikvárium

Magyar
Antikváriusok
Egyesülete

ILAB
INTERNATIONAL LEAGUE OF
ANTICVARIAN BOOKSELLERS

TARTALOMJEGYZÉK

BIBLIOFIL KIADVÁNYOK/ BIBLIOPHIL EDITIONS	7-11. TÉTEL
BOTANIKA / BOTANY	13-14. TÉTEL
1848-1849	19-25. TÉTEL
FOTÓMŰVÉSZET, FÉNYKÉP / ART OF PHOTOGRAPY, PHOTO	29-30. TÉTEL
GRAFIKA / GRAPHICS	31-37. TÉTEL
HUNGARICA XV-XVII. SZÁZAD /	
HUNGARICA FROM THE 15-17 TH CENTURY	45-48. TÉTEL
JELES MAGYAROK KÖNYVTÁRÁBÓL /	
FROM FAMOUS HUNGARIANS' LIBRARIES	49-52. TÉTEL
KÉZIRATOK / MANUSCRIPTS	58-66. TÉTEL
KNER-NYOMTATVÁNYOK / KNER EDITONS	68-70. TÉTEL
KÜLÖNLEGES AJÁNLÁSOK / SPECIAL DEDICATIONS	71-78. TÉTEL
LÓFUTTATÁS / HORSE RACING	79-81. TÉTEL
MAGYAR AVANTGARDE / HUNGARIAN AVANT-GARDE	83-84. TÉTEL
MESE / FABLES	85-87. TÉTEL
METSZETEK / ENGRAVINGS	88-89. TÉTEL
MEZŐGAZDASÁG / AGRICULTURE	90-96. TÉTEL
MŰVÉSZI KÖNYVKÖTÉSEK / DECORATIVE BINDINGS	99-101. TÉTEL
OKLEVELEK / DOCUMENTS	106-122. TÉTEL
ORVOSTÖRTÉNET / MEDICINE	123-126. TÉTEL
RÉGI MAGYAR KÖNYVTÁR /	
HUNGARICA 16-17 TH CENTURY	133-135. TÉTEL
SZÉCHENYI ISTVÁN GRÓF ÉS KORA /	
COUNT ISTVÁN SZÉCHENYI	140-145. TÉTEL
SZERB ANTAL KÖNYVTÁRÁBÓL /	
FROM ANTAL SZERB'S LIBRARY	147-148. TÉTEL
TÉRKÉP, ATLASZ. FÖLDGÖMB / MAPS, ATLASES, GLOBES	150-183. TÉTEL
TERMÉSZETTUDOMÁNY / NATURAL SCIENCES	184-187. TÉTEL
XVI. SZÁZADI NYOMTATVÁNYOK / 16 TH -CENTURY EDITIONS ...	189-190. TÉTEL
UTAZÁS / TRAVEL	193-194. TÉTEL

109. tétel

1. ARANY JÁNOS:

Murány ostroma. Beszély.

Pesten, 1848. Emich Gusztáv. (4)+127+(1)p. Első kiadás.

A Kisfaludy Társaság 1847-ben írt ki pályázatot a magyar történelem jeles nőalakjainak megéneklésére. A pályaművek szerzői között szerepelt Petőfi és Tompa Mihály is, de Arany és Petőfi végül nem nyújtották be munkáikat.

Korabeli félvászon-kötésben, későbbi vászontékában.

Contemporary half cloth in later cloth case.

Szűry: 168.

80 000,-

2. BARTHELEMY, (JEAN-JACQUES):

Az ifju Anacharszis' utazása Görög-Országban. A bevett időszámítás előtt a' negyedik Század közepén. -- apátur után Frantziából fordította Deáky Filep Sámuel. I-VII. kötet.

Kolo'sváron, 1820-1821. Ref. Kolégyom. 2t.+XVI+283+(8)p.+IV kihajt. térk.; 2t.+(4)+359p.+13 kihajt. mell. (9 térk.); 2t.+(4)+360+(3)p.+5 kihajt. térk.; 2t.+(4)+360p.+6 kihajt. térk.; 2t.+(4)+360+(1)p.; 2t.+(4)+330+(2)p.+3 kihajt. mell. (1 térk.); 2t.+(4)+84+CVI+(4)+39p.

Első magyar nyelvű kiadás. Barbié de Bocage francia térképész 1788-ban készítette el illusztrációit Jean-Jacques Barthélemy „Voyage du jeune Anacharsis en Grece” című munkájához. A rézmetszetek nagy része térkép, emellett néhány alaprajz, városkép és numizmatikai ábra is található közöttük. A lapokon felül szerepel a kötetjelzés és a lapszám, ahová tartoznak, de alul sorszámuk is van. A sorozatok egy részébe belekötötték a mellékleteket, de nyolcadik kötetként is csatlakozhatnak a szöveghez, hiszen a kísérő tanulmány önálló címlappal rendelkezik (A' mappák', plánumok', vidékek' és pénzkek' gyűjteményje az Ifju Anacharszis' utazásához. Melyet megelőz Barbié du Bocage világotörő értekezése a' mappák' igazolására).

Egységes, korabeli félbőr-kötésben.

Contemporary half leather.

150 000,-

3. BATIZFALVI SAMU:

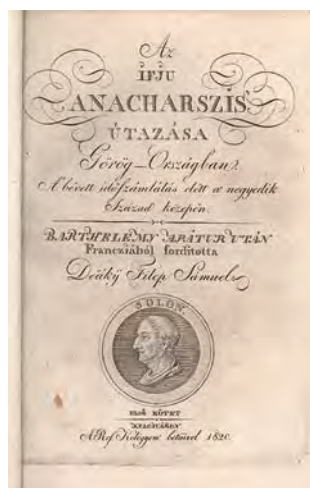
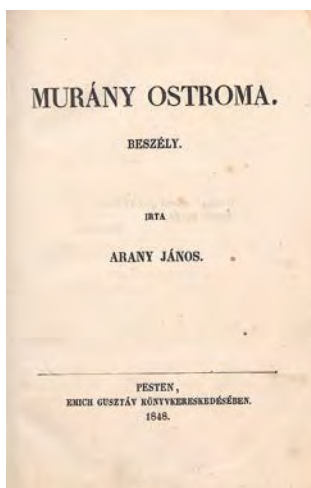
Utasítás madarak, emlősök, hullók és halak bőrének lefejtésére, kitömése- és fentartására. Természetbuvárok, gyűjtők és szakkedvelők számára.

Pesten, 1853. Lukács László ny. VIII+43p.+2t.

Későbbi félvászon-kötésben. Könyvtári duplum.

Later half cloth.

40 000,-

4. BATSÁNYI JÁNOS:

A' Magyar Tudósokhoz. I. Faludi Ferentz' 's több más Magyar Költők' Munkájának Kiadásáról. II. A' Nemzeti Nyelvről 's Poézisról, és a' máj Nyelvrontók' törekedésiről.

Pestenn, 1821. Trattner János Tamás. 75+(1)p. Első kiadás.

A szerző korábban megállapodott Trattner Mátyással Faludi Ferenc verseinek kiadásáról, a mű első felében e tervéről tájékoztatja a közönséget. A folytatásban a nyelvújítókat – elsősorban Kazinczy „Orthologus és neologus” című értekezését – támadja.

A gerincen papírcsíkkal. Könyvtári duplum.

Unbound.

Szűry: 418.

80 000,-

5. BESSENYEI SÁNDOR (FORD.):

Elvesztett Paraditsom Milton által. Fordította Frantziából --. I-II. darab [egybekötve].

Kassánn, 1796. Ellinger János. (32)+366+388p.

Bessenyei Sándor elfeledett alakja a magyar irodalomtörténetnek, holott kivette a részét kora irodalmi törekvéseiből. Öccséhez, Györgyhöz hasonló pályát futott be: mindketten testőrök voltak Bécsben, egyben költők is. Tagadhatatlan azonban, hogy életműve terjedelmében is elmarad Györgyétől. Tételünk Bessenyei Sándor legfontosabb műve. Milton „Elvesztett Paradicsomának” prózai fordítása, melyet franciából ültetett át. Érdekessége még a második kötet elején található vers (A' Milton' Elvesztett Paraditsomáról), melyet Szilágyi Ferenc irodalomtörténész egyértelműen Csokonai Vitéz Mihálynak tulajdonít.

Modern félbőr-kötésben.

Modern half leather.

60 000,-

6. A' MI URUNK JESUS CHRISTUSNAK UJ TESTAMENTOMA MAGYAR NYELVRE FORDÍTOTT KÁROLI GÁSPÁR ÁLTAL ES MOSTAN UJONNAN E KISDED FORMÁBAN KIBOTSATATOTT Amstelodámban, 1687. M. Tótfalusi Kis Miklós által. 640p. Rézmetszetű címlappal.

A Misztótfalusira bízott bibliakiadás ügye az erdélyi politikai helyzet alakulása szerint változatos fordulatokat vett, ráadásul mindkét fél csupán több hónapos csúszással értesült az újabb hírekről. 1681. augusztus 20-án az erdélyi rendek úgy döntöttek, mivel sokallják a holland nyomdászok által kért 10-12 ezer forintnyi összeget, mégis itthon nyomtatják ki a bibliát Hollandiából hozott betűvel és papírra. A döntésben szerepet játszhattak Misztótfalusinak a betűmetszésben és nyomdász mesterségben való előmeneteléről szóló beszámolója is. A hír ősszel ért el hozzá, ezzel megvalósulni látta reményét, hogy otthon korszerű tipográfiát szervezhet hazája kiművelésére. Nyomban hozzálátott a zoltáros könyv és az Újszövetség kinyomtatásához a maga metszete és öntötte betűkkel, hogy ezekkel az egyszerűbbnek ígérkező munkákkal gyakorlatot szerezzen a bibliához. Ezt követően azonban újabb utasítás nem érkezett Erdélyből, sőt olyan hírek járták, hogy a töröknek fizetendő adó és a hadi költségek elemészették az erre szánt pénzt, protestáns szemmel aggasztóak voltak a Habsburg győzelmek is. Így végül a kisebb munkákat félbeszakítva az Arany Biblia kinyomtatásához fogott. Csupán annak megjelenése után látott hozzá ismét a zoltáros kétféle

formátumban való kiadásához és saját szavai szerint: „azzal sem elégedvén meg, kinyomtatám az Új Testamentumot is négyezerkétszázig”. E szintén kisded alakú, utolsó hollandiai kiadványa szépség és pontosság tekintetében semmivel sem marad el a Bibliától. Leírása szerint annak – zömében szintén bekötötve hazahozott – példányait itthon fél áron, 1 arany helyett 2 forintért árulta. Bár ezek szerint a Bibliával közel azonos példányszámban jelent meg, valami történhetett a terjesztése során, hiszen – a viszonylag gyakran felbukkanó Bibliával ellentétben – a legritkábban fellelhető szentírások közé tartozik.

Restaurált, aranyozott, XVIII. századi bőrkötésben. A címlap alsó része pótolva.

Restored, gilt, 18th-century leather. Title page partly replaced.

RMK I 1359.; Erdős 9.

400 000,-

Bibliofil kiadványok

7. GOURMONT, REMY DE:

Les Saintes du Paradis. Images d' Aug. Henri Thomas.

Paris, 1922. René Kieffer. (162)p. A kötet mintegy feléig – díszes, színezett keretben – részben egészoldalas rajzok, valamint kézirásos szöveg látható. A többi levélen fekete-fehér képek találhatóak.

A kiadványból összesen 500 jelent meg, ez a 30, japánpapírra nyomtatott luxuspéldány egyike, a 30-as számot viseli.

Kiadói bőrkötésben. Felül arany metszéssel díszítve.

One of 30 numbered, luxury copies in original leather. Upper edges gilt.

80 000,-

8. LAMARTINE, A(LPHONSE) DE:

Graziella. Illustrations de Brunelleschi.

Paris, (1931.) L'edition d'art H. Piazza. 184+(2)p.+55t. (részben színes) Lapszámozáson belül színes rajzokkal.

Darabunk a 35 luxuspéldány egyike, a 23-as számot viseli. Ezekben minden illusztráció külön is szerepel, fekete-fehér, illetve színes változatban. Emellett a kötet elején egy eredeti, szignált akvarell is található.

Egyedi, aranyozott bőrkötésben. Az előtáblát női alakot formázó, bórintarziával készült, besüllyesztett kép ékesíti. Kiemelését aranyozott, vaknyomásos, egymást keresztező, átlós vonalak biztosítják, melyek a háttáblán és a gerincen is megjelennek, utóbbin a négy álborda közötti területen kaptak helyet. A bőrnyílásos előzék tükre zöld bőrből készült. Ezen aranyozott léniákkal rombuszt és háromszöget formázó mezők kerültek kialakításra, amelyek közül néhányat különböző színű virágmotívumok díszítenek. A dupla francia előzék első szennylapja elől zöld moaré-selyem, hátoldala és második szennylapja egyedi színezésű papír. A könyvtestet arany metszés ékesíti. A kötet védelmét félbőr, álbordás pallium és tok biztosítja.

One of 35 numbered luxury copies with one original signed watercolour painting. Richly gilt original leather in half leather folder and case. Inner edges gilt.

300 000,-

9. PETŐFI-ALMANACH

Bp., 1909. (Hornvánszky V.) 1t.+477+(3)p. A kötetet Dr. Ferenczi Zoltán szerkesztette. Számozott (448./500) példány.

Díszesen aranyozott, festett, kiadói bőrkötésben. A könyvtestet poncolt arany metszés díszíti. Dávidházi Kálmán debreceni könyvkötő munkája. Eredeti papírtokban.

Limited edition, numbered. Richly gilt, original leather in hardpaper case. Inner edges gilt.

100 000,-

10. UZANNE, OCTAVE:

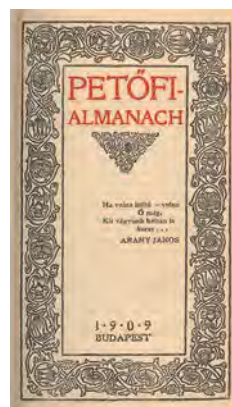
Les surprises du coeurs

Paris, 1881. Edouard Rouveyre. 3t. (színes díszcímlapok)+(4)+185+(7)p.+9t. (ebből 3 eredeti rézkarc, valamint 4 selyemre nyomtatott kép) Számozott (9./5-16), aláírt példány.

Díszesen aranyozott gerincű, kiadói félbőr-kötésben, félbőr-tokban. Felül arany metszéssel díszítve.

One of 12 copies signed by the author. Original half leather in half leather case. Spine richly gilt. Upper edges gilt.

80 000,-

11. ZICHY, (MIHÁLY) MICHAEL VON:

Liebe. Vierzig Zeichnungen.

Leipzig, 1911. Privatdruck. (8)p.+40t. (heliogravürök) Számozott (299./300) példány.

A festő az 1850-es évektől – a cári udvarban való tartózkodása idején – számos erotikus rajtot készített. A mintegy 160 ismert kép nagy része túlzás nélkül pornográfusnak nevezhető. E mű előzményeként 1895-ben egy 58 darabból álló sorozat is napvilágot látott „Breviarium Eroticum” címmel (bár ebből fennmaradt példánynak nem találtak nyomát).

Díszesen aranyozott gerincű, kiadói félpergamen-kötésben.

Original half vellum. Spine richly gilt.

200 000,-

12. BOD PÉTER:

Magyar Athenas avagy az Erdélyben és Magyar-országban élt tudos embereknek... historiájok melyket... egybe-szededetett, és... közönségessé tett. F. Ts. --

(Szeben), 1766. (Sárdi ny.) (28)+360+(10)p. Első kiadás. A címlapon fametszetű vignetta.

Az első magyar nyelvű, átfogó bibliográfiai munka. Bod Péter a XVIII. század kiemelkedő magyar tudósa, a protestánsok egyház- és irodalomtörténeti irányzatának kiteljesítője volt. E művében – vallási hovatartozástól függetlenül – több mint 500 magyar szerzőt ismertet és értékel, emellett számos olyan könyvet is leír, amelyből mára egyetlen példány sem maradt fenn. Czvittinger Dávid korábbi, latin nyelvű munkája anyagának kétszeresét tartalmazza Bod műve, és sokkal megbízhatóbb is elődjénél.

Hozzáköteve:

Smirnai Szent Polikárpus, Avagy, Sok keserves háborúságok között magok Hivataljokat Keresztyéni Szorgalmatossággal Kegyesen viselő erdélyi réformátus püspököknek historiájok...

(Nagyenyed, 1766. Kiss ny.) (22)+216+(4)p. Első kiadás.

Erdélyi református püspökök életrajzai.

Hozzáköteve:

Pápai P(áriz) Ferentz:

Erdélyi féniks Tótfalusi Kis Miklós Avagy Profes. --nek a' Könyv-nyomtatás' Mesterségének Találásáról, és Folytatásáról, a' Tótfalusi Kis Miklós' Emlékezetére irott versei. Mellyeket... ki-botsátani kívánt F. Tsernátoni Bod Péter.

(Nagyenyed), 1767. (Kiss ny.) (53)p.

Pápai Páriz verse Misztótfalusi Kis Miklósnak állít emléket, egyben a magyar nyomdászattörténet áttekintését is nyújtja „Életnek könyve” címmel. Ezt adta ki Bod Péter, számos jegyzet és kommentár kíséretében.

Korabeli bőrkötésben. A gerincen apró sérülésekkel.

Contemporary leather. Spine slightly damaged.

Szűry: 0, 601., 3554.

150 000,-

Botanika**13. CSAPO JÓ(z)SEF:**

Uj füves és virágos magyar kert, mellyben mindenik fünek és virágnak Neve, Neme, Ábrázatja, Természete és Ezekhez képest külömbféle Hasznai, értelmessen meg-jegyeztettek -- által. Második nyomtatás.

Posonyban és Pesten, 1792. Fűskuti Landerer Mihály. 1t.+305+(35)p.

A szerző Debrecen város főorvosa volt. A mű a kor orvostudománya által ismert és felhasznált gyógynövényeket mutatja be. Első kiadása 1775-ben jelent meg. A Csapot ábrázoló rézmetszetű címkép Andreas Trtina munkája.

Modern félbőr-kötésben.

Modern half leather.

80 000,-

14. (DIÓSZEGI SÁMUEL – FAZEKAS MIHÁLY):

Magyar fűvész könyv. Melly a' két magyar hazábann találtatható növényeknek megismerésére vezet, a' Linné alkotmánya szerént. I-II. rész [egybekötve].

Debreczenbenn, 1807. Csáthy György. XVI+608p.

Az első magyar növényhatározó, amely Linné rendszere alapján készült. Az ötlet Földi Jánosé volt, de korai halála miatt ő csupán az állattani részt tudta elkészíteni. Kéziratai felhasználásával kezdett hozzá Diószegi Sámuel és sógora, Fazekas Mihály a magyar növényntani szaknyelv megalkotásához. A kortársak részéről vegyes volt a fogadtatás, a könyv nem bizonyult kelendőnek. Az eladatlan példányok évekig a lelkészlak pincéjében álltak (Diószegi református pap volt). Ezt látva a szerzők elálltak a javított kiadás gondolatától. A munka későbbi sikerét mutatja azonban, hogy közel egy évszázadig használták.

Hozzá:

(Diószegi Sámuel):

Orvosi fűvész könyv, mint a' magyar fűvész könyv' praktika része. A' Fűvészek és Nemfűvészek számokra készült, és közhasznavehetővé tétetett...

Debreczenbenn, 1813. Csáthy György. (2)+XVI+(2)+396p.

Diószegi az előbbi munka folytatásaként adta ki ezt a művét, amely annál jóval ritkábban bukkan fel.

Modern félbőr-kötésben.

Modern half leather.

Szűry: 967., 0; Győry: 56. old.

150 000,-

15. BUDAPESTI ÁRVIZKÖNYV. HECKENAST GUSZTÁV KIADÓKÖNYVÁROS URNAK BARÁTI AJÁNDÉKUL IRJÁK... SZERKESZTI B. EÖTVÖS JÓZSEF. I-V. KÖTET.

Pesten, 1839-1841. Heckenast Gusztav. (14)+296+9p.; (8)+303p.; (8)+342p.; (8)+274+8p.; (8)+351p.

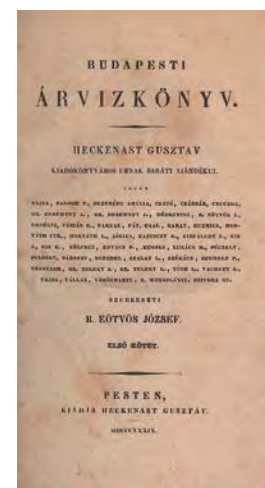
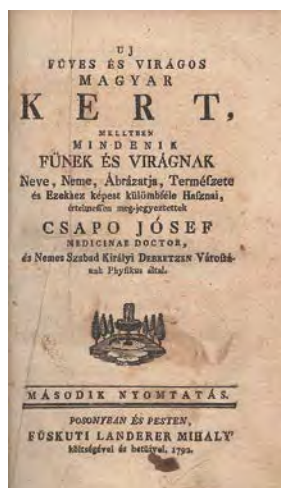
Az irodalmi antológia szerzőinek sorában találjuk Fáy András, Jósika Miklós, Kölcsey Ferenc, Vörösmarty Mihály és Wesselényi Miklós nevét is. Itt jelent meg először a szerkesztő „A karthauzi” című regénye.

XX. századi bőrkötésben.

20th-century leather.

Szűry: 706.

80 000,-

16., 17., 18. tétel

16. Cs(OKONAI) VITÉZ MIHÁLY:

Dorottya, vagyis a' dámák' diadalma a' fárságon. Furtsa vitézi-versezet IV. könyvben -- által.

Nagy-Váradon, és Vátzon, 1804. Máramarosi Gottláb Antal ny. (2)+XXIV + 126+(1)p. Az utolsó levél másolattal pótolva. Első kiadás.

1798 és 1800 között Csokonai Somogyban, többek között Csurgón és Kaposváron élt és dolgozott; az itteni élmények ihlették a Dorottyát, az első magyar komikus eposzt. Világirodalmi előképei között szerepel Alexander Pope „Fürtrablás” című műve, a magyar irodalomban pedig olyan alkotók folytatták a Csokonai által meghonosított műfaj hagyományait, mint Petőfi Sándor és Arany János. A szerző egyik legkritikább műve.

Korabeli papírkötésben. A címlapon érvénytelen könyvtári bélyegzőkkel.

Contemporary hardpaper. Last leaf replaced by copy.

Szűry: 855.

300 000,-

17. DUGONICS ANDRÁS:

A' magyaroknak uradalmaik; mind a' régi, mind a' mostani üdőkben

Pesten és Pozsonyban, 1801. Fűskúti Landerer Mihály. 1 színes t. + 180p. + 13t. (rézmetszetek, 1 kivételével színes)

Dugonics ebben az időben egyre kevésbé foglalkozott szépirodalommal, inkább a magyar történelem felé fordult. E tárgyú munkáiban a dicső múlt bemutatásával a magyar nemzet nagyságát kívánta bizonyítani, elsősorban az ifjúság egészséges öntudatra nevelése érdekében. A „Szittyai történetek” és az „Arany perezcek” mellett e műve is ebbe a vonulatba tartozik. A könyvben a történelem folyamán a Magyar Királysághoz tartozó, illetve azzal valamilyen függő viszonyban álló tartományok, fejedelemségek (Erdély, Ráma, Bulgária, Havasalföld, Lodoméria stb.) leírása található. A táblákon ezek címerai láthatók. A szerző egyik legkritikább munkája.

Modern félbőr-kötésben.

Modern half leather.

Szűry: 1032.

100 000,-

18. ELEIN VALÓ MEG-TÉRÉSNEK GYÜMÖLTSE. AZ IFIABBAK' SZÁMÁRA.

Kolo'sváronn, 1820. Ref. Kol. bet. (16)+208p. A díszcímlap másolattal pótolva.

Igazi könyvtörténeti ritkaság, korai miniatűr könyv, szedéstükre 50 x 35 mm. A kötet irodalmunkban a legkisebbek egyike, először 1760-ban jelent meg, szintén Kolozsvárott Páldi Székely István nyomtatásában. Korábbi kiadásában az előszó végén B. H. W. M. monogram olvasható, amely báró hadadi Wesselényi Miklósról utal. Mivel ő ekkor még csak kilenc éves volt, valószínűbb, hogy tanára, Cornides Dániel lehetett a szerző.

Korabeli, vaknyomásos, aranyozott bőrkötésben. A táblák belső oldalára körben visszahajtott bőrcsíkon szintén aranyozott levélsor fut végig. Az aranyozás enyhén kopott, a gerinc pótolva. Aranymetszéssel díszítve. Finom, nyomott mintával díszített, korabeli papírtokban.

Contemporary leather in hardpaper case. Inner edges gilt. Frontispiece replaced by copy. Spine restored.

150 000,-

1848-1849

19. A' MAGYAR NEMZET FÜGGETLENSÉGI NYILATKOZATA

Kecskeméten, 1849. (Szilády Károly ny.)

1848-49 egyik legfontosabb dokumentuma. A Ferenc József által 1849. március 4-én kibocsátott olmtützi (ún. oktrojált) alkotmányra született válaszként. Kossuth április 12-én a Honvédelmi Bizottmány elé terjesztette, de nem talált támogatásra. A következő napon az országgyűlés zárt ülésén a képviselőket sem nyerte meg az ügynek. Április 14-én nyílt ülést tartottak – egy román képviselő javaslatára a Nagytemplomban –, ahol Kossuth előterjesztette a függetlenség kimondásáról és a Habsburg-ház trónfosztásáról szóló határozatot. A lelkes tömeg hatására közfelkiáltással fogadták el, és Kossuthot kormányzóvá választották. 19-én adták ki a végleges szöveget nyomtatásban. A felsőház nevében báró Perényi Zsigmond alelnök, a képviselőház elnöke, Almásy Pál, valamint Szacsvay Imre jegyző írták alá. Több helyen is megjelent, leggyakrabban a debreceni városi nyomdában készült bukkan fel, ez annál jóval ritkább.

4 nyomtatott oldal. Kelt: Debrecen, 1849. IV. 19.

Középen a régi hajtogatás mentén restaurált darab.

Declaration of the Hungarian independence from 1849. Restored.

300 000,-

20. PETŐFI SÁNDOR:

Nemzeti dal.

(Pest, 1848. Landerer és Heckenast ny.) 2 nyomtatott oldal.

A Nemzeti dal röplap-jellegű kiadásaiból Szinnyei József 3 pesti és 8 vidéki városban nyomtatott változatot sorol fel. Nagyobb közgyűjteményeinkben 8 eltérő kiadás található, melyek közül csak 2 rendelkezik impresszummal. Bizonyosnak látszik, hogy mindegyik 1848 márciusában készült, hiszen a röplap-formátum a későbbiekben értelmét veszítette.

A visszaemlékezések szerint a türelmetlen Petőfi felkapta a sebtében elkészült példányokat, amelyeket szétosztottak a nép között. Többen említik, hogy – talán a sajtóhibák kijavítása végett – még egy szedés készült, majd mindkettő gyorssajtóba került, így délután 3-kor már „több ezer példányban” osztozottak. Tehát Landerernél kétféle kiadás is lehetséges, sőt elképzelhető, hogy a gyorssajtó számára is új szedés, új típus volt szükséges.

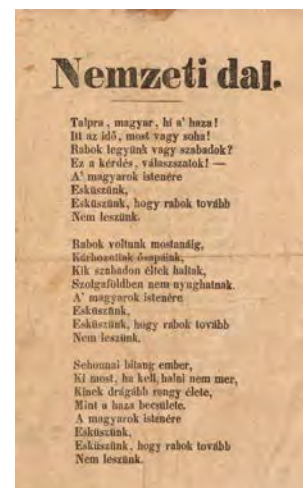
Példányunk azonos a hitelesnek elfogadott Landerer-féle változattal. Figyelembe véve, hogy a neves Petőfi-kutató, Vasberényi Géza gyűjteményéből származik, feltehetően az első levonatok közül való, tehát a legnagyobb ritkaságok közé tartozik.

Vasberényi Géza által festett, gyönyörű papírtékában. Az első táblán architektonikus keretben a költőt ábrázoló álló alakos akvarellal, fölötte a címmel, alatta a szerző nevével és a dátummal. A belső oldalon 48-as zászlódísz utánzó keretben egy lant és egy kard látható, nemzetiszínű szalaggal és babérágakkal, felül évszám áll. Magát a nyomtatványt négy átfűzött piros-fehér-zöld szalag rögzíti.

One of the most significant documents of the Hungarian Revolution of 1848. In handpainted hardpaper folder.

Prov.: Vasberényi Géza gyűjteményéből.

800 000,-

21. THAN MÓR (1828-1899) FESTŐ VÁZLATFÜZETE.

A korszak egyik legjelentősebb festőjéhez kapcsolódó tárgyi emlék felbukkanása önmagában is szenzáció lenne, azonban darabunk tartalma és provenienciája is figyelemre méltó. Bár az első kötetábla belső oldalán 1850-51-es datálás olvasható, a rajzok nagy része az 1840-es években, a legfontosabbak pedig a szabadságharc idején születtek. A legkülönbözőbb témájú vázlatok között találjuk egyrészt egy készülő nagy festmény miniatűr előképeit, amely a „Görgei Artúr és törzskara” címet viselte, másrészt pedig a Batthyány-kormány tagjairól készített, 1-1 egészoldalas mellképet. A kis kötetet védő borítékon pedig Vasberényi Géza jelzete és kézzel írt sorai láthatók. Ő a XX. század egyik legnagyobb kéziratgyűjtője, számos

Petőfi-relikvia birtokosa volt. Az alábbiakban Dr. Hermann Róbert történész részletes leírását közöljük:

Az ifjú Than Mór 1848-1849-ben gyenge testalkata miatt nem állhatott be a honvédseregbe (testvérei közül Károly az erdélyi hadszíntéren szolgált, Ferenc hadnagy, László főhadnagy, Sándor százados volt a Görgei vezette főseregnél). 1849 májusában Buda ostroma során jelentkezett Görgei főhadiszállásán, aki megbízta, hogy örökítse meg festményeken a főserег jelentős összecsapásait. Than Mór készítette el a Buda bevételét ábrázoló litográfiát, amit a fővezéri könyomdában sokszorosítottak.

Than láthatólag bejárta a helyszíneket és kikérdezte a szemtanúkat. Végül a szabadságharc kilenc összecsapásáról (Kápolna, 1849. február 27.; Szolnok, 1849. március 5.; Tápióticske, 1849. április 4.; Isaszeg, 1849. április 6.; Nagysalló, 1849. április 19.; Komárom, 1849. április 26.; Buda, 1849. május 21.; Komárom, 1849. július 2.; Vác, 1849. július 17.) készített vízfestményt, közülük a kápolnai csatáról, a tápióticskei ütközetről, Buda visszavételéről, ill. a július 2-i komáromi csatáról kettőt-kettőt; illetve a váci csatához köthetően megfestette Görgei vezérkarának lovas csoportképét is.

Ez utóbbiból jelenleg négy, nem egészen azonos változatot ismerünk, hármát a Magyar Nemzeti Múzeum Történelmi Képcsarnoka, egyet a Budapesti Történelmi Múzeum Kiscelli Múzeuma őriz.

A négy változat közül az egyik tartalmaz egy, a képen megörökített személyeket megnevező, nem teljes listát, illetve ismerünk még egy névsort. A kettő azonban nem egészen fedi egymást, egyes személyeknél csak a vezetéknev szerepel, s néhol a rangok is bizonytalanok.

A jelen vázlatfüzetben négy lapon Than összesen huszonöt személyről készített részleteiben sokkal jobban kidolgozott portrét, s mindegyiküknél odaírta az illetők nevét is, illetve néhány olyan jellemző azonosító jegyet (kitüntetés, életkor, alakulat, ló színe), amelyek afféle emlékeztetőként szolgáltak a nagy kép megalkotásához. Ez lehetővé teszi, hogy korrigáljuk a névsorok eddigi pontatlanságait, s egyértelműen beazonosítsunk egyes személyeket. Külön kiemelendő a 7. oldal, ahol nem mell-, hanem térdképeket láthatunk. Emellett más honvédtisztekről is készített vízfestményeket vagy színezett, ill. színezetlen ceruzarajzokat. A kötet oldalait megszámozták. A lapokon tájak, portrék, épületrészletek stb. mellett számos, a szabadságharcban fontos szerepet játszó személy is feltűnik. Ezeket egyenként ismertetjük.

A 3. oldalon a következő személyek láthatók: Protheaud József őrnagy; Duka Tivadar százados; Görgei Artúr, fejsebe miatt bekötött fejjel; Kempelen Károly százados; Görgei Ármin alezredes, Görgei Artúr bátyja; Molnár Ferdinánd ezredes.

5. oldal: Beniczky Lajos alezredes; Radány Kálmán főhadnagy; Karnász József százados; Leiningen-Westerburg Károly gróf, vezérőrnagy; Starhemberg István gróf, százados; Sennyey Lajos báró, főhadnagy.

7. oldal: Duffaud Ferenc százados; Bayer József ezredes; Albrecht Frigyes Vilmos alezredes; Czillich Ede ezredes; Orzovenszky Károly törzsorvos.

9. oldal: Psotta Mór ezredes; Mednyánszky Ede báró, százados; Spiller Vilmos főhadnagy; Tomsits István százados; Csáky Gábor gróf, százados; Koch Ferdinánd százados; Kornis József gróf, főhadnagy; Huszthy Sándor százados.

13. oldal: Batthyány László gróf, főhadnagy háttal álló képe (a Görgei tisztikarát ábrázoló csoportképen is hátulról látszik); ill. egy női portré.

17. oldal: Esterházy István gróf, százados; Bethlen József gróf, százados; Snidek (Schmidegg)

Kálmán gróf, százados.

Esterházy és Bethlen portréja valószínűleg szintén az 1849-1850 körül festett, táborozó huszártiszteket ábrázoló vízfestményhez készülhetett.

19. oldal: Kemniczer – az illető lehet Kemnitzer Károly (1813-1849), aki honvéd őrnagyként kapott halálos sebet az 1849. január 17-i turcseki ütközetben, s január 22-én meghalt – vele viszont Than aligha találkozhatott.

Podmaniczky Frigyes báró, százados. Az ő portréja is az 1849-1850 körül festett, táborozó huszártiszteket ábrázoló vízfestményhez készülhetett.

21. oldal: Guyon Richárd honvéd vezérőrnagy és Nagysándor József (?) honvéd vezérőrnagy arcképe. Ceruzarajzok. A képek érdekes módon leginkább Barabás Miklós ceruzarajzaival mutatnak hasonlóságot. Miután Than Barabás tanítványa volt, nem elképzelhetetlen, hogy a mesterénél látott ábrázolások alapján készítette ezeket a vázlatokat.

23. oldal: Földváry Károly (1809-1883) honvéd ezredes, a III. hadtest hadosztályparancsnokának arcképe. Ceruzarajz.

25-41. oldal: A Batthyány-kormány tagjainak arcképe. A jól kidolgozott ceruzarajzok valószínűleg a Batthyány-kormány Barabás Miklós által készített, 1848-ban Friedrich August Walzelnél megjelent csoportképe alapján készültek.

Sorrendben a következők: Szemere Bertalan belügyminiszter; Mészáros Lázár hadügyminiszter; Batthyány Lajos gróf, miniszterelnök; Kossuth Lajos pénzügyminiszter; Deák Ferenc igazságügyi miniszter; Eötvös József vallás- és közoktatásügyi miniszter; Klauzál Gábor földművelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszter; Széchenyi István gróf, közlekedés- és közmunkaügyi miniszter; Esterházy Pál herceg, külügyminiszter.

Korabeli papírkötésben (108 x 156 mm).

Poss.: Vasberényi Géza gyűjteményi borítékjában, autográf leírással.

Mór Than, painter. Sketchbook. Contemporary hardpaper.

5 000 000,-

22. A' MAGYAR HADSEREG FŐPARANCSNOKA A' NÉPHEZ.

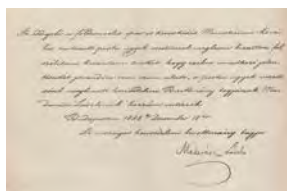
Görgei Artúr kiáltványa, amelyben követeli a hadifoglyokkal szembeni osztrák kegyetlenkedések beszüntetését. Miután 1849 márciusában az elfogott magyar katonával való bánásmódról rossz híreket kapott a Honvédelmi Bizottmány, megbízták Mészáros Lázárt, írjon levelet Windischgrätz tábornagnak. Mivel Kossuth ennek hangvétélét túl enyhének tartotta, Görgeit kérte fel egy keményebb hangú üzenet megírására. 1 nyomtatott oldal. Kelt: (Vác, 1849. IV. 12.) Mérete: 370 x 220 mm. Artúr Görgei, Commander in Chief of the Hungarian army. Proclamation.

40 000,-

23. (HABSBURG) I. FERENC JÓZSEF (1830-1916) OSZTRÁK CSÁZSÁR ÉS MAGYAR KIRÁLY SAJÁT KEZÜLEG ALÁÍRT, MAGYAR NYELVŰ KIÁLTVÁNYA TRÓNRA LÉPÉSE ALKALMÁBÓL.

A fontos dokumentumot nyilván az összes magyar helyhatóságnak elküldték, de eddig olyan példánya, amelyet az uralkodó – egyébként magyarosan, „Ferencz József”-ként – aláírt, nem bukkant fel. Ennek részben az lehet az oka, hogy csak a jelentősebbnek ítélt helyekre küldhettek ilyet, ráadásul az uralkodóváltás ellen tiltakozó címzettek meg is semmisíthették ezeket. Emiatt a legnagyobb ritkaságok közé tartozik. 1 nyomtatott oldal, papírfelzetes viaszpecséttel. Kelt: Olmütz, 1848. XII. 2. Mérete: 440 x 280 mm. Franz Joseph I, King of Hungary. Proclamation in Hungarian, autograph signed.

200 000,-

24. MADARÁSZ LÁSZLÓ (1811-1909) POLITIKUS, AZ ORSZÁGOS HONVÉDELMI BIZOTTMÁNY TAGJA ÁLTAL SAJÁT KEZÜLEG ALÁÍRT, HIVATALOS OKIRAT.

Felszólítja a címzetteket, hogy az addig a földművelési, ipari és kereskedelmi minisztériumhoz tartozó postai ügyekben a továbbiakban hozzá forduljanak. 1 beírt oldal. Kelt: 1848. XII. 18. László Madarász, politician. Official letter, autograph signed.

150 000,-

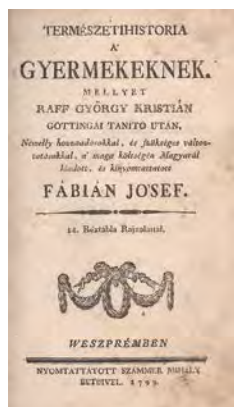
25. MÉSZÁROS LÁZÁR (1796-1858) HADÜGYMINISZTER SAJÁT KEZŰ ALÁÍRÁSÁVAL ELLÁTOTT LEVELE SZABOLCS VÁRMEGYÉNEK CÍMEZVE.

Lőfegyver küldésére benyújtott kérelmüket elutasítja. Arra hivatkozik, hogy a fegyvergyártásra kiszemelt hengermalom létrehozása még előkészületben van, a Bécsből vásárolt puskákat pedig az ország veszélyeztetett, déli részeire küldik. Azt kéri, hogy a meglevő vadászpuskákkal szereljék fel a nemzetőröket. 1 beírt oldal, piros viaszpecséttel. Kelt: Bp., 1848. VI. 21. Lázár Mészáros, Minister of War. Official letter, autograph signed.

150 000,-

22., 23., 25. tétel

26., 27., 28., 29. tétel

26. FAZEKAS MIHÁLY:

-- versei. Összeszedte Lovász Imre.

Pesten, 1836. Beimel József. 134+(2)p.

Első gyűjteményes kiadás. A költő életében csak a Lúdas Matyi jelent meg nyomtatásban.

Korabeli félvászon-kötésben. Könyvtári duplum.

Contemporary half cloth.

Szűry: 1328.

80 000,-

27. FÁBIÁN JOZSEF (JÓZSEF):

Természeti historia a' gyermekeknek. Mellyet Raff György Kristián... után, Némelly hozzáadásokkal, és szükséges változtatásokkal, a' maga költségén Magyarúl kiadott, és kinyomtatott --.

Weizsprém, 1799. Számmer Mihály. (16)+668+(10)p.+14t.

A gimnáziumok számára készült tankönyv első magyar kiadása.

Modern félbőr-kötésben. Néhány tábla javítva.

Modern half leather. Some plates restored.

80 000,-

28. FÁY ANDRÁS:

Próbatétel A' máj Nevelés két nevezetes hibáiról

Pesten, 1816. Trattner János Tam. betűivel. VIII+9-159+(3)p.

Aranyozott gerincű, későbbi félvászon-kötésben. Könyvtári duplum.

Later half cloth. Spine gilt.

Szűry: 1319.

40 000,-

Fotóművészet, fénykép**29. HAAS, (FERENC) FRANCIS:**

Mermaid of Japan. --. Foreword by Holloway Brown.

Tokyo, 1954. Kanameshobo Co. (16)p.+62t. Aláírt példány.

Kiadói vászonkötésben, eredeti védőborítóval.

Hozzá:

Lengyel Lajos:

Haas Ferenc munkássága

(Bp., 1969.) Corvina. 17+(3)+59+(2)p.

Kiadói papírkötésben.

Signed by the artist. Original cloth with illustrated dust jacket.

30 000,-

30. VACHOTT SÁNDOR (1818-1861) KÖLTŐ, ÜGYVÉDRŐL KÉSZÜLT DAGERROTÍPIA.

A daggerrotípi a mai értelemben vett fotó elődje, amely 1839-es bemutatása után villámgyorsan terjedt el világszerte, hiszen neki köszönhetően a kevésbé tehetősek is megengedhették, hogy portrét készíttessenek magukról és szeretteikről. Amerikában volt a legnépszerűbb; itt milliónyi felvételt készítettek. Ezzel szemben Magyarországon csak mintegy 1000 darab született. A kép hordozója egy ezüstözött rézlemez, amit a fényképező fényérzékenyítő tesz, majd a kamera sötét fadobozába helyez. A kamera lenszét védő kupakot eltávolítva a lemezt fény éri, és leképeződik rajta a lencsén át látott kép. A fotózás néha igazi kihívást jelentett a modellnek, akinek az éles felvétel érdekében a legjobb esetben is 10-60 másodpercre kellett teljes mozdulatlan állapotba merevednie. Az előhívott és fixált képet ezután leggyakrabban díszes, összecukható keretbe tették, és büszkén őrizték.

Vachott Sándor Vachot Imre bátyja. Gyöngyösön született 1818-ban, iskoláit is itt kezdte. Testvéréhez hasonló utat járt be: 1841-ben ügyvédi vizsgát tett Pesten, ám életét mégis az irodalomnak szentelte. Tagja volt a Kisfaludy Társaságnak és a Magyar Tudományos Akadémiának is. Mindemellett szoros barátság fűzte Petőfi Sándorhoz. Pozsonyban találkoztak először, kapcsolatuk akkor mélyült el amikor

Petőfi egy ideig nála vendégeskedett. Itt ismerkedett meg Vachott feleségének húgával, Csapó Etelkével. Az ő tragikus halála ihlette a „Cipruslombok Etelke sírjáról” című versciklust.

Kerényi Ferenc Petőfi-kutató így írja le Petőfi Vachotthoz való viszonyát: „Az együtt átélt gyász, az együttlakás mélyítette el ekkor barátságát Vachott Sándorral. A hozzá írt költői levél (Vachot Sándorhoz) azonban nemcsak erről szól. Petőfi eddig is elfogadta a nála öt évvel idősebb Vachott »édesbús« költészetét, melyben egyesíteni igyekezett a hazai dalköltészet két... lehetőségét. Vachott kísérletezett a népies műdallal is (Tépelődés, 1841), de inkább – és erre vonatkozott Petőfi idézett jelzője – a városi biedermeier dal legjelentősebb hazai képviselőjének bizonyult... Petőfi nem annyira az átütő tehetségű, mint inkább az őszinte poétát – saját legfontosabbnak tartott tulajdonságát – értékelte benne: »S láthatám, hogy benned / Egy a költő s ember...« A példa ismét jól mutatja, hogy költőnk a barátságának szigorú erkölcsi-elvi kritériumokat szabott.” (Kerényi Ferenc: Petőfi Sándor élete és költészete)

Mérete: 105 x 80 mm.

A darab erősen oxidálódott.

Sándor Vachott, poet. Daguerrotype.

Poss.: Vasberényi Géza gyűjteményi borítékjában, autográf leírással.

2 000 000,-

31., 32., 34., 35. tétel

Grafika

31. BORDÁS FERENC:

Erdélyi album. Tizenkét eredeti fametszet. Fára rajzolta és véste --.

(Bp., 1943. Királyi Magyar Egyetemi Ny.) (2)p. + 12t. (hártypapírral védve) + (2)p. Számozott (54./200), aláírt példány.

A nagyméretű (220 x 270 mm) metszeteken erdélyi tájak és életképek láthatók.

Zsinórral átfűzött, kiadói vászonkötésben.

Original cloth.

40 000,-

32. GARA ARNOLD:

Fametszetek Lányi Sarolta verseihez. Számozott kéziprés nyomatok.

(Bp., 1921.) ny.n. 7 aláírt, számozott (9./10), eredeti fametszet hártypapíron, kartonlapra felragasztva.

A neves grafikus, könyvillusztrátor munkásságának páratlanul ritka darabja a 10 példányban megjelent metszetsorozat. A lapok a költőnő verseskötetének borítóját és a fejezetcímeket díszítő képek eredeti levonatai.

Kiadói papírmappában.

Hozzá:

Lányi Sarolta:

Napjaim. -- versei.

(Bp., 1921. Korvin Testvérek ny.) 99 + (4)p. Első kiadás. 300 számozott példányban jelent meg, itt a helyet üresen hagyták.

Kiadói papírborítóban. Körülvágtatlan példány.

Original woodcuts by Arnold Gara. Original paper folder.

30 000,-

33. HUNGARI'S FATE OF OLD.

Színes irredenta plakát. A chromolithographia Tábor János és Dankó Ödön rajza nyomán Besskó Károly budapesti plakát- és címkegyárában készült. A kiadó a Magyarország Területi Épségének Védelmi Ligája. A rajzon piros hátter előtt sebesült hím oroslán, hátából három nyilvessző áll ki, a sebekből vér folyik. Mögötte kettős kereszt sziluettje, alatta a (hibás) angol szöveg.

Mérete: 625 x 950 mm. Keretезve.

Restaurált darab.

Propaganda poster. Restored. Framed.

80 000,-

34. MICHEL L'ASTUCIEUX. CONTE HONGROIS. TEXTE FRANCAIS DE FRANCOIS GACHOT.

Bp., 1937. Officina. (24)p. + 10 színes t. (Farkas Lídia és Pohárnok Zoltán aláírt, eredeti rézkarcai) Számozott (28./150), a művészpáros által aláírt példány.

A címlapon a fordító francia nyelvű ajánló soraival.

Kiadói vászonkötésben.

Inscribed by the translator. Original cloth.

100 000,-

35. POHÁRNOK, Z(OLTÁN) – FARKAS, L(ÍDIA):

Love in Hungary. 8 original handcoloured etchings by --.

Bp., 1930k. Dr. George Vajna & Co. 8t. (aláírt, színezett rézkarcok)

A gyönyörű kiadvány – hasonlóan a művészpáros más munkáihoz – páratlanul ritka, tudomásunk szerint árverésen még nem szerepelt. A rendelkezésünkre álló kézikönyvekben, valamint közgyűjteményekben sem találtuk nyomát. Ennek oka talán az, hogy külföldi terjesztésre készült.

Javított, kiadói papírmappában.

Restored, original paper folder.

80 000,-

36. REITER LÁSZLÓ:

Reklám és fametszet

(Bp.), 1927. Amicus. 16p. + 7t. (félragasztott, színes képek) Számozott (12./100) példány.

A szerző a kiadó alapító-tulajdonosa, grafikus volt. A mellékleteken általa tervezett reklámgrafikák láthatók. Dacára a viszonylag nagy példányszámnak páratlanul ritka mű.

Kiadói félvászon-kötésben.

Original half cloth.

30 000,-

37. RIPPL-RÓNAI JÓZSEF:

Fünfzig Handzeichnungen

Bp., (1913.) Könyves Kálmán Ag. 50t. (cinkográfák)

Rippl-Rónai – nagyrészt női aktokat tartalmazó – mappája megjelenésekor egészen új szintet képviselt a magyar képzőművészeti publikációk sorában. Elsősorban azért, mert a művész ezeket a tusrajzokat kimondottan e kiadvány számára készítette, tehát nem vázlatok vagy más meglévő festmények reprodukciói, hanem önálló munkák. Az igényes művészi kiadvány nem Rippl-Rónai oeuvre-jének dokumentálására hivatott, hanem egy újabb műfaj a már ismert és népszerű festő életművében. Párhuzamként talán kínai és japán festők fametszetű albumait, mintalapjait említhetnénk meg, ami korántsem állt távol egy Nabis-festőtől. A Nyugat 1913/23.

számában Lengyel Géza írt róla méltató sorokat.

Kiadói félpergamén-mappában.

Original half vellum folder, contains 50 original zinkographies of József Rippl-Rónai, Hungarian painter.

350 000,-

38. GVADÁNYI JÓZSEF [!], GRÓF:

Falusi nótáriusnak elmékedései, betegsége, halála, és testamentoma, melyeket két soros Versekkel ki-adott, és Új Esztendőbeli Ajándékba, Hazánk Dámáinak, és Gavalérainak nagy szívességgel nyújtja -- Magyar Lovas Generális ezen bé-állott 1796. esztendőnek első napján

Posonyban, 1822. Weber Simon Péter és Fiának betűivel. (6)+223+(3)p. A címlapon Prixner rézmetszetű vignettájával.

Második kiadás, először 1796-ban jelent meg. Az 1790-ben napvilágot látott „Egy falusi nótáriusnak budai utazása” folytatása. Bár a szakirodalom szerint elmarad annak színvonalától, érdekessé teszik a beleszórt népi gyógymódok és babonák. Művelődéstörténeti szempontból figyelemreméltók a Martynovics-féle összeesküvés elítéltejn gúnyolódo sorok: „Nem rég ugyan hétnek gombjokat el-üték, / Kik petsenyéjeket rosz tűz mellett süték”.

Modern félbőr-kötésben. Két levél (155-158p.) felső részén kis – szöveget nem érintő – hiánnyal.

Modern half leather. Two leaves damaged.

40 000,-

39. GVADÁNYI JÓZSEF:

A' mostan folyo ország gyűlésének satyrico criticé való leírása, a' mellyet Egy Isten mezején lakó Palócznak színlése alatt írta azon buzgó szívvel bíró Hazafi, a' kinek pennájából folyt ki a' Falusi Notáriusnak Budára való utazása...

[Pozsony] Lipsiában, 1791. Weber Simon Péter. VII+(1)+290p. A címlapon metszetvignetta.

XIX. századi félbőr-kötésben.

19th-century half leather.

Szűry: 1633.

60 000,-

40. G(VADÁNYI) J(ÓZSEF), G(RÓF):

Nándor Fejér Várnak meg vétele, melyet Belegrád, és annak kommandánsa között eshető képzelte beszélgetésben versekbe foglalt, és Hazánk' élő nyelvén közre botsátott -- Magyar Lovas Generális A' Versekben gyönyörködők' kedvéért

Pozsonban, és Komáromban, 1790. Weber Simon Péter. 62p. Első kiadás.

A kötet végén 5 levélnyi függelékként szerepel a szerző másik műve: „Rettentő látás, rettentőbb történet”, Württembergi Erzsébet Vilma, a későbbi I. Ferenc magyar király első feleségének halálára írt gyászköltemény.

Modern félbőr-kötésben.

Modern half leather.

Szűry: 1635.

60 000,-

41. G(VADÁNYI) J(ÓZSEF), G(RÓF):

Rontó Pálnak egy Magyar lovas Köz-Katonának és Gróf Benyovszki Móritznak életek', Földön, Tengereken álmélkodásra méltó Történetyeiknek, 's véghez vitt Dolgaiknak le-írása, a' melyet Hazánk Dámáinak kedvéért Versekbe foglalt -- Magyar Lovas Generális

Pozsonban és Komáromban, 1793. Weber Simon Péter. XX + 548p. A címlapon rézmetszetű vignettával.

A Benyovszky emlékirata alapján írt elbeszélő költemény első kiadása.

XX. század eleji félbőr-kötésben. Szép példány.

20th-century half leather.

Szűry: 1639.

60 000,-

42. G(VADÁNYI) J(ÓZSEF), G(RÓF):

Únalmas órákban, vagy-is a' téli hosszú estvéken való idő töltés. A' melyet a' Versekben Gyönyörködőknek kedvéért, ki-adott --.

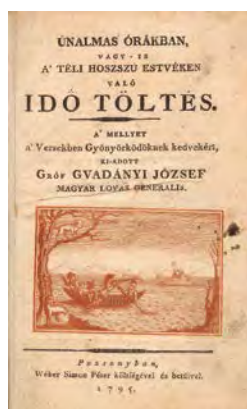
Pozsonban, 1795. Weber Simon Péter. (4) + 232 + (4)p. A címlapon csónakázó vadászokat ábrázoló rézmetszetű vignettával. Első kiadás.

A versbe foglalt történetek és levelek között található a szerző Molnár Borbálával folytatott levelezésének darabjai is. Ritka. Díszesen aranyozott gerincű, XX. század eleji félbőr-kötésben.

20th-century half leather. Spine richly gilt.

60 000,-

42., 43., 44. tétel

43. GVADÁNYI JÓZSEF, GRÓF:

A' világnak közönséges históriája. A' melyet... jeles, és hiteles Authorokból ki-szedegésvén... Hazájának élő nyelvén bátor-kodik... bé-mutatni -. I-X. kötet.

Pozsonban, 1796-1811. Weber Simon Péter. 1t.+(14)+422p.; 1t.+(10)+376p.; 1t.+(2)+325+(3)p.; 1t.+(10)+360p.; 1t.+(14)+339p.; 1t.+(10)+460p.; 1t.+(6)+360p.; 1t.+(6)+296p.; (8)+268p.

A francia Millet nyomán írt munkát Gvadányi 1801-ben bekövetkezett halála után Kis János folytatta a VII. és VIII. kötetel, majd Sikos István fejezte be.

Korabeli papírkötésben.

Contemporary hardpaper.

Szűry: 1644.

200 000,-

44. HORVÁTH PÉTER:

Értekezés a' künoknak, és jászoknak eredeteokről, azoknak régi és mostani állapotjokról

Pesten, 1823. Petrózai Trattner János Tamás betűzője. (6)+156p.

A mű 1802-ben jelent meg először, latin nyelven.

Modern félbőr-kötésben.

Modern half leather.

30 000,-

Hungarica XV-XVII. század**45. (TEMESVÁRI PELBÁRT) PELBARTUS DE THEMESWAR:**

Sermones pomerii fratris -- divi ordinis sancti Fra(n)cisci de tempore

(Hagenaw, 1500. Heinrich Gran, pro Johanne Rynman.) (528)p. A kötet kézzel rubrikált és iniciálékkal díszített. Az utolsó levél üres, a H8, a K6 és a K7 sérült, utóbbinál ez a szöveget is érinti. Néhány helyen apró, javított szakadással.

Páratlanul ritka magyar vonatkozású ősnymtatvány. Temesvári Pelbárt a középkori Magyarország legjelentősebb író-prédikátora, általa foglalta el végérvényesen a helyét a magyar prédikációs irodalom az európai keresztény köztudatban, ő maga pedig határainkon túl is a kor és a műfaj klasszikusává nőtt. A „Sermones de tempore” 171 beszéde először 1498 júliusában jelent meg Hagenauban, ez a második kiadás. Temesvári Pelbárt a „Stellarium” sikere után látott hozzá az egyházi év ünnepeire szánt prédikációs gyűjteményének megírásához. A „Pomerium”, vagyis Gyümölcsös kert címet adta neki, mert „miképpen a gyümölcsösben különböző nemű termőfák, gyümölcsök és virágok vannak, úgy ebben... is sokféle prédikációk”. Anyagát a római misekönyv szerkezetének némi megváltoztatásával három részre osztotta. A „Sermones de sanctis” a szentekről szóló, a „De tempore” a vasár- és ünnepnapokra írt, a „Quadragesimales” a nagybójtai időszakra szánt beszédeket tartalmazza. Ezek nem elhangzott prédikációk, hanem olyan – minden rendű, rangú és műveltségű hallgatónak megfelelő – alapanyagot kívánt adni a papok kezébe, amelyeket azok konkrét erkölcsi tanulságokkal, napi társadalmi és politikai aktualitásokkal kibővítve felhasználhattak szentbeszédekhez. Irodalmi igénnyel megírt szövegeihez a népszerű legenda- és példagyűjtemények, illetve

az egyházatyák írásai mellett felhasználta a görög és latin klasszikusoknak, az ókori héber és arab íróknak műveit, beleszöve a magyar szentek történeteit, valamint a magyar népmese- és mondavilág elemeit. Bár latinul írt – mert a magyar nyelv ekkor még teológiai és dogmatikai értekezésekre nem volt alkalmas –, nyelvezete egyszerű, hungarizmusokban gazdag. Sérült gerincű, kopott, korabeli bőrkötésben. Az elő- és háttáblán apró hiányokkal.

Collection of sermons in worn, contemporary leather, spine damaged. Defect on three leaves, with some loss of text (on K7).
RMK III 56.; CIH: 2557.; Hain: 12552.

2 500 000,-

46. (OSWALDUS DE LASKO):

Quadragesimale Gemma fidei intitulatum tractatus de sacrosancta orthodoxaque fide catholica: compilatum per quendam fratrem Hungarum ordinis Minorum de observantia ex conventu Pesthiensi

(Hagenau, 1507. die vero sexta mensis Junii. Joannes Rynman., Henricus Gran ny.) (594)p. Inicialékkal díszített, rubrikált példány. Az utolsó (üres) levél hiányzik. Az egykori előzékeken négy-négy oldalon XIV. századi pergamen kódextöredék található, naptártani értekezéssel.

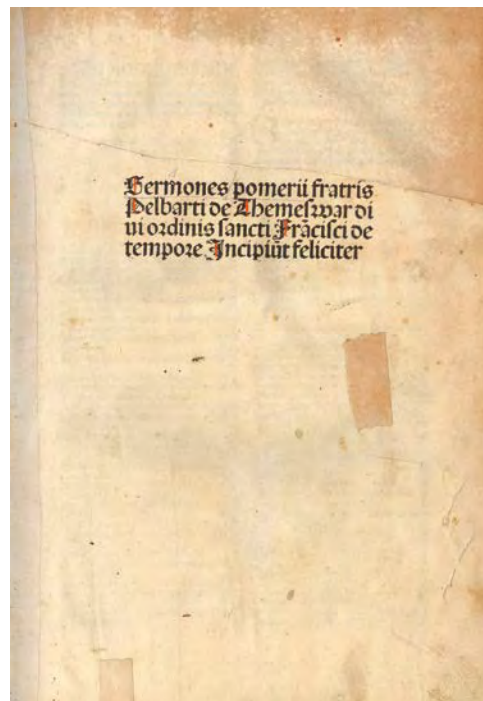
Egyetlen kiadás. Az 1506-ban íródott prédikáció-gyűjteményből csak a böjti rész készült el. A 71 beszéd logikus rendben összeállított értekezések sorozata, a 33. a török veszélyről szól. Laskai Osvát ferences szerzetes, 1497-ben lett a magyarországi rendtartomány főnöke. Ebben a tisztségében került kapcsolatba az első mai értelemben vett németországi kiadóval, a hagenau Johann Rynmannal. Egy kivételével összes műve az ő kiadásában jelent meg. Nagyon valószínű, hogy Laskai hívta fel a kiadó figyelmét mestere, Temesvári Pelbárt munkáira is. Mindketten Rynmannak köszönhetően lettek hosszú ideig a külföldön legtöbbet kiadott hazai szerzők. Laskai bár érdekesebb és eredetibb író Temesvárinál, mégsem lett olyan népszerű. Míg Pelbárt műveit inkább az egyszerű papok és szerzetesek használták, Osvát írásai teológiailag képzetesebb olvasókhhoz szóltak. Személyét – Pelbárt tanítványaként és „Rosarium”-ának befejezőjeként – a szakirodalom évszázadokon át összemosta rendtársával.

Sérült, fatáblás, vaknyomásos, korabeli bőrkötésben. A két zárókapocs hiányzik. Egykori láncos könyv, a rögzítés nyomával a hátsó táblán. 26 levél (D8-H8, valamint az utolsó) sérült, több helyen szöveghiánnyal.

Single edition of the collection of sermons. Damaged contemporary leather. The clasps and the last (blank) leaf missing, 26 leaves damaged with some loss of text.

RMK III 141.; BNH Cat O 241.; VD 16 O 1421.

2 500 000,-

47. **KURTZER BERICHT. WEGEN EINBEGLEITUNG DER UNGARISCHEN CRON IN OEDENBURG DEN 5. DECEMB. 1681. SAMBT AUSFÜHRLICHER RELATION WIE IHRER MAYTT: DER REGIRENDEN KÄYSERIN CRONUNG ZU EINER KÖNIGIN IN UNGARN ZU OEDENBURG DEN 9. DECEMB. VORBEY GANGEN.**

H. n., 1681. ny.n. (7)p.

Könyvészetiileg ismeretlen, a Szent Korona 1681-es Sopronban való tartózkodásáról tudósító kiadvány. A rendekkel való újabb kiegyezés szimbolikus lezárásaként I. Lipót király harmadik feleségét, Wittelsbach Eleonóra Magdolnát december 9-én koronázták magyar királynévá. A felségjelvényeket szállító menet – az új nádor, Esterházy Pál irányításával és a két koronaőr, Zichy István és Erdődy Kristóf gyakorlati vezetésével – december 4-én indult Pozsonyból, és másnap délután 4 órakor érkezett díszes, előre részletesen szabályozott ceremónia közepette a városba. A tudósítás előbb 13 pontba szedve a bevonulás menetét, majd 26 pontban a koronázás körülmé-

nyeit írja le. A nyomtatvány feltehetően Bécsben készült.

Gerincén papírcsíkkal megerősítve.

Unbound. Not in reference books.

VD 17 0; Apponyi: 0

200 000,-

48. **BIRKENSTEIN, ANTHON ERNST BURCKHARD VON:**

Ertz-Herzogliche Handgriffe Dess Zirckels und Linials Oder Außerehelter Anfang zu denen Mathematischen Wissenschaften. Worinnen man durch eine leichte und neue Art ihm einen geschwinden Zutritt zu der Feldmesserey, und andern darauss entspringeneden Wissenschaften machet.

Wienn, 1686. Johann van Ghelen. 1t. (a trónörököszt ábrázoló, allegorikus alakokkal díszített címképmetszet) + (8) + 142p. + 122t.

A József főherceg, a későbbi I. József császár számára készült, nyolc kiadást megért geometria-tankönyv első, egyetlen bécsi kiadása (a későbbiek Augsburgban láttak napvilágot). A geometrikus ábrákat kiegészítendő, Birkenstein Justus van der Nypoort 110 magyar várról készített képét használta fel. A látképek részben természet után – a művész magyarországi tartózkodása idején – részben pedig közvetve, idegen forrás alapján készültek. A várak előterében Nypoort különböző jeleneteket és alakokat helyezett el, így a látképek hadtörténeti jelentőségük mellett forrásként szolgálnak a korabeli viseletek tanulmányozásához is. A könyvben található várak közül több a mű megjelenése óta teljesen elpusztult, a látképek egy része pedig egyetlen ábrázolásként maradt fenn.

Korabeli pergamenkötésben.

Contemporary vellum.

Apponyi: 1217.; Rózsa: 60., 65.

1 000 000,-

Jeles magyarok könyvtárából

49. **HOMÉR(OSZ):**

--' Íliásza. Fordította Vályi-Nagy Ferencz. I-II. kötet [egybekötve].

Sáros-Patakon, 1821. Nádaskay András ny. VIII+346+378p.

Korabeli papírkötésben.

Contemporary hardpaper.

Poss.: A címlapon Kazinczy Gábor tulajdonosi bejegyzésével.

30 000,-

50. NEMZETI GAZDA VAGY A' MAGYAR NEMZET' NEMZETI GAZDASÁGA' 'S EBBÉLI KERESKEDÉSE' VIRÁGZÁSÁNAK ELŐMOZDÍTÁSA. MELLJET A' NEMZET' SZORGALMATOS FIAINAK SEGEDELMEKKEL HETENKÉNT KÉSZÍTGETETT KISSZÁNTÓI PETHE FERENTZ A' PALLÉROZOTT MEZEIGAZDASÁG' ÍRÓJA. MDCCCXVIII-EDIK ESZTENDŐ' ELSŐ FELÉN. IV-DIK ESZTENDŐFOJAMAT.

Pesten, 1817. Trattner Ján. Tam. ny. 368p.

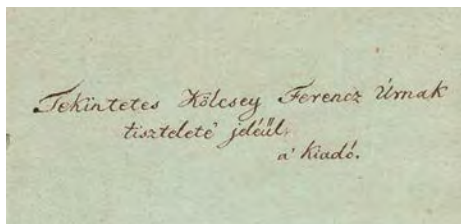
Nem teljes félev.

Modern papírkötésben.

Modern hardpaper.

Poss.: A címlapon Kazinczy Gábor tulajdonosi bejegyzésével.

40 000,-

51. BAJZA (JÓZSEF):

Külföldi játékszín. Több tudósokkal kiadja --. Első kötet. Galotti Emília, szomorújáték. A' Gyűrű, vigjáték.

(Pest), 1830. (Beimel József ny.) 215+(1)p.

A kötet egy Kazinczy- és egy Bajza-fordítást tartalmaz.

Darabunkat igazi irodalom- és művelődéstörténeti szenzációvá emeli, hogy a Himnusz szerzője, Kölcsey Ferenc könyvtárából származik. Ezt tanúsítják az előzéklap első oldalán olvasható, Bajzától származó ajánló sorok: „Tekintetes

Kölcsey Ferencz Úrnak tisztelete' jeléül a' Kiadó.”

Kölcsey könyvtára 1867-ben a Magyar Nemzeti Múzeum Országos Széchényi Könyvtárába került, de tételünket nem sokkal később valamilyen rejtélyes okból kiduplumozták, és az Állami Erzsébet Nőiskola könyvtára kapta meg. További sorsát nem ismerjük.

Javított gerincű, korabeli papírkötésben.

Inscribed by József Bajza. Restored, contemporary hardpaper.

Szabó G. Zoltán: Kölcsey Ferenc könyvtára és olvasmányai.

400 000,-

52. (PHAEDRUS) FEDRUS:

--nak Augustus' szabadosának esópusi meséi

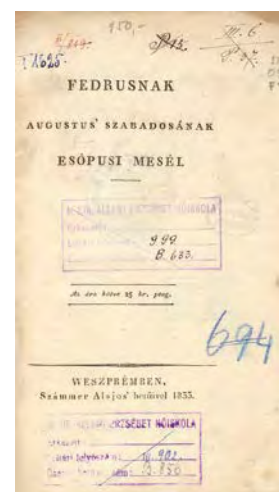
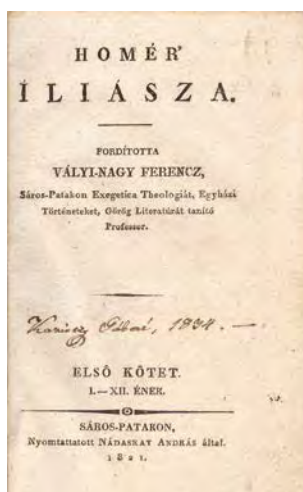
Weszprémben, 1833. Számmer Alajos' betűivel. 79p.

Javított, kiadói papírborítóban. Körülvágtatlan példány.

Restored, original paper. Uncut.

Prov.: Kölcsey Ferenc könyvtárából. OSzK-duplum (lásd előző tételünket).

150 000,-

53. JÓSIKA MIKLÓS:

Vázolatok

Kolozsvár, 1835. Tilsch és Fia. (10)+195p. Első kiadás.

A szerző az erdélyi reformmozgalom egyik jeles képviselője, Wesselényi Miklós követője volt. Ebben az évben két röpiratban vázolta fel politikai elképzeléseit, a másik munka az „Irány” címet viseli. Irodalmi pályája a következő évben megjelent „Abafi” című regénnyel kezdődött.

Későbbi félvázson-kötésben. Az eredeti borító bekötve.

Later half cloth. Original cover bound inside.

Poss.: Glitzke Sándor gyűjteményi bélyegzőjével.

Szűry: 2303.

30 000,-

54. JÓZSEF ATTILA:

Medvetánc. (Válogatott költemények 1922-1934.)

(Bp., 1934.) Révai. 108+(4)p. Első kiadás.

Kiadói papírborítóban. Körülvágtatlan példány.

Original paper. Uncut.

30 000,-

55. JÓZSEF ATTILA:

Nem én kiáltok

Szeged, 1925. Koroknay. 110+(1)p. Első kiadás.

Restaurált, enyhén foltos, kiadói papírborítóban. Körülvágtatlan példány.

Restored, original paper. Slightly stained. Uncut.

30 000,-

56. JÓZSEF ATTILA:

Nincsen apám se anyám. Versek.

Bp., 1929. Génius. (2)+61+(2)p. Első kiadás. Számozott (503./51-1000) példány.

Restaurált, kiadói papírborítóban.

Restored, original paper.

40 000,-

57. KATONA MIHÁLY:

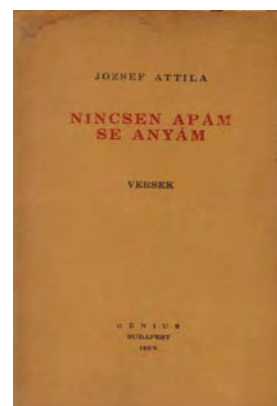
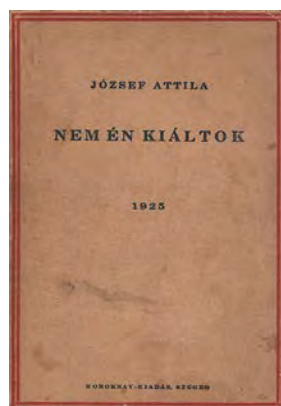
Közönséges természeti föld-leírás. Készítette 1819. Eszt. --.

Pesten, 1824. Petrózai Trattner J. T. X+519p.

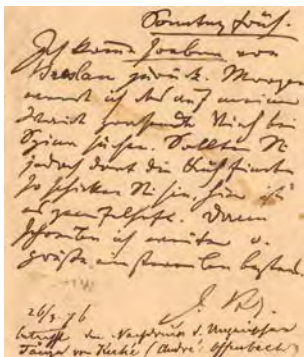
Korabeli papírborítóban. Körülvágtatlan példány.

Contemporary paper. Uncut.

30 000,-

Kéziratok

58. BRAHMS, JOHANNES (1833-1897) ZENESZERZŐ SAJÁT KEZŰ, NÉMET NYELVŰ LEVELE FRITZ SIMROCK RÉSZÉRE.

A címzett neves berlini zenei kiadó volt, Brahms szinte összes munkája nála jelent meg. Emellett jó barátságban is állt a zenezerzővel. Brahms sorai alatt az ő feljegyzése olvasható. Ebben Wilhelm Kuhe „Magyar táncok” című művét említi, amely André Offenbachnál jelent meg az előző évben. Az ügy háttérében minden bizonnyal az állhat, hogy Simrock be akarta perelni kollégáját a – Brahms munkája engedély nélküli utánnomásának tűnő – kiadvány miatt, azonban Brahms kérte, hogy álljon el a pertől. Végül megegyezéssel zárták le az ügyet. Levelezőlap. Előlapján címmel. Kelt: (Bécs) Wieden, 1876. III. 26.

Johannes Brahms, composer. Autograph letter in German to Fritz Simrock.

1 000 000,-

59. GÁRDONYI GÉZA (1863-1922) ÍRÓ AUTOGRÁF, ALÁÍRT LEVELE „KEDVES JÓZSIM!” MEGSZÓLÍTÁSSAL.

A címzett feltehetőleg Gárdonyi harmadik gyermekének, Józsefnek a keresztaja. A levél központi témája egy félresikerült fénykép az íróról.

1 beírt oldal. Kelt: H.n., 1903. VI. 6.

Géza Gárdonyi, writer. Autograph letter.

80 000,-

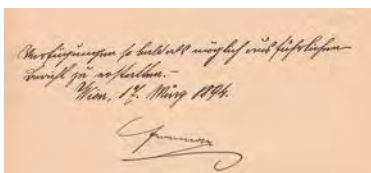
60. GÁRDONYI GÉZA (1863-1922) ÍRÓ AUTOGRÁF, ALÁÍRT LEVELE „KEDVES KOMÁM!” MEGSZÓLÍTÁSSAL.

A címzett feltehetőleg Gárdonyi harmadik gyermekének, Józsefnek a keresztaja. Színdarabjai fogadtatásáról ír benne, egyúttal kárhóztatja a fővárosi sajtót és a kritikusokat.

1 beírt oldal. Kelt: H.n., 1906. I. 10.

Géza Gárdonyi, writer. Autograph letter.

80 000,-

61. (HABSBURG) I. FERENC JÓZSEF (1830-1916) OSZTRÁK CSÁSZÁR ÉS MAGYAR KIRÁLY SAJÁT KEZÜLEG ALÁÍRT, NÉMET NYELVŰ LEVELE HIERONYMI KÁROLY BELÜGYMINISZTERNEK.

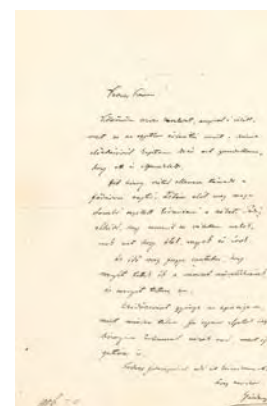
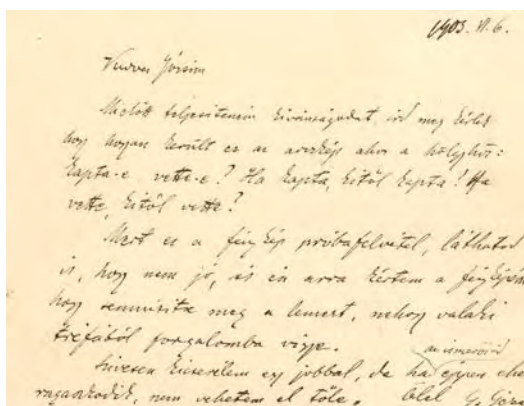
Utasítja a címzettet, hogy az általa vezetett minisztérium titkos levelezésének kiszivárogtatása és budapesti újságokban való nyilvánosságra hozatala ügyében azonnal indítsón vizsgálatot, gondoskodjon a felelősök szigorú büntetéséről, és haladéktalanul tájékoztassa

őt a fejleményekről.

2 beírt oldal, fejléces levélpapíron. A viaszpecséttel ellátott levélboríték mellékelve. Kelt: Bécs, 1894. III. 17.

Franz Joseph I, King of Hungary. Official letter in German, autograph signed.

80 000,-

62. JÓZSEF ATTILA (1905-1937) KÖLTŐ „ACÉLGÖMB FÖL, FÖL! EMELKEDJ!” CÍMŰ VERSÉNEK AUTOGRÁF, ALÁÍRT TISZTÁZATA.

Miután a költő megszakította tanulmányait a szegedi egyetemen, 1925 októberében Bécsbe ment, ahol majdnem egy évet töltött. Novemberben beiratkozott az egyetemre, a felvett óráknak azonban csak egy részét látogatta. „Ellentétben Szegeddel és Párizssal, a bécsi egyetemről nem is szól leveleiben. Itt nem az egyetem, nem az egyetemi előadások érdekelték, hanem egészen más.” (Szabolcsi Miklós: Érik a fény. József Attila élete és pályája 1923-1927)

Különböző csoportok eszméiben mélyedt el, valamint megismerkedett több magyar emigránssal: Németh Andorral, Kassák Lajossal, Déry Tiborral, Lukács Györggyel, Balázs Bélával, Lesznai Annával és Hatvany Lajossal. Mindemellett pedig – ahogy leveleiben is többször kitér rá – verseket írt. Fényes Samu – akivel szintén itt barátkozott össze – „Diogenes” című lapjában többet is közölt.

Számos költeménye született az osztrák fővárosban, ezek közül külön csoportot képez tíz alkotás, melyek kéziratait Gáspár Endrének és családjának ajándékozta a költő. Ezen kéziratok 1980 körül egy kivételével elvesztek, de később nagy részük előkerült, és a Petőfi Irodalmi Múzeumban található. Tételünk egy, az eddig lappangó kéziratok közül.

A vers 1926 márciusában vagy áprilisában keletkezett. Szabolcsi Miklós a már említett könyvében így ír a műről: „Egyéniségeivel, életével példát adni, nehéz emlékeit – magányt, elhagyatottságot, szegénységet is – összefogva »emelkedni«: ez akkori verseinek egyik motívuma. A kassákos konstruktivizmus formanyelvén fogalmazott, de amannál szimbólum-telebben megépített kísérlet...”

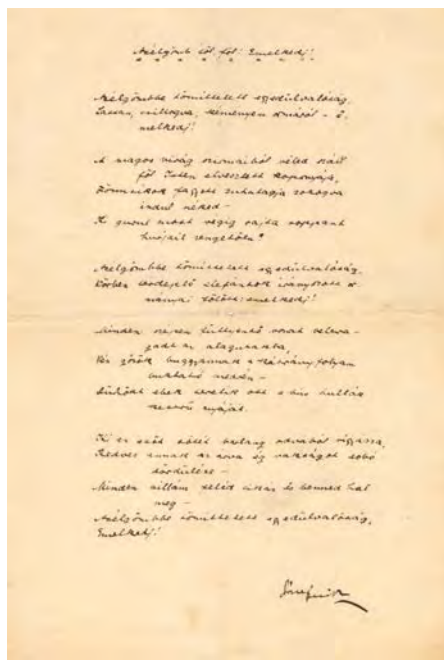
Tverdota György József Attila-kutató az alábbiakat közölte a versről: „Érdekes, hogy Stoll Bélának nemigen van mondanivalója a versről. Szabolcsi rendben van, bár hogy mitől lenne a vers konstruktivista? Kassák számozott versei szolgálnak mintá gyanánt, de hát ezeket is milyen alapon tekintjük konstruktivistának? A körben térdeplő elefántok irányzott ormányai – mintha valami cirkuszi produkció lenne. De ebben a jelentéktelen versben van egy nagyon érdekes sor: »Ki az esőt barlang sötét odvából vigyázza« – később, sokkal később A Dunánál c. ódában felbukkan: »Mint ki barlangból nézi a hosszú esőt.«” Tudomásunk szerint a vers nem jelent meg József Attila életében. Először 1952-ben, az Akadémiai Kiadó bocsátotta közre József Attila Összes Művei első kötetében. Ekkor a kézirat még Gáspár Endre tulajdonában volt. A Stoll Béla által szerkesztett kritikai kiadás (2005, Balassi Kiadó) szövegforrásként már csak egy kéziratról készült fényképet tüntet fel, amely a PIM-ben található. (Tverdota György szíves közreműködésével.)

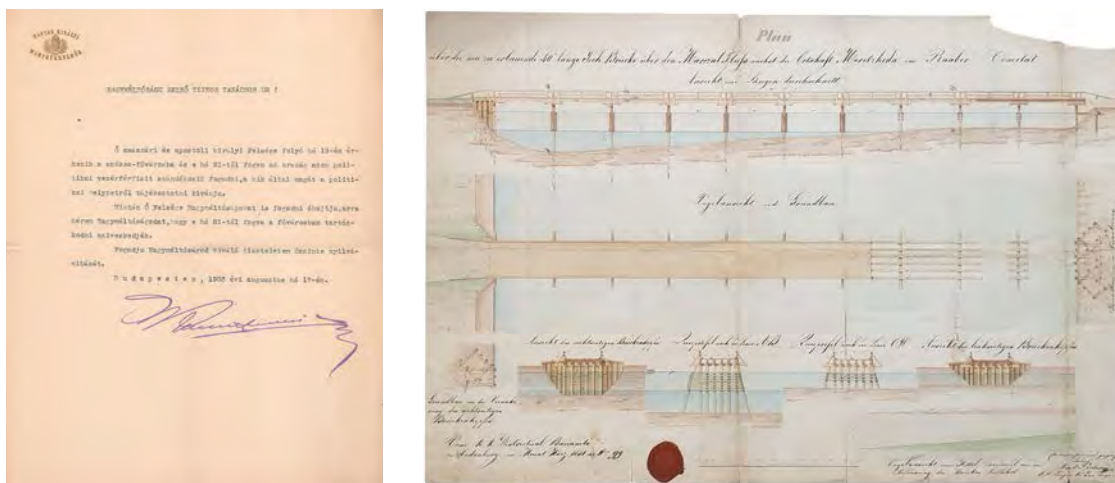
Darabunk nem csak kalandos előélete miatt izgalmas, hanem önmaga jogán is: ez a vers egyetlen ismert kézírata, emellett József Attila-kézirat az elmúlt húsz évben csak háromszor került kalapács alá (77., 86. és 96. árverésünkön).

1 beírt oldal. Keltezés nélkül.

Attila József, poet. Autograph poem.

5 000 000,-

63., 64. tétel

63. KHUEN-HÉDERVÁRY KÁROLY GRÓF (1849-1918) MINISZTERELNÖK ÁLTAL SAJÁT KEZÜLEG ALÁÍRT, HIVATALOS IRAT.

Tájékoztatja Hieronymi Károly belső titkos tanácsost az uralkodó közelgő látogatásáról.

1 beírt oldal, fejléces levélpapíron. Kelt: Bp., 1903. VIII. 17.

Károly Khuen-Héderváry, Prime Minister. Official letter, autograph signed.

80 000,-

64. PLAN ÜBER NEU ZU ERBAUENDE 40 LANGE JOCH BRÜCKE ÜBER DEN MARCZAL FLUSS SO NÄCHST DER ORTSCHAFT MORITZHIDA IM RAABER COMITAT

A mórichidai Marcal-híd nagyméretű kéziratos terve. A gyönyörűen megfestett, színes rajz a híd oldalirányú és felülnézeti képét, illetve a hídfők és a pillérek keresztmetszetét ábrázolja. A rajzokat Zolnay Károly, a kerületi építészeti hivatal mérnöke készítette. A rendkívül részletesen kidolgozott terveket műszaki adatokkal is ellátta, a lap alján a léptéket tüntette fel. Az iratot a soproni kerületi építészeti hivatal adta ki viaszpecséttel hitelesítve 1851 márciusában. A megépült hidat 1964-ben bontották le.

Hajtogatások mentén kis szakadásokkal. A jobb felső sarok hiányzik. A sérülések a képet és a szöveget nem érintik.

Mérete: 510 x 760 mm.

Coloured manuscript map of a bridge on the River Marcal by Mórighida. Damaged.

60 000,-

2., 137., 42., 93., 12., 139., 67. tétel

65. RADNÓTI MIKLÓS (1909-1944) KÖLTŐ, MŰFORDÍTÓ „KÉT KARODBAN” CÍMŰ VERSÉNEK AUTOGRÁF, ALÁÍRT TISZTÁZATA.

1941-ben Radnóti már hat éve házasságban élt Gyarmati Fannival, amikor szerelmi viszonyba bonyolódott Beck Judittal. Kapcsolatuk közel egy évig tartott, ezalatt több verset is írt a festőművészhez. Bizonyosan ő a címzettje a „Harmadik eclogának” és a „Záporoknak”, valamint más versek is szólnak hozzá, de hogy melyek, azt nem tudni minden kétséget kizáróan. Tételünk is a kapcsolat idején született (1941. április 20.), így sokakat foglalkoztatott az a kérdés, hogy kinek íródott: Gyarmati Fanninak vagy Beck Juditnak?

A szakirodalom többször próbált választ adni a talányra, több érv szól mindkét lehetőség mellett. Gyarmati Fanni 1941. április 21-én feljegyezi naplójába: „Szép kis verset mutat Mik, tegnap esti munka.” Ez, hogy a költő feleségének mutatta meg a frissen elkészült verset, arra enged következtetni, hogy őhozza szól. Ezzel szemben Beck Judit élete vége felé két interjúban is (Kossuth Rádió, 1987 és 2015) azt állította, hogy a költeményt neki írta Radnóti. A legelismertebb Radnóti-kutatók (Marianna D. Birnbaum, Ferenc Győző, Ozsváth Zsuzsanna) mégis arra jutottak, hogy a múzsa a hitves, Gyarmati Fanni volt.

Fogadtatása

A vers keletkezése után több mint egy évvel, 1942. november 29-én jelent meg nyomtatásban, az Újság című folyóiratban. Ezt az eseményt mind Radnóti, mind Gyarmati Fanni feljegyezte naplójába. Utóbbi így ír: „Ebéd után kicsit megnézzük az Újságot, Miktől vers rendes helyen, de nem a legszerencsésebbek közül való. Mégis jólesik, hogy nem feledkeznek el róla. Most meg különösen jólesik, ebben a környezetben mind ezt olvassák, növeli a tekintélyét, azaz inkább a népszerűségét, hiszen szeretik, és csak azután tisztelik.” Radnóti pedig ekképp emlékezik: „Költő lettem Izrael lugasaiban. Tegnap megjelent az Újságban, a Két karodban”. Rengetegen gratuláltak neki, dicsérték a verset; tagadhatatlanul a közönség kedvencévé vált, ám Radnóti kétségeinek ad hangot: „Mégis rossz lenne ez a vers? Félek, hogy az... Ezek után?”

Több oka is lehet Radnóti kételyeinek. Egyrészt a tömeg dicsérete bizonytalaníthatta el, valamint a „leplezett büszkeség is írathatta vele ezeket a mondatokat, és bizonyára részben így is van. Másfelől azonban amilyen hevesen áhította a sikert kezdő költőként, látta magát nemzedéke vezéregyéniségének, olyan kétkedővé vált a sikerrel szemben, amikor már szolid hírnevet szerzett magának.” (Ferenc Győző: Radnóti Miklós élete és költészete)

Félelme nem volt teljesen alaptalan. Szintén Ferenc Győző írja a költeményről: „A szép kis vers valóban kirí az életműből egyneműen érzelmes tónusával. Népszerűségének épp ez lehet az oka, a könnyed sanzonhang.” (Kinek a karjaiban?, Magyar Narancs 2015/30.)

Kétségtelen azonban, hogy a mű azóta is töretlen népszerűségnek örvend, és az egyik legismertebb, legtöbbet idézett Radnóti-vers.

A kézirat

A Magyar Tudományos Akadémián őrzött Radnóti-hagyatékban két gépirata szerepel a versnek. Emellett a Harmadik ecloga ceruzával írott kéziratának hátoldalára Radnóti „tintával odaírta, majd áthúzta a Két karodban címét és a vers első három sorát.” (Ferenc Győző: Radnóti Miklós élete és költészete) Ezeken kívül azonban eddig nem volt ismert a vers teljes kézírata. A későbbi közlések is az első, az Újságban megjelent szöveget vették alapul. Ez lehet a magyarázata, hogy a kézirat – ha csak egy ponton is, de – eltér az összes nyomtatásban megjelent szövegváltozattól.

Tételünk Radnóti költészetének egyik egyedülálló darabja, mely hangnemében elüt az életmű többi tagjától. A tény, hogy Radnóti közlésre érdemesnek találta művet és még életében megjelent nyomtatásban, azt sugallja, hogy méltán vált a magyar irodalomtörténet egyik legkedveltebb, legismertebb szerelmes versévé.

(Ferenc Győző szíves közreműködésével.)

1 beírt oldal. Kelt: 1941. április 20.

Miklós Radnóti, poet. Autograph poem.

8 000 000,-

Két karodban

Két karodban ringatózom
csöndesen.

Két karomban ringatózol
csöndesen.

Két karodban szemek vappol,
hallgatag.

Két karomban szemek vagy te,
hallgatlak.

Két karoddal átölelek te
ka félek.

Két karommal átölellek
s nem félek.

Két karodban nem ijent majd
a halál magy
csöndje sem.

Két karodban a halálon,
mint egy álmon
átesem.

Radnóti László

1941. április 20.

66. TELEKI SÁMUEL (1739-1822) ERDÉLYI KANCELLÁR SAJÁT KEZŰ ALÁÍRÁSÁVAL ELLÁTOTT, LATIN NYELVŰ LEVELE.
Az erdélyi gubernium számára küldi az erdélyi rendek által, a legutóbbi országgyűlésen megválasztott tisztségviselőkkel kapcsolatos uralkodói állásfoglalást. Ennek részletei a levél szerint egy csatolt másolatban voltak olvashatóak.
1 beírt oldal. Kelt: Bécs, 1795. III. 16.

Count Sámuel Teleki, Chancellor of Transylvania. Letter in Latin, autograph signed.

40 000,-

67. (KISFALUDY SÁNDOR):

Regék a' magyar elő-időből

Buda, 1807. Kir. Magy. Univ. XVIII+(6)+264+(1)p.+3t. Első kiadás.

Díszesen aranyozott gerincű, korabeli félbőr-kötésben.

Contemporary half leather. Spine richly gilt.

Szűry: 2548.

30 000,-

Kner-nyomtatványok

68. KNER-KLASSZIKUSOK. 1-12. KÖTET.

Gyoma, 1921. Kner Izidor ny.

1. Őszi harmat után. Istenes, vitézi és virágénekek...
2. Libri obsidionis Szigetanae XV az az A szigeti veszedelem... szerzette gróf Zrínyi Miklós...
3. Koszorú a magyar költészet virágaiból...
4. Lilla, Anakreoni dalok... Anthológia Csokonai Vitéz Mihály költeményeiből
5. Katona József: Bánk bán. Dráma öt szakaszban.
6. A merengőhöz. Anthológia Vörösmarty Mihály legszebb költeményeiből.
7. Vörösmarty Mihály: Tündérvölgy...
8. Vörösmarty Mihály: Csongor és Tünde. Színjáték öt felvonásban.
9. Dalaim. Anthológia Petőfi Sándor legszebb költeményeiből.
10. Petőfi Sándor: János vitéz, A helység kalapácsa, Bolond Istók, Az apostol.
11. Aurora. Anthologia a magyar költészet fénykorából.
12. Madách Imre: Az ember tragédiája

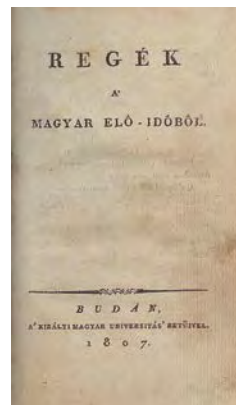
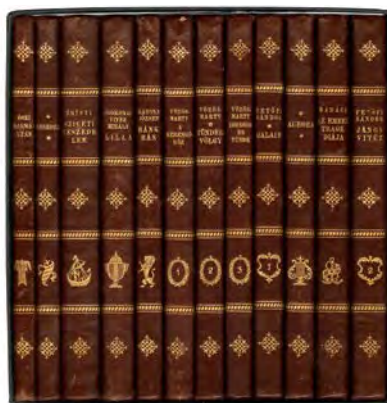
A sorozat szerkesztője Király György volt, a tipográfia és a kötés tervezése Kozma Lajos nevéhez fűződik. Háromféle kötésben készült, ez az 50 példányos luxusváltozat egyik darabja.

Díszesen aranyozott gerincű, kiadói félbőr-kötésben. A gerinceken apró kopásnyomokkal. Papírtokban.

Original half leather. Spine gilt. In hardpaper case.

Lévay – Haiman: 1.298-1.309/C.

100 000,-

69., 70., 71., 72. tétel

69. MÁRAI SÁNDOR:

Teréz

(Gyoma, 1932. Kner Izidor ny.) 7+(2)p.

A szerző szinte ismeretlen műve. Huszonöt példányban készült Kner-magánkiadás. Ez a darab számozatlan.

Javított gerincű, kiadói papírkötésben.

Original hardpaper. Spine restored.

Lévay – Haiman: 1.452.; Borda – Haiman: 358.

60 000,-

70. MIKES KELEMEN, ZÁGONI:

-- diáknak a nagyságos fejedelem legkisebb szolgájának törökországi leveleiből való a mi urunknak haláláról szóló hat levél Gyoma, (1939.) Kner Izidor ny. (12)p.

Páratlanul ritka Kner-magánkiadás, feltehetően csak néhány példányban jelenhetett meg a barátok részére. Tudomásunk szerint árverésen még nem szerepelt.

Zsinórral átfűzött, kiadói papírborítóban.

Original paper.

Lévay – Haiman: 1.520.; Borda – Haiman: 0

50 000,-

Különleges ajánlások**71. BABITS MIHÁLY:**

-- összes novellái

(Bp., 1938.) Athenaeum. (6)+399+(1)p. Számozott (2./200), aláírt példány.

A kolofon alatt ajánlással: „Ildikónak adja meséit szeretettel apukája”.

Az író feleségének öccse, Tanner Béla teherbe ejtette cselédjüket. Az 1928-ban született kislányt Babitsék fogadták örökbe.

Kiadói félbőr-kötésben.

Inscribed by the author. Original half leather.

300 000,-

72. GAAL MÓZES:

Mesék a legnagyobb magyarról. Kis fiának és a haza minden gyermekének elmeséli --.

Bp., 1910. Athenaeum. 79+(1)p. Lapszámozáson belül öt egészoldalas képpel.

Az előzéklapon ajánló sorokkal: „Az én kedves művész barátomnak, Schickedanz Albertnek szeretettel Mózi Bp. 1910. IV. 8.”

A dedikáció címzettje a kor neves építész (többek között a Millenniumi emlékmű, a Műcsarnok és a Szépművészeti Múzeum tervezője) volt.

Rajzos, kiadói félvászon-kötésben. Az első táblán kis tintafolttal.

Inscribed by the author. Slightly stained, original half cloth.

10 000,-

73. GÁRDONYI GÉZA:

A bor. Falusi történet három felvonásban.

Bp., 1901. Singer és Wolfner. 179+(1)p.+1 kihajt mell. (kotta) Dedikált példány: „Rózsahegyi Kálmánnak szeretett Matyimnak Gárdonyi”.

Gárdonyi darabjának ősbemutatója 1901. március 29-én volt a Nemzeti Színházban. A dedikáció címzettje híres színész, aki Baracs Matyi szerepét játszotta.

Kiadói vászonkötésben, az eredeti borító bekötve. Festett lapszélekkel. A melléklet enyhén sérült.

Inscribed by the author. Original cloth, cover bound inside. Folding plate slightly damaged.

200 000,-

74. KOSZTOLÁNYI DEZSŐ:

Mák. -- új versei.

(Békéscsaba), 1916. Tevan. 81+(3)p. Első kiadás.

Somlay Artúrnak dedikált példány.

Korabeli papírkötésben.

Inscribed by the author. Original hardpaper.

80 000,-

75. MÁRAI SÁNDOR:

Egy polgár vallomásai. I-II. kötet.

(Bp., 1934.) Pantheon. 315+(4)p.; 319+(1)p. Első kiadás. A kiadó vezetőjének, Thiringer Istvánnak dedikált példány.

A regény miatt Márait egy római katolikus pap feljelentette rágalmozásért, amelynek a bíróság helyt is adott. A második kiadás időközben már megjelent, de a továbbiakból kihagyták az inkriminált részt.

Aranyozott, kiadói vászonkötésben, enyhén szakadozott védőborítóval.

Inscribed by the author. Original cloth with worn dust jacket.

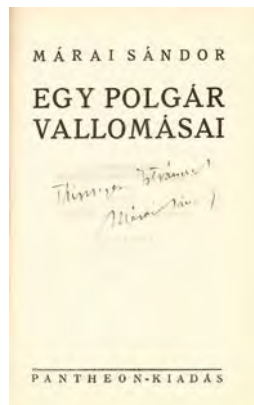
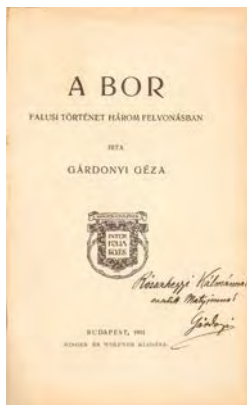
80 000,-

76. MIKSZÁTH KÁLMÁN:

Jókai Mór élete és kora. Kézirati példány Beöthy Zsolt jegyzeteivel.

(Bp., 1906. Révai Testvérek.) 308+290p.

Mikszáth Kálmán 1906-ban megírta a Vasárnapi Ujságba, hogy a Jókai Mórról szóló életrajz első kötetével elkészült: „a nyomdában kiszedték s én a szedésből kefével lehuzattam vagy tizennégy példányt, szétküldvén azokat nagy tudományú celebritásoknak: Gyulai Pálnak, Beöthy Zsoltnak... azzal a kéréssel, hogy elolvassván, bíráló észrevételeiket a margón szíveskedjenek megtenni, hibás adataimat kijavítani vagy ujjakkal helyesbíteni.” Tételünk az utóbbi, Beöthy Zsoltnak küldött példány, melyet a híres irodalomtörténész és esztéta valóban számos javítással látott el. Összevetve a végleges szöveggel kitűnik, hogy Mikszáth a legtöbb észrevételt elfogadta, kifejezetten halás volt értük: „Dicsekedtem vele fűnek-fának, hogy még Beöthy Zsolt is megdicsérte... Im hát előveszek egy tiszta példányt s bele rakom mohón a Beöthy Zsolt adatait, a kinek az esze egész bibliothéka, a mit ő mond, az mind alapos”.

Tételünk utóélete sem kevésbé érdekes. A mű két kötetét később egybekötötték, így ajándékozta tovább Mikszáth ajánlása kíséretében: „Horánszky Lajos kedves barátomnak”. Horánszky Lajos országgyűlési képviselő, műgyűjtő szoros kapcsolatban állt az íróval Mikszáth életének utolsó két évében.

Mindemellett figyelemre méltó, bár Mikszáth leírja, hogy a szétküldött tizennégy példány visszajött a javításokkal, a Méreiné Juhász Margit által összeállított hagyatéki listán csak a Gyulai Pál által visszajuttatott szerepel. Így tételünk valóban egyedülálló irodalomtörténeti ritkaság.

Enyhén kopottas, korabeli bőrkötésben.

Inscribed by the author. Slightly worn, contemporary leather.

300 000,-

77. SZABÓ MAGDA:

Bárány. Versek.

Bp., 1947. Egyetemi Nyomda. 41+(3)p.

A szerző első nyomtatásban megjelent irodalmi műve. Vámosi Nagy István írónak szóló ajánlással.

Kiadói papírborítóban.

Original paper. Inscribed by the author.

80 000,-

78. SZERB ANTAL:

A királyné nyaklánca. Igaz történet.

(Bp., 1943.) Bibliotheca. 287+(1)p. Első kiadás.

A címlapon ajánlással: „Turóczi-Trostler Józsefnek szeretettel 943. IV. 15. Szerb Antal”.

Kiadói félvászon-kötésben.

Inscribed by the author. Original half cloth.

200 000,-

Lófuttatás

79. SZÉCHENYI ISTVÁN, GRÓF:

Lovakrul

Pesten, 1828. Petrózai Trattner. (8)+IV+(1)+6-245+(1)p. Első kiadás.

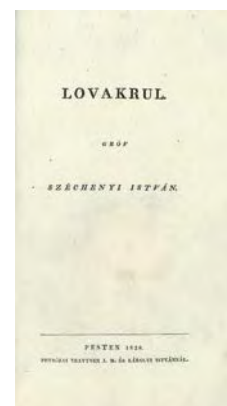
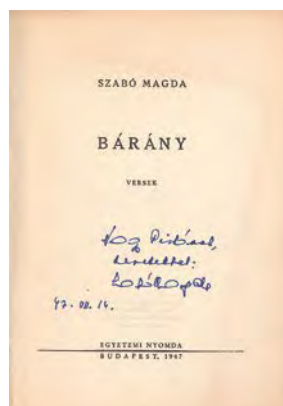
A szerző első nyomtatásban megjelent könyve. Több kisebb munka után ebben foglalja össze a lótenyésztés színvonalának emelésével kapcsolatos javaslatait, köztük a lóversenyek rendezésére vonatkozó elképzeléseit.

Enyhén kopottas, korabeli papírkötésben.

Slightly worn, contemporary hardpaper.

Szentkirályi: 107.

80 000,-

77., 78., 79. tétel

80. SZÉCHENYI ISTVÁN, GRÓF:

Néhány szó a lóverseny körül

Pesten, 1838. Heckenast Gusztáv. (4)+240p.+Errata. Első kiadás.

Az 1820-as évektől fejlődésnek indult magyar lóspport számos lekicsinylő külföldi kritikát kapott. Ezekre – különös tekintettel a Marmont herceg „Reise durch Ungarn, Siebenbürgen” című művében megfogalmazottakra – válaszul született e munka.

Kiadói papírkötésben.

Original hardpaper.

Szentkirályi: 123.

200 000,-

81. AZ ELSŐ PESTI LÓFUTTATÁSRÓL KÉSZÜLT, NÉGY LAPBÓL ÁLLÓ METSZETSOROZAT.

Igazi történelmi és művelődéstörténeti kuriózum, a reformkor egyik fontos eseményének legszebb és legkritikább képi ábrázolása.

Előzmények

Gróf Széchenyi István (akkor huszárszázados) már első – 1815-ös – angliai tanulmányútról is 16 lóval tért haza, de második és harmadik utazásának célja már kifejezetten a lóvásárlás volt. 1818 novemberében már közzé is tette az „Erneuerte Vaterländische Blätter für den österreichischen Kaiserstaat” című folyóiratban a nemzetgazdaság, de a honvédelem szempontjából is különös jelentőséggel bíró hazai lótenyésztés fejlesztésével, és ezzel együtt a lóversenyek rendezésével kapcsolatos elképzeléseit. 1821 áprilisában angol minta alapján összeállított egy 30 pontból álló versenyszabály-tervezetet, „Projektuma A' Magyar Országonn felállítandó Lovas-pályázás Törvényneinek” címmel (ez volt első önálló, nyomtatásban megjelent műve). Bár már 1822 januárjában kérelmet intézett a királyhoz ez ügyben, majd' öt évet kellett várni az engedélyre. 1825-ben megalakult az Első Lótenyésztő Egyesület, majd 1826-ban Pozsonyban – az éppen zajló országgyűlés idején – megrendezték az első hazai lófuttatást, de ez Széchenyi szerint „gyarló külsőségek között” történt. Ennek köszönhető, hogy az első igazi magyarországi lóversenyként a következő évi pesti rendezvényt emlegetik.

A verseny

Széchenyi már a pozsonyi futtatás idején felhívást intézett a Pressburger Zeitung, majd a Magyar Kurír hasábjain a pesti versenyre való nevezésre, később magyarul és németül is kiadott egy szabálykönyvet (lásd 150. árverésünk 129. és 130. tételét). Létrejött a Pesti Lóversenyző Társaság, majd Széchenyi Heinrich János, Orczy Lőrinc és Wesselényi Miklós társaságában belovagolta

Buda és Pest környékét, kiválasztandó az alkalmas helyszínt. Végül egy Pest város tulajdonában levő legelőt jelöltek ki a mai Illatos út – Mester utca – Gyáli út – Könyves Kálmán körút közötti területen. A kor viszonyaihoz mérve rekordidő – néhány hét – alatt kiépült az ovális versenypálya, 52 páhollyal rendelkező tribünnel, mázsálóházzal és vezetőségi emelvénnel. A szervező „Versenyzési Választottság” figyelembe vette, hogy az angol zsokék által megült, angol telivérekkel szemben a vidéki nagybirtokosok lovai esélytelenek lennének, ezért négy versenynapot írtak ki, különböző futamokkal. Június 6-án került sor az első futtatásra, amelyre mintegy tizenötezer néző volt kíváncsi. Az első nap első száma az „elegyes futtatás” volt. Itt minden magyarországi ló indulhatott. Ezt Károlyi György gróf Babiéka nevű lova nyerte, amely Széchenyi istállójából került ki. Aznap még két futam zajlott: a másodikon a nem méntulajdonos gazdák lovai, a harmadikon pedig a nyeretlenek futottak. A második napon a nem telivérek versenyeztek, itt a nagydíjat Wesselényi Miklós Al Borak nevű kancája nyerte, amelyet Széchenyi nevelt nagycenki ménésében. A harmadik nap a telivéréké volt, erre a birodalom egyéb területeiről is nevezhettek. Ezt egy osztrák ló nyerte, a második helyet a szintén Széchenyi által nevelt Prodigious vitte el. Az utolsó nap a kisbirtokos gazdák lovai álltak rajthoz.

A lapok

1. Első Ló-futtatás Magyar-országban. Mérete: 410 x 655 (515 x 675) mm.
2. Második Futtatás Pesten. (Jutalom egy gazdag aranyzatu...) Mérete: 405 x 665 (525 x 685) mm.
3. Második Futtatás Pesten. (Júnus 8. dikán 1827...) Mérete: 405 x 650 (515 x 670) mm.
4. Negyedik Futtatás Pesten. Mérete: 405 x 660 (525 x 685) mm.

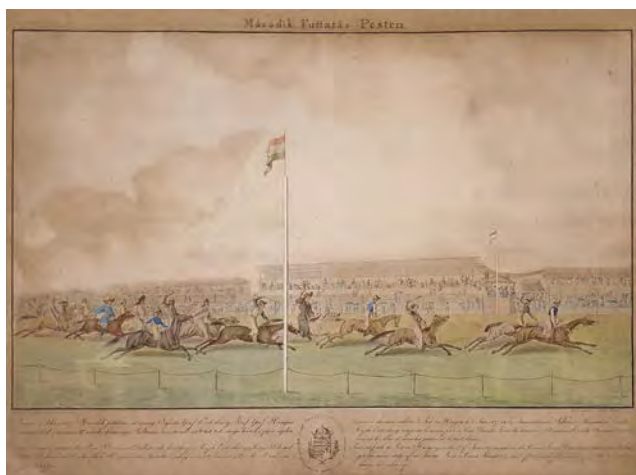
A képeket a Frankfurt am Mainból származó, de Magyarországon működő Johann Erdmann Gottlieb Prestel és segédje, Alexander Clarot rajzai nyomán Schmid János metszette kőre pesti műhelyében. Gerszi Teréz szerint: „A kitűnő nyomású, jó megfigyelőképességről tanúskodó lapok a legszebb korai hazai kőrajzok közé tartoznak”. Ő egyébként az 1830-as évek második felére teszi megjelenésüket, de valószínűbbnek tűnik, hogy közvetlenül az esemény után láthattak napvilágot. Minden lap tetején címfelirat található, a képek alatt pedig részletes leírás olvasható az adott futamról.

A darab ritkaságát mutatja, hogy az általunk hozzáférhető adatok szerint hazai közgyűjteményben teljes sorozata nem található, a fellelt lapok nagy része pedig a képmezőig körül van vágva. Árverésen tudomásunk szerint egyetlen lapja szerepelt. Mind a négy lap restaurált, a címfelirat kettőnél teljesen, kettőnél részben pótolta. Paszpartuban.

Four coloured lithographies of the first derby at Pest. Restored, partly replaced plates.

Gerszi: 56., 199. old.

3 000 000,-

82. MAGDA PÁL:

Magyar országnak és a' határ őrző katonaság vidékének leg újabb statistikai és geográfiai leírása
Pesten, 1819. Trattner J. XVIII+19-586+(15)p.

Modern félbőr-kötésben.

Modern half leather.

80 000,-

*Magyar avantgarde***83. GEREBLYÉS LÁSZLÓ:**

-- verseiből

Bp., 1929. (Jakab-ny.) (16)p. Első kiadás. (Építők Könyvtára. 1.)

A szerző a 100% és a Korunk folyóirat munkatársa volt, publikált a Népszavában is. Az általa szerkesztett sorozatnak összesen két darabja jelent meg.

Molnár Farkas által tervezett, restaurált, színes, kiadói papírborítóban.

Restored, original paper designed by Farkas Molnár.

30 000,-

84. SINCLAIR, UPTON:

Jimmie Higgins. Regény. Fordította Franyó Zoltán.

Bécs, (1923.) Bécsi Magyar Kiadó. 280p.

Bortnyik Sándor által tervezett, litografált, restaurált (részben pótoltt), kiadói papírborítóban.

Restored (partly replaced), original paper designed by Sándor Bortnyik.

100 000,-

*Mese***85. BENEDEK ELEK:**

Székely népballadák. Összeállította --.

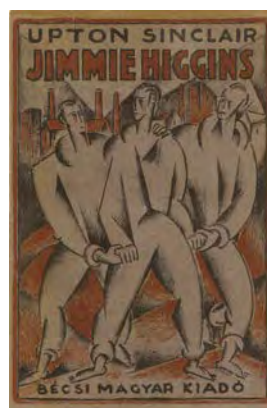
(Bp., 1921.) Pantheon. 158p. Jaschik Álmos kézzel festett, szövegekőzti rajzaival és könyvdíszzeivel.

Kötetünk a normál kiadás egyik darabja, de a luxusváltozat kötésében. Tulajdonosa a kiadó vezetője, Thiringer István volt.

Festett, kiadói pergamenkötésben.

Painted, original vellum.

20 000,-

86. GLATZ JAKAB:

Vidor gyermekek, vagy beszélyek es képek a' gyermekvilágból. Négy szinezett képpel. – Olcsóbb kiadás. -- után magyarosítá Szivos Mihály.

Pesten, é.n. Heckenast Gusztáv. (6) + 188p. + 4 színes t. (könyvotatok)

A szepességi származású szerző műve először 1842-ben jelent meg. Ez a kiadás feltehetően még abban az évben vagy a következőben látott napvilágot. Páratlanul ritka.

Kopottas, korabeli vászonkötésben. A levelek alsó részén fokozatosan halványodó barna folttal.

Worn, contemporary cloth. Leaves stained.

200 000,-

87. KOZMA, (LAJOS) LUDWIG:

Kabäuschens Traumreise. Ein Märchen zu 22 farbigen Bildern von --. Erzählt von Max Jungnickel.

München (Gyoma, 1924.) Dietrich (Kner). (48)p. + 22t. (színes, felragasztott képek) Dedikált példány.

A művet „Zsuzsika Bergengóciában” címmel jelentette meg először Sacelláry Pál 1921-ben, Karinthy Frigyes versével. A német kiadásnak csak a képei készültek Kneréknél. A Kner-nyomda még abban az évben magánkiadásként újra kinyomtatta magyarul 30 példányban.

Kiadói félvászon-kötésben, eredeti papírtokban.

Signed by the author. Original half cloth in hardpaper case.

Lévay – Haiman: 1.355.

80 000,-

Metszetek

88. BÁTHORI ANDRÁS ERDÉLYI FEJEDELEM MEGGYILKOLÁSÁRÓL TUDÓSÍTÓ EMLÉKLAP.

Rézmetset, a kiadásra vonatkozó bármely adat nélkül. Frankfurt am Mainban jelenhetett meg, nyilván Báthori 1599. X. 31-i halála után nem sokkal. A kép közepén díszes, felirattal ellátott keretben a bíboros-fejedlem levágott feje látható, homlokán a jellegzetes sebbel. Körülötte a zászlói, a Báthori-címer, a bíborosi kalap, a fejedelem lova, valamint egyéb tárgyak találhatóak. Alul jelmagyarázat olvasható.

Mérete: 200 x 285 (300 x 365) mm. Paszpartuban.

Memorial engraving informing about the assassination of András Báthori, Prince of Transylvania.

50 000,-

87., 88. tétel

89. HERRLICHE VICTORI, UND BEÜT, VON DEN HEYDUCKEN WIE DER DIE TÜRCKEN ERHALTEN, UFF DIE THONAU DEN 21. IAN. 1600

Az ismeretlen rézmetszet egy nagyszabású török-magyar szárazföldi és vízi csatát ábrázol. A kép fölötti, torz (nagyjából kelet-nyugati) tájolású térkép alapján valahol Tolna-Kalocsa magasságában zajlott a Dunán, illetve a jobb parton.

A lapon szereplő dátum szinte biztosan téves. Egyrészt a történeti források ebből az időszakból semmi hasonlót nem említenek, másrészt télvíz idején még jelentősebb szárazföldi csapatmozgások sem történtek, vízi ütközet pedig végképp lehetetlen lett volna. Az alkotóhoz feltehetően egy fél évvel korábbi esemény híre juthatott el, némileg torzítva. 1599 tavaszán a magyar hadvezetés tudomására jutott, hogy a törökök nagyszabású magyarországi hadjáratra készülnek (ez 1600-

ban be is következett), ezért könnyűfegyverzetű szabadhadjú-csapatok szervezését határozták el. Ezek június folyamán Kanizsa környékén gyűltek össze, majd a mintegy ezerfős sereg Rácz József és Horváth Mirkó vezetésével Tolna megyébe vonult. Dereglyéket és csónakokat szereztek, majd Erdőd várának környékén elrejtöztek. Amikor a Belgrádból ellátmányt szállító török flotta Tolna környékére ért, szárazon és vizen is megtámadták, és két – a törökök által felrobbantott – lőporszállító kivételével az összes hajót zsákmányul ejtették. Innen először Eszékre vonultak, majd visszatértek Kanizsára.

A metszet feltehetően Frankfurt am Mainban látott napvilágot, készítője ismeretlen.

Mérete: 220 x 290 (300 x 365) mm. Paszpartuban.

Bird-eye view of a Turkish-Hungarian battle. Copper engraving.

160 000,-

Mezőgazdaság

90. GYARMATI SÁNDOR:

A' Falusi Baromorvos. Csalhatatlan útmutatás, mikint és melly szerekkel lehessen a' földművelőnek ép, és egészséges marhát bírni 's nevelni, ennek betegségeit megismerni 's kigyógyítani. A' szarvasmarha, juhok', lovak' és sertések betegségeiről 's gyógyításáról való orvosságok előadásával. Tapasztalása után, összegyűjtötte --.

Kassán, 1832. Vajda Pál. 203+(5)p.

Modern papírkötésben.

Modern hardpaper.

Győry: 188. old.

30 000,-

91. LEIBITZER JÁNOS:

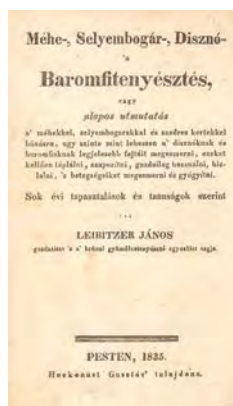
Méhe-, Selyembogár-, Disznó- 's Baromfitenyésztés, vagy alapos utmutatás... Sok évi tapasztalások és tanuságok szerint írá --.

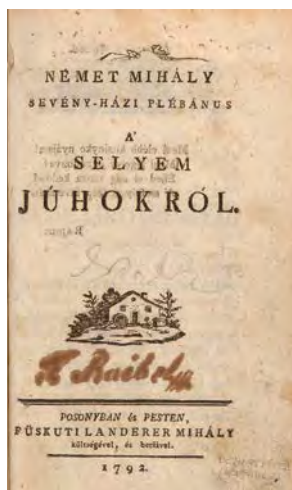
Pesten, 1835. Heckenast Gusztáv. (2)+232+(8)p.

Korabeli papírborítóban. Körülvágtatlan példány.

Contemporary paper. Uncut.

30 000,-

93., 94., 95. tétel

92. LÖHNER, (JOSEPH):

Juhtartásra és Gyapjuösmerésre vezérlő Utmutatás. Mezeigazdák, uradalmi Hivatalnokok 's mind azoknak számára készült segédkönyv, kik juhaikból naponként növekedő hasznot, 's az által házi boldogulásukat előmozdítani kívánják. --... oktató előadása szerint... honfiainak boldogulására pedig magyarázza Staut József.

Kassán, 1834. Werfer Károly. 1 kihajt. mell. + VIII+(1)+9-232p.

Kiadói papírborítóban.

Original paper.

30 000,-

93. NÉMETH MIHÁLY:

A' selyem juhokról

Posonyban és Pesten, 1792. Fűskuti Landerer Mihály. 1t. + 168+(6)p.

Korabeli bőrkötésben. A címlap felső részét letépték, szöveghiány nincs.

Contemporary leather.

20 000,-

94. PILGER, (FRIEDRICH) FRIDRIK:

--nek könyve, A' marha tartásról; Mellyben megírja... A' Tanulóknak és Gazdáknak számokra fordította D. F. S.

Pesten, 1809. Trattner Mátyás ny. VIII+488p.

A fordító Deáki Filep Sámuel.

Javított, korabeli papírborítóban. Körülvágtatlan példány.

Restored, contemporary paper. Uncut.

30 000,-

95. POPOVITS JÁNOS:

A' sertéseknek tetemes hasznairól szőlő könyvetske, mellyet több hiteles külföldi barom-orvosoknak helyes munkáiból össze szedegetvén, kiadta --

Pesten, 1828. Fűskúti Landerer Lajos ny. VIII+88p.

Korabeli papírborítóban. Körülvágtatlan példány.

Contemporary paper. Uncut.

20 000,-

96. (WHATMAN, J.):

A' Jó gazda-ember, vagy-is olly hasznos könyvetske, mellyben A' szorgalmatos, és gondos Gazdáknak számakra, az ő házaikban, házaik körül, és külső gazdaságokban sok elől-fordulandó hasznos dolgok fel-jegyeztetnek. Anglus nyelvből magyarra fordította Kö-halmi Fekete Gergely. Második nyomtatás.

Po'sonyban és Pesten, 1804. Fűskúti Landerer Mihály. 1t. + (4) + 230 + (4)p.

Az angol eredeti magyar viszonyokra átdolgozott kiadása. Három részre tagozódik: az első kettő mezőgazdasággal, az utolsó pedig ház körüli teendővel (kertészet, házi orvoslás) foglalkozik. A falusi életképet ábrázoló rézmetszet Weinmann munkája. A mű először 1798-ban jelent meg.

Kopottas, korabeli papírkötésben. A leveleken rozsdafolttal.

Worn, contemporary hardpaper. Leaves slightly stained.

30 000,-

97. (MOKRY) MOKRI BENIAMIN:

Az Europai Manufaktúrák' és Fábrikák Mesterség Míveik. Készítette Kézikönyv gyanánt... Möller János Altonai Közöséges Tanító... Német nyelvből magyarra fordította... és némelly jegyzésekkel megbővítve, 's itt ott megjobbítva kiadta --

Pesten, 1818. Trattner János Tamás. 1t. (Lehnhardt Sámuel által készített, bájos rézmetszetű címkép) + XXXVI + 469 + (3)p.

Németül 1804-ben látott először napvilágot. Ez az első átfogó ipartörténeti munka magyar nyelven, amelyben többek között a bor, sör, tea és kávé készítéséről is olvashatunk. 1984-ben hasonmása is megjelent.

Korabeli félbőr-kötésben.

Contemporary half leather.

80 000,-

98. (MÜLLNER, AMAND ADOLF GOTTFRIED):

Vétek' súlya. Szomorú játék négy felvonásban. Magyarul kiadta Döbrentei Gábor.

Kassán (Bécs), 1821. Wigand Ottó (Grund Leopold ny.) 1t. + 215 + (1)p. (Döbrentei Gábor külföldi színjátékai. Első kötet. Német játékszín.)

Hozzáköteve:

Moliére:

A' fősvény. Vig játék öt felvonásban --tól.

Bécs (Kassa), 1821 [1822.] Wigand Ottó (Grund Leopold ny.) 2t. (címkép + díszcímlap) + 266 + (2)p. (Döbrentei Gábor külföldi színjátékai. Második kötet. Francia játékszín.)

Díszesen aranyozott gerincű, korabeli félbőr-kötésben.

Contemporary half leather. Spine richly gilt.

Szűry: 0

30 000,-

Művészi könyvkötések

99. GEBHARDI, LUDWIG ALBRECHT:

Geschichte des Reichs Hungarn und der damit verbundenen Staaten. I-IV. Theile.

Leipzig, 1778-1782. Weidmanns Erben und Reich. (2)+684p.; (2)+754p.; (4)+866p.; (4)+740+(62)p.

A mű a szerző által írt világtörténet 15. kötetének önálló kiadása.

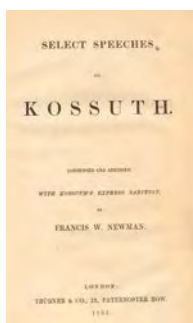
Díszesen aranyozott, XIX. századi félpergamen-kötésben. Hollnsteiner udvari könyvkötészetében készült. Márványozott előzéklapokkal és lapszélekkel.

Richly gilt, 19th-century half vellum. With the supralibros of Archduke Leopold Salvator of Habsburg.

Poss.: A kötet Habsburg Lipót Szalvátor főherceg híres könyvtárát, a „Weisse Bibliothek”-ot ékesítette.

A gerincen a tulajdonos aranyozott címerével, a címlap verso-ján pedig pecsétjével.

200 000,-

100. KOSSUTH (LAJOS):

Select Speeches of --. Condensed and abridged, with Kossuth's Express Sanction, by Francis W. Newman.

London, 1853. Trübner & Co. XII+376+12+(3)p.

A reprezentatív díszkötet XI. Piusz pápa papi működésének 1929. december 20-án ünnepelt ötven esztendő jubileumára készült. A magyar kormány – Klebelsberg Kuno javaslatára – egy speciális magyar könyvgyűjteményt ajándékozott a filológiai érdeklődésű egyházfőnek. A gesztuson kívül nem titkolt szándék volt, hogy az anyag később a Vatikáni Könyvtárba kerüljön a már meglévő magyar törzsanyag hiányainak pótlására, és egyúttal annak bizonyítására, hogy a megcsönkített Magyarország továbbra is a régen kivívott rangot igényli magának a nemzetközi tudományos életben. A fennmaradt híradásokkal szemben, amelyek 1057 tételes könyvtárról szólnak, egy 2011-ben megjelent ismertetés csupán 832 kötetről és 337 címről ad számot (különösen csekély hányada bukkan fel ebben a mintegy 200 kötetnyi

idegen nyelvű anyagnak). Példányunk minden bizonnyal a pápához végül el nem juttatott darabok egyike.

A díszkötés az Egyetemi Könyvtár kötészetében készült. A kötetábla belső oldalán látható könyvjegyet Jaschik Álmos tervezte. A kronogramot tartalmazó ajándékozási szöveg felett a pápa, alul Magyarország címere látható, ezeket a korvinákban látható indamotívumok felhasználásával készült díszítés övezi.

Fehér pergamenkötésben. Az első tábla közepét aranyozott pápai, a hátsót aranyozott magyar címer ékesíti. Az eredeti borító bekötve. Restaurált példány.

Contemporary vellum. Restored.

60 000,-

101. MAILÁTH, (JÁNOS GRÓF) JOHANN GRAF:

Die Religionswirren in Ungarn. I-II. Bände.

Regensburg, 1845. G. Joseph Manz. IV+(1)+6-580+(4)p.; 600+(4)p.

Dízszen aranyozott, XIX. századi félpergamen-kötésben. Hollnsteiner udvari könyvkötészetében készült. Márványozott előzéklapokkal és lapszélékkel.

Richly gilt, 19th-century half vellum. With the supralibros of Archduke Leopold Salvator of Habsburg.

Poss.: A kötet Habsburg Lipót Szalvátor főherceg híres könyvtárát, a „Weisse Bibliothek”-ot ékesítette. A gerincen a tulajdonos aranyozott címerével, a címlap verso-ján pedig pecsétjével.

150 000,-

102. NAGY FERENTZ, (VÁLYI):

Hunyadi László történetei, úgymint élete és halála; Mellyeket... magyar versekkel le-írt; és világ eleibe botsátott --. Hozzájuk toldattak némely apológussai és más elegyes versei.

Pozsonyban és Komáromba, 1793. Wéber Simon Péter. (14)+198+(2)p.

Korabeli papírborítóban. A címlap és az utolsó levél javítva.

Contemporary paper. Title page and last leaf restored.

Szüry: 3326.

30 000,-

103. NÉMETH LÁSZLÓ:

Az europai nevezetesebb országoknak rövid leírása. Első rész [unicus].

Sopronyban, 1795. Szísz Klára ny. VIII+595+(2)p.

A szerző az első magyar nyelvű statisztikai munka megalkotója, a mű előszavában ismerteti ezzel kapcsolatos elméletét. Célja a nemzeti művelődés előmozdítása volt. A háromkötetesre tervezett tankönyv további részeinek kiadását a cenzúra nem engedélyezte.

Kopottas, korabeli papírkötésben.

Worn, contemporary hardpaper.

30 000,-

104. NÉMETHY JÓ(Z)SEF:

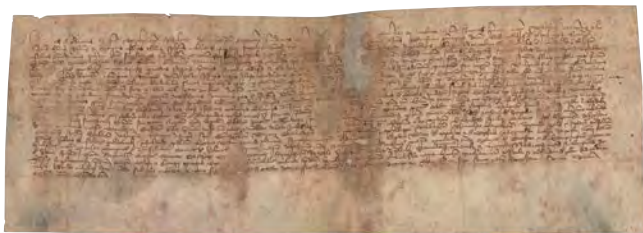
Az ifju házi-asszony a' toletje előtt, a' varró és öltözet készítő asztalnál mint gazdasszony és vendéglőné. Kézi-könyv, melly a' diszességnek és módénak minden tárgyaira utmutatást ad... L*** Charlotte az ifju dámák számára irt kézi-könyvetskének szerzőnéje által. Magyarázta --.

Pesten, 1830. Hartleben K. Adolf. 1 kihajt. t. + VI+(1)+8-208p.

Modern félbőr-kötésben. Az eredeti borító bekötve.

Modern half leather. Original cover bound inside.

60 000,-

Oklevelek**105. (ANJOU) I. (NAGY) LAJOS (1326-1382) MAGYAR KIRÁLY LATIN NYELVŰ OKLEVELE.**

A Vas vármegyei Nagyságról való János fia Balázs és egy másik János fia György kérésére átírja IV. (Kun) László 1273. június 21-én kelt oklevelét. Ebben a király tudatta, hogy Kalian fiai, Anianus és Us, valamint ezen Us fia János galgóci várjobbágyok már apja, V. István idején kitüntették magukat Bulgária meghódításakor, ahogy azt akkor nádora és udvarispánja, Tombold fia Benedek bácsi ispán előadta. Apja halála után

pedig, mikor a németek Győrt elfoglalták, a vár ostromakor egyikük kövektől, a másikuk pedig nyíltól megsérült, ezért mondott érdemeikért földjükkel együtt kivette jelen állapotukból, és királyi szervienssé emelte őket.

Pergamenoklevél. Kelt: Visegrád, 1378. VIII. 20.

Restaurált, foltos darab, a régi hajtogatások mentén szöveghiánnyal.

Lajos I, King of Hungary. Document in Latin. Damaged.

1 000 000,-

106. GUTHI ORSZÁGH MIHÁLY (1410K.-1484) NÁDOR LATIN NYELVŰ OKLEVELE.

A nádor Heves megyének Heves mezőváros közelében 1467. V. 22-ére egybehívott közgyűlésén igazolja Dorogházi László, Lőrinc és János nemességét.

Tételünket különösen becsessé teszi, hogy a nádor adta ki, gyönyörű, sértetlen darab (csupán néhány kisebb folttal), sőt a nádori függőpecsét is szinte hibátlan.

Guthi Ország Mihály 1458-tól viselte a nádori hivatalt. Mátyás feltétlen híveként részt vett a király összes fontosabb hadjáratán. 1467-ben a Mátyás-ellenes erdélyi felkelést leverő sereg vezére volt. Dorogházi László császári közjegyzőként volt ismert, időszakosan az esztergomi érseki szentszék főjegyzői munkakörét is ellátta, később királyi ítélőmesteri címet kapott. Egy 1465-ös birtokadomány pedig megemlíti testvéreit: Lőrinc a kijelölt királyi emberek között szerepel, Jánost pedig a szomszédok között sorolják fel.

Pergamenoklevél, a nádor zsinóron függő viaszpecsétjével. Kelt: Heves mellett, 1467. VI. 3. (tredecimo die congregationis).

Mihály Guthi Ország, Palatine of Hungary. Document in Latin with hanging seal.

400 000,-

107. EGIDIUS DE VITERBO (1472-1532) ITÁLIAI HUMANISTA SAJÁT KEZÜLEG ALÁÍRT LATIN NYELVŰ LEVELE KASTELLÁNFY GYÖRGY SZÁMÁRA.

Egidius de Viterbo mint az ágostonosok generalis priorja konfráterként felveszi a rend világi tagjai közé Kastellánfyt.

A nagy műveltségű főpap 1507-ben lett rendje általános priorja, majd 1517-ben bíboros, később Konstantinápoly latin pátriárkája. Hatalmas könyvtára, héber kéziratgyűjteménye a Sacco di Roma idején (1527) pusztult el.

Szentléleki Kastellánfy György Corvin János, majd II. Ulászló familiárisa, a horvát-szlavón bán helyettese, szlavóniai királyi adófelügyelő volt. 1511-ben a pápaválasztás alkalmával járt Rómában Bakócz Tamás kíséretének tagjaként. 1513 februárjában halt meg Budán.

1 beírt oldal. Ovális, papírfelzetes viaszpecséttel. Kelt: Róma?, 1512. IV. 19.

A szöveget kis mértékben érintő, javított hiányokkal.

Egidius de Viterbo, Italian humanist. Letter in Latin, autograph signed. Restored with some loss of text.

300 000,-

108. (HABSBURG) I. MIKSA (1527-1576) MAGYAR KIRÁLY (II. MIKSA NÉVEN NÉMET-RÓMAI CSÁSZÁR) ÁLTAL SAJÁT KEZÜLEG ALÁÍRT, LATIN NYELVŰ CÍMERESLEVÉL.

A király a szlavóniai Szelisevics Györgynek a család korábbi – a török pusztítás során elveszett – nemeslevele pótlására, valamint a gróf Erdődy Péter dalmát-horvát-szlavón bán patikusaként és orvosaként végzett szolgálataiért újból magyar nemességet és az ősi címet adományozza. A privilégium vonatkozik Szelisevics fivéreire, feleségére, valamint gyermekeikre is.

Pergamenoklevél. Az uralkodó mellett a neves humanista, Oláh Miklós kancellár, esztergomi érsek és Bochkay György kancelláriai titkár is kézjegyével látta el az okiratot. Kelt: Bécs, 1564. IX. 14.

Foltos, vetemedett darab, a széleken rágásnyomokkal. Az egykori pecsétet tartó zsinór maradványaival.

Miksa I, King of Hungary. Document in Latin, autograph signed. Damaged.

600 000,-

109. BÁTHORI GÁBOR (1589-1613) ERDÉLYI FEJEDLEM SAJÁT KEZÜLEG ALÁÍRT, LATIN NYELVŰ CÍMERESLEVELE.

Ferenczy Péter és Albert részére címet és nemesi rangot adományoz. Nagy Iván szerint Péter és Albert ugyanebben az évben II. Mátyástól kapott nemességet, de erről a dokumentumról nem tudott. A Levéltár közlése szerint ilyen kettős adományozás – ha rendkívül ritkán is fordult elő, de – nem példa nélküli. Az továbbra is rejtély, miért kaphatott ugyanaz a két személy ugyanabban az évben két uralkodótól privilégiumot. Emellett – mivel Nagy Iván sem pontos dátumot, sem címerleírást nem ad – izgalmas kérdés, melyik oklevél kelt előbb, illetve vajon ugyanazt a címet kapták-e. Tekintettel

arra, hogy a család Szatmár vármegyében volt birtokos, amely a királyi Magyarország és Erdély képlékeny határán volt, feltehetően ezzel akarták bebiztosítani helyzetüket. Mindezek tükrében darabunk igazi családtörténeti kuriózum.

Az 1608 és 1613 között uralkodó Báthori Gábor a család utolsó olyan tagja volt, aki elnyerte a fejedelmi címet. A rendek, a Habsburgok és a török Porta támogatását is élvező fejedelem uralkodását nagy várakozás előzte meg, de erőszakos kormányzása és botránys magánélete elidegenítette korábbi támogatóit. Havasalföldi politikája miatt végül a szultánnál is kegyvesztetté vált, Várad környékén hajdúk gyilkolták meg.

Pergamenoklevél, zsinóron függő, enyhén sérült viaszpecséttel. A fejedelem mellett Kendi István kancellár is kézjegyével látta el. Kelt: Gyulafehérvár, 1608. V. 21.

A régi hajtogatások mentén bebarnult részekkel és kis sérülésekkel.

Gábor Báthori, Prince of Transylvania. Document in Latin, autograph signed. With somewhat damaged hanging seal. Slightly damaged.

700 000,-

110. THURZÓ GYÖRGY (1567-1616) NÁDOR SAJÁT KEZÜLEG ALÁÍRT, MAGYAR NYELVŰ LEVELE SZENTTAMÁSI GOSZTONYI PÁL SZÁMÁRA.

A nádor egy Gosztonyi Péter után maradt ház adásvétele ügyében ír. Mint elmondja, nem tudtak megállapodni a címzett megbízottjaival, Horváth Istvánnal és Balogh Lukáccsal, akik – a Thurzó által erre szánt összeggel ellentétben – kétszáz forintot kívántak tőle úgy, hogy ebbe a malmot és egyéb házbeli eszközöket nem is értették bele. Thurzó előadja, hogy ő már jelentős összeget költött a birtokra, elkezdte a szőlőt műveltetni, és a malom körül is több szükséges munkát elvégeztetett. Továbbá sérelmezi, hogy a házhoz tartozó kertet és az erdőt nem ismerték el az ő tulajdonaként, holott „a házat minden hozzá tartozandó örökségével szokták az emberek megvenni”. Ennek elrendezése ügyében kéri a címzett intézkedését és válaszát. Gosztonyi Pálnak egy 1598-as összeírás szerint Rábaszenttamáson volt háza. 1 beírt oldal, kívül Thurzó papírfelzetes viaszpecsétjével. Kívül címezéssel. Kelt: Sempte, 1610. V. 5.

A papíron a felnyitás során keletkezett hiányokkal, amelyek a szöveget nem érintik.

György Thurzó, Palatine of Hungary. Letter in Hungarian, autograph signed.

80 000,-

111. (HABSBURG) II. FERDINÁND (1578-1637) NÉMET-RÓMAI CSÁSZÁR ÉS MAGYAR KIRÁLY SAJÁT KEZŰ ALÁÍRÁSÁVAL ELLÁTOTT, LATIN NYELVŰ CÍMERESLEVELE.

Fischer Jánost, a besztercebányai kamara viceprefektusát érdemei elismeréseként nemesi rangra emeli. Nagy Iván és Kempelen csak egy másik Zólyom megyei családot említ nagyszalantai előnévvel, ezek I. Rudolftól kaptak nemességet. A darabot különleges díszítése teszi igazán becsessé: a festett címer mellett a szöveget növényi és állati motívumokkal gazdagon ékesített, gyönyörű, festett, aranyozott keret övezi.

Pergamenoklevél, zsinóron függő viaszpecséttel. Kelt: Bécs, 1635. III. 5.

Néhány kisebb rozsdafolttal és apró hiányokkal. Védett kulturális tárgy.

Ferdinand II, King of Hungary. Ennobling of the Fischer family. Document in Latin, auto-

graph signed. Protected cultural object.

250 000,-

112. ESTERHÁZY MIKLÓS (1582-1645) NÁDOR SAJÁT KEZŰ ALÁÍRÁSÁVAL ELLÁTOTT, LATIN NYELVŰ OKLEVELE.

A nádor Szelényi Jánosnak, Garay Erzsébet férjének adja a Garay Farkas halála után magszakadás miatt az uralkodóra visszaszállt birtokokat. Az irat szerint megkapta az Egyházasdengeleghez tartozó Pállya, Sándor, Borzik (Poczik) kúriákat, illetve a Telek, „Barkaniszer” és Borjuszer kúriák felét, azonkívül a Nógrád megyei Varsány és Koromsáp puszták szintén fele részét, továbbá Aszód (Aszo) és Szentkereszt részjóságokat. Bár a helytörténeti szakirodalom szerint Egyházasdengeleg csupán 1905-től viseli hivatalosan ezt a nevet, ez az irat már így nevezi a nógrádi települést.

Papíroklevél, papírfelzetes viaszpecséttel. Kelt: Nagyhöflány, 1642. V. 18.

A nádoré mellett Szalai István aláírásával.

Miklós Esterházy, Palatine of Hungary. Letter in Latin, autograph signed.

150 000,-

113. I. RÁKÓCZI GYÖRGY (1593-1648) ERDÉLYI FEJEDLEM MAGYAR NYELVŰ OKLEVELE.

A fejedelem – Lázár Tamás árvái, Mihály, István, Ferenc és Kata kérésére – utasítja Ugocsa vármegyét, hogy igazságosan és törvényesen rendelkezzen az árvák és mostohaanyjuk közötti vitában az atyai jószágokról való iratok ügyében, amelyek most Perényi Györgyné és Perényi Gábor őriz Nyalábvárban.

Darabunk becsét növeli, hogy Szalárdi János történétíró, kancelláriai írnok is kézjegyével látta el. „Siralmas magyar krónikája” Erdély 1526-1664 közötti, tragikusan ábrázolt történetét dolgozta fel, érdeme, hogy számos fontos okiratot is felhasznál.

Papíroklevél, papírfelzetes viaszpecséttel. Kelt: Ungvár, 1645. III. 11. Kis vízfolttal, itt az írás elmosódott.

György Rákóczi I, Prince of Transylvania. Document in Hungarian, autograph signed. Slightly stained.

300 000,-

114. PÜSKY JÁNOS (1597-1657) KALOCSAI ÉRSEK SAJÁT KEZŰ ALÁÍRÁSÁVAL ELLÁTOTT, LATIN NYELVŰ LEVELE III. FERDINÁND CSÁSZÁR, MAGYAR KIRÁLY SZÁMÁRA.

Az érsek kéri az uralkodót, mielőtt kinevez valakit a Rohonczy István halálával megürült csanádi püspöki címre – mivel az a fennhatósága alá tartozó egyházmegye – hallgassa meg az ő véleményét is. A levél végén jókívánságait fejezi ki fia, IV. Ferdinánd közelgő német-római királlyá választásával kapcsolatban.

1 beírt oldal, hátoldalán címmel és a viaszpecsét maradványaival. Kelt: Bécs, 1653. I. 6.

János Püsky, Archbishop of Kalocsa. Document in Latin, autograph signed.

200 000,-

the Horváth family. Protected cultural object.

115. (HABSBURG) I. LIPÓT (1641-1705) NÉMET-RÓMAI CSÁSZÁR ÉS MAGYAR KIRÁLY SAJÁT KEZŰ ALÁÍRÁSÁVAL ELLÁTOTT, LATIN NYELVŰ CÍMERLEVELE.

Az uralkodó Horváth Miklósnak nemességet adományoz. A kihirdetés Pozsony vármegyében történt. A családot Nagy Iván és Kempelen nem említi. Pergamenoklevél, zsinóron függő viaszpecséttel. Kelt: Bécs, 1685. VIII. 23.

Kisebb foltokkal, a régi hajtogatás mentén apró sérülésekkel. Védett kulturális tárgy.

Leopold I, King of Hungary. Manuscript document in Latin, autograph signed. Ennobling of

250 000,-

116. (HABSBURG) I. LIPÓT (1641-1705) NÉMET-RÓMAI CSÁSZÁR ÉS MAGYAR KIRÁLY SAJÁT KEZŰ ALÁÍRÁSÁVAL ELLÁTOTT, LATIN ÉS MAGYAR NYELVŰ JÓVÁHAGYÓ OKLEVELE.

Az uralkodó Kéry Jánosnak és Erdődy Margitnak adományozza a Vas megyei Apáti (ma Gencsapáti) kastélyát és a hozzá tartozó birtokot. Az oklevél magában foglalja Kéry Ferenc és felesége, Széchi Julianna magyar nyelvű fassionalisát (ún. felvallólevelet). Ebben előadják, hogy házasságukkor fiuk nem rendelkezett vagyonnal, azonban feleségének mőringot, azaz jegyajándékot ígért. Ezért a párnak adományozzák a tulajdonukban lévő kastélyt és birtokot – amelyet azok most is használnak – mégpedig úgy, hogy Erdődy Margit 12 000 forintig rendelkezik a birtok felett, a fennmaradó részt pedig fiuk, mint törvényes örökös kapja. A befoglalt szöveg keltezése: Bécs, 1698. IV. 22., aláírója Mátyásosvicsky László nyitrai püspök volt. A király ezen oklevéllel elismeri és megerősíti a fassionalis tartalmát.

Díszes pergamenoklevél, az uralkodó, valamint az adományozottak neve arannyal írva. Az intitlatio szavai vörös, kék és aranyozott festéssel készültek. Az uralkodó mellett Mátyásosvicsky László nyitrai püspök, valamint Domaniszky János is kézjegyével látta el. Kelt: Bécs, 1699. XII. 13.

A függőpecsét hiányzik. Néhány helyen kisebb hiánnyal, a hajtogatások mentén apróbb kopásokkal, kis foltokkal.

Leopold I, King of Hungary. Manuscript document in Latin and Hungarian, autograph signed. Slightly damaged.

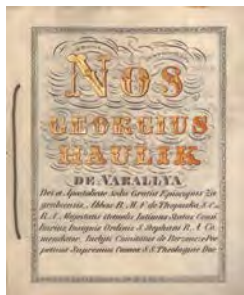
150 000,-

117. BERCSÉNYI MIKLÓS GRÓF (1665-1725) A RÁKÓCZI-SZABADSÁGHARC EGYIK VEZETŐJE SAJÁT KEZÜLEG ALÁÍRT, MAGYAR NYELVŰ LEVELE UNG VÁRMEGYÉNEK.

Utasítja a címzettet, hogy a hadak ellátására szolgáltatassák be a megadott mennyiséget az egyes terményekből. 1 beírt oldal, papírfelzetes viaszpecséttel. Kelt: Kassa, 1710. IV. 11.

Miklós Bercsényi, General. Official letter in Hungarian, autograph signed.

200 000,-

118. HAULIK GYÖRGY (1786-1869) ZÁGRÁBI PÜSPÖK, HORVÁT BÁNI HELYTARTÓ SAJÁT KEZÜLEG ALÁÍRT, LATIN NYELVŰ ADOMÁNYLEVELE.

Temerini Szécsen Miklós grófnak adományozza a Torontál vármegyében található Zöldes, azaz Velika Greda nevű birtokot. Amint az oklevél elmondja, az adományozásra eredetileg 1848. V. 25-én került sor, azonban az időközben bekövetkező, hadi események keltette zűrzavar miatt eddig nem volt mód annak megerősítésére. Dekoratív oklevél, az adományozó neve aranyozással díszítve, minden lapot finom, kézzel festett keret övez. Szécsen neve minden esetben szintén díszbetűkkel kiemelve.

4 pergamenlevél, 6 beírt oldal, zsinórral összefűzve. Kelt: Zágráb, 1849. XI. 10. Haulik György és Zengevall Ferenc curialis comes, vicarius saját kezű aláírásával. A püspök zsinóron függő, fatokba

helyezett pecsétjével.

Vaknyomásos, aranyozott kerettel ellátott, enyhén kopott bőr mappában.

György Haulik, Bishop of Zagreb, acting Ban of Croatia. Donation in Latin, autograph signed. Slightly worn, gilt, leather folder.

80 000,-

119. A FRANCIA KÖZTÁRSASÁG ELNÖKE HIERONYMI KÁROLYT, AZ OSZTRÁK-MAGYAR ÁLLAMVASPÁLYA TÁRSASÁG IGAZGATÓJÁT A FRANCIA BECSÜLETREND TISZTI KERESZTJÉVEL TŰNTETI KI.

Pergamenoklevél, a szöveg díszes keretben. Louis Faidherbe kancellár nyomtatott aláírásával. Kelt: Párizs, 1886. I. 14.

Document of the French Order of Merit to Károly Hieronymi, Head of the Austro-Hungarian Railway Company.

80 000,-

120. MEZŐTÚR VÁROS ÁLTAL KIADOTT DÍSZPOLGÁRI OKLEVÉL.

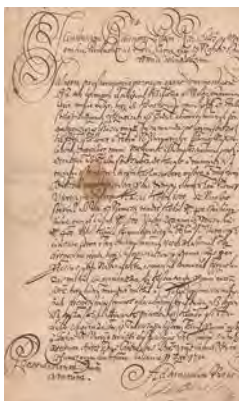
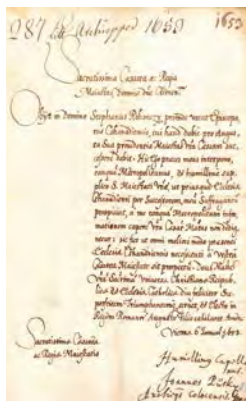
Az okiratot Hieronymi Károly belügyminiszter részére állították ki. Az aláírók Mészáros Endre polgármester és Jakucs Gábor főjegyző. Díszes iniciálékkal.

1 pergamenlevél, a város réztokkal védett, zsinóron függő viaszpecsétjével. Kelt: Mezőtúr, 1894. VI. 10.

Korabeli, bőrből készült albumkötésben. Az első tábla középmezőjének sarkait zománcos, növényi ornamentelekkel díszített, aranyozott sárgaréz veretek övezik, középen az adományozott aranyozott monogramja látható. A hátsó táblát négy réz csúszógomb védi a kopástól. Zárókapcsokkal ellátott, bordó bársonnyal bélelt bőrdobozban.

Document of honorary citizenship in richly decorated, gilt, 19th-century leather.

250 000,-

121. (HABSBURG) I. FERENC JÓZSEF (1830-1916) OSZTRÁK CSÁSZÁR ÉS MAGYAR KIRÁLY SAJÁT KEZÜLEG ALÁÍRT, MAGYAR NYELVŰ LEVELE HIERONYMI KÁROLY KERESKEDELEMÜGYI MINISZTERNEK.

A kormány lemondása miatt felmenti hivatalából a címzettet.

1 beírt oldal, fejléces levélpapíron. A levélboríték mellékelve. Az okiratot gróf Tisza István leköszönő miniszterelnök is kézjegyével látta el. Kelt: Bp., 1905. VI. 18.

Franz Joseph I, King of Hungary. Official letter in Hungarian, autograph signed.

150 000,-

122. PU JI (1906-1967) KÍNAI CSÁSZÁR HIERONYMI KÁROLY KERESKEDELEMÜGYI MINISZTERT A KETTŐS SÁRKÁNY-REND II. OSZTÁLYÁNAK ELSŐ FOKOZATÁVAL TŰNTETI KI.

1 nyomtatott oldal, a szöveg díszes keretben. Kelt: (Peking), 1910. XI. 2.

Hozzá:

Lukács László kereskedelemügyi miniszter saját kezűleg aláírt kísérőlevele Hieronymi Károly özvegyének.

1 nyomtatott oldal, fejléces levélpapíron. Kelt: Bp., 1911. VIII. 18.

Document of the Chinese Order of the Double Dragon to Károly Hieronymi, Minister of Commerce.

150 000,-

Orvostörténet**123. BARRA, (IMRE) EMERICUS DE HOMORODALMÁS:**

Dissertatio inauguralis medica de hydropo ventriculorum cerebri acuto...

Viennae, 1822. Typis Antonii Schmid. 58+(2)p.

A doktori értekezés szerzője Jósika Jánosnak ajánlja művét, megköszönve a támogatását. Az ex libris alapján e példányt ajánlkozta hálája jeleként mentorának.

Díszesen aranyozott, korabeli bőrkötésben.

Richly gilt, contemporary leather.

Poss.: A branyicskai Jósika-kastély könyvjegyével.

Győry: 77. old.

80 000,-

124. (DOMBY) DOMBI SÁMUEL, G(ÁLFALVI):

Bába mesterség, melly irattatott, kérdésekben és feleletekben foglaltatott...

Posonyban, 1772. Landerer Mihály. (12)+104p.

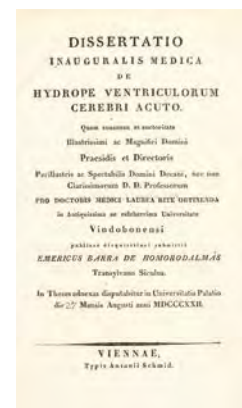
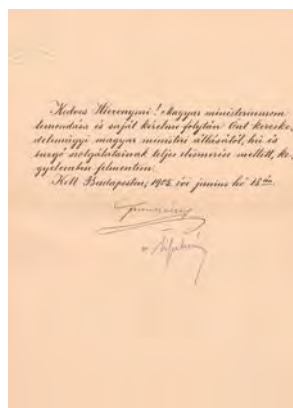
Az első önálló magyar bábaképző tankönyv, amely hat évvel követte Weszprémi István németből fordított munkáját. Szerzője Borsod vármegye főorvosa, a hazai gyermekgyógyászat egyik úttörője volt. Rendkívül ritka mű, tudomásunk szerint az elmúlt mintegy fél évszázadban nem szerepelt árverésen.

Kopottas, korabeli félbőr-kötésben.

Worn, contemporary half leather.

Győry: 120. old.

60 000,-

124., 125., 126., 127. tétel

125. (KOLBÁNY PÁL) KOLBANI, PAUL:

Ungarische Giftpflanzen, zur Verhütung tragischer Vorfälle in den Haushaltungen...

Pressburg, 1791. Johann Michael Landerer. XL+(6)+132+(4)p.+8 színes t. (rézmetszetek)

A Nógrád megyei származású szerző Pozsonyban működött orvosként. Szakterülete volt a mérgek és ellenszereik kutatása, több munkája jelent meg ebben a témában. A műben a német elnevezések mellett szerepelnek a latin, magyar és szlovák alakok is.

Korabeli papírkötésben.

Contemporary hardpaper.

Győry: 61. old.

80 000,-

126. WENDT, (JOHANN) JÁNOS DR.:

A' bujakórság vagyis Vénusi nyavalya a' maga egész kiterjedésében és minden formájában -- szerint. Németből fordítva Horvát József... által.

Pesten, 1830. Hartleben (Trattner ny.) XII+(1)+14-241+(6)p.

Javított, kiadói papírborítóban.

Restored, original paper.

Győry: 131. old.

60 000,-

127. (PÁLÓCZI HORVÁTH ÁDÁM):

Fel fedezett titok. Az-az Vallás-tétele egy olyan Tüdos Ifjúnak, a' ki sokáig igyekezett rajta, hogy Frajmaurer lehessen; sokat ki-tanult; el-is-ment fel-tett útjában a' leg-utolsó pontig; minden próbákon által-esett; de tzeljät tsak-ugyan el-nem-érhette, 's miért nem érhette? Beszéli a' Vallás-tételt az Ifjú, halála előtt kevéssel.

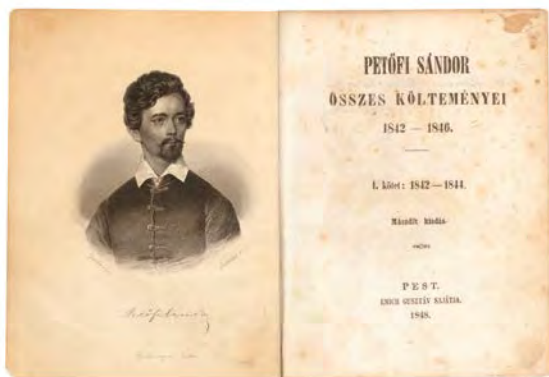
H.n., 1792. ny.n. (8)+482+(4)p.

A szerző egyetlen regénye. Keletkezéséről nem sokat tudunk, ami nem csoda, ugyanis sokáig a szerzőség kérdése is tisztázatlan volt. Később felmerült az is, hogy Pálóczi Horváth Ádám csak fordítója a műnek, ám Németh József irodalomtörténész meggyőzően mutatta be a regény és az író életrajza közötti átfedéseket, így megerősítve, hogy saját alkotásról van szó. A korban rendkívül elterjedt vitatéma volt a szabadkőművesség. Pálóczi ennek védelmében írta e művét. Ő maga a pesti Nagyszívűség páholy tagja volt, ahová barátja, Kazinczy ajánlására vették fel. Ő választotta neki az Arion álnevet is.

Modern félbőr-kötésben.

Modern half leather.

80 000,-

128. PETŐFI SÁNDOR:

-- összes költeményei 1842-1846. I. kötet. Második kiadás. Pest, 1848. Emich Gusztáv. 1t. (Barabás mellképe a költőről) (4) + 390 + (4)p. Az első levélen ajánló sorokkal: „Pákh Albertnek őszinte barátja Petőfi Sándor”.

A dedikáció címzettje Pákh Albert 1823. március 11-én született Rozsnyón. Tanult bányászatot, mezőgazdaságot, bölcséletet és teológiát, majd Debrecenben jogot hallgatott. Itt írta első humorisztikus alkotását, amely megjelent az Életképek című folyóiratban (Egy este a debreczeni színházban, 1844). Ez évben Pestre költözött, majd 1846-ban letette az ügyvédi vizsgát, és ettől kezdve az irodalomnak szentelte egész életét. Már

1845-ben a Pesti Hírlap munkatársa lett, ahová az akkori főszerkesztő, Csengery Antal hívta tárcaírónak. Tagja volt a Tízek Társaságának, valamint a pesti nemzeti kaszinó könyvtárosaként is tevékenykedett. A szabadságharc után több folyóirat (Szépirodalmi Lapok, Vasárnapi Ujság) szerkesztője volt. Érdemeiért az MTA és a Kisfaludy Társaság is tagjai közé választotta. 1867. február 10-én, életének 44. évében hunyt el.

Petőfi és Pákh

Petőfi 1839. szeptember 6-án Sopronban önkéntesként csatlakozott a Gollner-féle 48. gyalogezredhez. Itt találkozott először Pákh Alberttel, akivel életre szóló barátságot kötött. Később a sors Debrecenben hozta össze őket újra. Petőfi a színészi álmait követte, míg Pákh végzős joghallgató volt, aki házitanítóskodásból tartotta fenn magát. A költőnek ruhát, élelmet, menedéket nyújtott, és ő szállásolta el özvegy Fogas Józsefné házában.

Kétségtelen, hogy Pákhnak köze volt hozzá, hogy Petőfi felhagyott színészi terveivel. Ekkoriban már Kaján Ábel álnéven humoros, satirikus írások jelentek meg tőle. Ezek egyikének (Cson, a kóbor színész) főhőse Petőfi volt, aki emiatt először megsértődött. Válaszul írt versében „veszett ebnek” nevezi Pákhot, ám azt is megjegyzi, hogy „ábrándim kódét elzavarád”. Barátságuk azonban nem szakadt meg, sőt, Pákh kezességet vállalt Petőfi tartozásáért, hogy a költő Pestre tudjon utazni. Innen egy levélben számolt be barátjának élete alakulásáról, nevezetesen egy állásról („a Regélő segédszerkesztője, a jövő féltől kezdve Vahot Imre mellett”), illetve a legfontosabbról, amit alá is húzott: „lelépek a színészi pályáról”. Mikor 1844-ben Pákh is Pestre költözött, egy társaság szerveződött körülöttük (az ún. „rüpök-társaság”), amely a későbbi Tízek Társaságának az előképe. Ez utóbbi lényegében egy érdekvédelmi szervezet volt, amely fiatal írókat tudott a sorai között.

Pár évvel később, 1846 őszétől 1847 júliusáig Petőfi és Pákh együtt bérelt lakást a Hatvani utcában. Itt kezdtek el mindketten olaszul tanulni Messi Antaltól. Ebben az évben azonban Pákh megbetegedett és félrekezelték; ezért egész életében szenvedett annak következményeitől. Júliusban elutazott a Bécs melletti Laab-féle vízgyógyintézetbe, a forradalom éveit is itt töltötte. A költő halála után Pákh tevékenyen hozzájárult a Petőfi-kép alakításához, valamint az életrajz vitás kérdéseinek tisztázásához. A Vasárnapi Ujságban vitát indított, leveleket és cikkeket kért be, melyek Petőfi születésére és halálára vonatkoztak. Ennek köszönhetően állapították meg a születés helyeként Kiskőröst, valamint Pákh kiderítette, hogy hitelt érdemlően senki sem látta 1849. július 31. után a költőt: „a közzétett 40 levél tartalma napnál világosabbá teszi Petőfi elhunytát”.

A kötet

1847. március 15-én jelent meg az Összes Költemények első kiadása. Petőfi nagy vállalkozása volt ez a kötet. Már a címadás is nagyra tör, tekintve, hogy ilyen fajta összegzése nem volt eddig élő, pláne ilyen fiatal költőnek. Fogadtatása mind belföldön, mind pedig külföldön pozitív volt. Sikerét az eladott példányok száma is jelzi: a sajtóban megjelent hírek szerint 3000 fogyott el. Nem véletlen, hogy a kiadó, Emich Gusztáv szerződést kötött Petőfivel, aki összes költeményeit örök áron, 1500 pengő forintért adta el neki (ennek szövege teljes egészében fennmaradt). Így semmi akadályja nem volt, hogy az Összes Költemények ismét sajtó alá kerüljön, és 1848 februárjában megjelenjen. Emich az Életképek február 6-i számában jelenti: „Megjelentek Petőfi összes versei Emich Gusztávnál második igen csinos kétkötetes kiadásban. Áruk: 3 frt.”

Erről a kiadásról így ír Sennowitz Adolf, Emich életrajzírója: „E kiadásból két különböző lenyomatot ismerünk, s elég sajtóságságos, hogy mindketteje »második kiadás«-nak van jelezve, holott bevett kiadói szokás szerint a két lenyomat utóbbikát, mely nyilván csak az előbbinek példányai elkeltével eszközöltetett, harmadik kiadásnak nevezhette volna Emich, a kit ebben a költővel szerződés semmi tekintetben nem feszélyezett vala. Felemlítjük még, hogy a két lenyomat közül az elsőbbik betűiben és szedésében tökéletesen megegyezik az 1846. évi egykötetes első kiadással, miglen a második, melynek betűje már nem ugyanaz, a technikai elrendezésben könnyen felismerhető eltéréseket mutat, máskülönben is kevesebb gonddal van összeállítva. Maga Emich e második kiadást népszerű kiadásnak nevezi a »Pesti-Hírlap«-ban 1848. évi március 18-diki számában

közzétett hirdetésében. Ára a két kötetnek csinos borítékban 3 frt e. p. (ezüst pénzben). Ez is, mint az első egykötetes kiadás, Beimel József sajtói alól került ki. – A »Március tizenötödike« szerint ez a kiadás is szaporán fogyott s e lap tudósításából megtudjuk, hogy az expedíciót mindjárt a Beimel nyomdájából eszközölték.” (Sennowitz Adolf: Emich Gusztáv. Magyar könyvkereskedők évkönyve 1892.) A kritikai kiadás a két változat mellett egy harmadikat is azonosít, és részletesen leírja az eltéréseket. A különbségek egyik oka, hogy az első kiadást Petőfi még személyesen felügyelte, ahogyan Kovács Pálnak 1847. február 18-án levélben is megírta: „Győrbe azért nem mehettem, mert minden istenadta nap kétszer kell a nyomdába zárándokolnom. Annyi bajom van, mint az istennyila avval a menykő nagy kötettel!” A későbbi kiadásoknál valószínűleg már nem volt jelen Petőfi. Összehasonlítva a különböző levonatokat megállapítható, hogy tételünk a második kiadás második variánsa.

A dedikáció

Az ajánlás kapcsán érdekes kérdés, hogy a költő személyesen adta át vagy levélben küldte meg a kötetet barátjának. Pákh életrajzírói elég sommásan nyilatkoznak a kérdéses időszakról, csak annyit jeleznek, hogy Pákh 1847 júliusában vízgyógyintézetbe vonult, ahonnan 1850 augusztusában tért haza. Nem tudni, hogy a két időpont között ellátogatott-e Pestre, bár valószínűnek tűnik, hogy nem.

Kötetünk feltehetőleg 1848 tavaszán, közvetlenül március 15. után látott napvilágot. A forradalom kitörése nem sodorta el rögtön Petőfit, októberig a fővárosban maradt. Valószínűleg ebben az időszakban küldte meg könyvét ajánlása kíséretében lábadozó barátjának, aki nem vehetett részt a sorsfordító eseményekben.

Petőfi kéziratok

A költőtől származó autográf sorok mind a mai napig a legnagyobb ritkaságok közé tartoznak. Kéziratai már a két világháború között is a gyűjtők álmai voltak, 1945 után azonban egyetlen darab sem bukkant fel. Tekintettel arra, hogy a dedikáció műfaja később vált igazán elterjedtté, ilyen kötet felbuklására még kevesebb esély van. Ezt támasztja alá az a tény is, hogy közgyűjteményeinkben a viszonylag nagy számú kézirat mellett csak néhány ajánló sorokat tartalmazó darab található. Az Akadémia könyvtárában egyetlen ilyen van (bár ez Arany Jánosnak szól), a Petőfi Irodalmi Múzeum hat hasonlót őriz (ezek mindegyike a Petőfi Társaságtól került ide), az Országos Széchényi Könyvtárban pedig a rendelkezésünkre álló adatok szerint összesen kettő található.

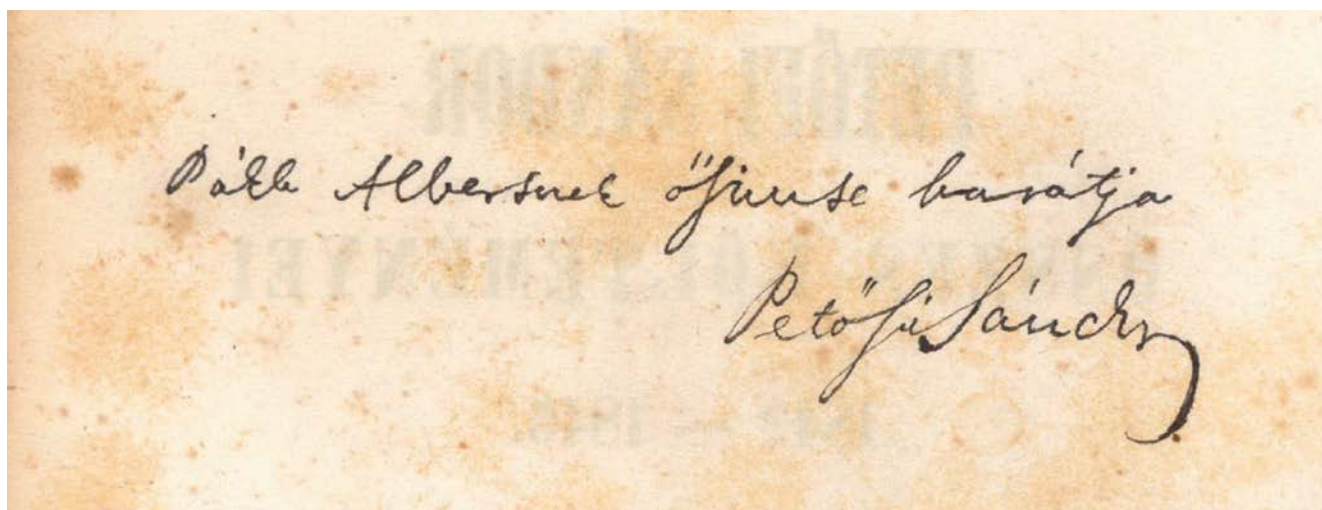
Az általunk átnézett katalógusok szerint Magyarországon eddig összesen két dedikált kötet szerepelt aukción: mindkettő Ernst Lajos gyűjteményéből származott, és a Postatakarékpénztár bocsátotta kalapács alá 1939-ben. Ennek fényében nem túlzás azt állítani, hogy darabunk nem csupán árverésünk kimagasló tétele, de megszerzése egy gyűjtő életében talán soha vissza nem térő alkalom.

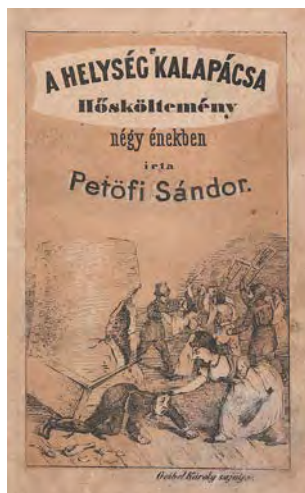
Díszesen aranyozott gerincű, korabeli félvászon-kötésben. A gerinc aranyozása kissé megkopott.

Inscribed by the author. Contemporary half cloth. Spine richly gilt, slightly worn.

Szűry: 3623.

25 000 000,-

129. PETŐFI SÁNDOR:

A helység kalapácsa.

Budán, 1844. (Geibel Károly) Magyar Kir. Egyetem betűivel. 68+ (4)p. Első kiadás.

A szerző első nyomtatásban megjelent önálló műve. Komikus eposz, amely a romantika kedvelt műfaját (egyesek szerint Vörösmarty „Zalán futása” című munkáját) parodizálja.

A mű keletkezése

A költő 1844 augusztusában-szeptember elején írta meg, szeptember 14-én már a budai cenzor előtt volt a kézirat. Megszületésében feltehetően közrejátszott a Kisfaludy Társaság 1844 elején kiírt pályázata: „Adassék elő, milyennek kellene a korszerű eposznak lennie?”. Zilahy Károly (a költő életrajzírója) szerint Vahot Imre bízgatására kezdett hozzá megírásához Petőfi, de a kész mű nem nyerte el annak tetszését, így a kiadás jogát eladta Geibel Károlynak.

A kiadás

A cenzori vizsgálaton átesett kéziratot Geibel azonnal nyomdába adta, hogy a november elején tartott vásáron már árulni tudja. Október 25-e körül elhagyta a sajtót, a Pesti Divatlap október 27-i száma már hírt is adott megjelenéséről. A példányszámról nem maradt fenn

feljegyzés, a füzet ára 36 pengő krajcár volt. A kiadvány egyik különlegességét adja, hogy Orlai Petrich Soma, Petőfi barátja visszaemlékezése szerint a borítórাজokat maga Petőfi készítette. Az első borítón a IV. ének egyik jelenete látható (Márta asszony megragadja férje, a kántor haját, hogy elvonszolja a verekedés színhelyéről), a hátsó rajza pedig a III. énekből azt a részt ábrázolja, amikor a főhős benyit a kocsmába, ahol a kántor éppen térdén állva vall szerelmet Erzsók asszonynak. A könyvmotok (hasonlóan a János vitéz borítóihoz) Grimm Vince pesti műhelyében készültek.

A mű fogadtatása

A kritikusok nagy része értetlenül és ellenségesen reagált a költeményre. Ennél is fontosabb azonban, hogy az olvasók körében sem talált túl lelkes fogadtatásra. Ezt mutatja az is, hogy a terjesztőknel még évek múlva is voltak belőle darabok, maga Geibel pedig az 1847-ben megjelent Petőfi összes költeményei „pótléka”-ként kínálta a vásárlóknak.

A kötet a szerző által rajzolt, eredeti borítókkal a legnagyobb könyvritkaságok közé tartozik.

Restaurált, rajzos, könyvmotutú, kiadói papírborítóban. Körülvágtatlan példány.

Restored, original, illustrated paper.

Szűry: 3609.

400 000,-

99., 101., 11., 145., 144. tétel

130. RADNÓTI MIKLÓS:

Ikrek hava

(Bp.), 1940. Almanach. 43+(1)p. Első kiadás.

Kiadói papírborítóban. Körülvágtatlan példány.

Original paper. Uncut.

20 000,-

131. RADNÓTI MIKLÓS:

Meredek út. Versek.

(Bp.-Gyoma), 1938. Cserépfalvi (Kner ny.) 59+(2)p. Első kiadás.

Kiadói papírborítóban. Körülvágtatlan példány.

Original paper. Uncut.

Lévay – Haiman: 1.513.

30 000,-

132. RADNÓTI MIKLÓS:

Újhold

Szeged, 1935. Szegedi Fialatok Művészi Kollégiuma. 47+(1)p. Lapszámozáson belül Buday György 7 egészoldalas fametszetével. Első kiadás. (Szegedi Fialatok Művészeti Kollégiuma. XV. kiadvány.)

Illusztrált, kiadói papírborítóban. Körülvágtatlan példány.

Illustrated, original paper. Uncut.

30 000,-

Régi Magyar Könyvtár**133. KÖLESÉRI SÁMUEL:**

Arany Alma Avagy alkalmatos időben mondott ige. Az az, olly XXX. Predikatiok, Mellyeket nagyobb részre szomoru (ritkán örvendetes) alkalmatosságokkal, a' Debreceni, sok tereh alatt Pálma fa modgyára, Egh felé nevedő K. Gyülekezetnek s' az ott nyomorgo Számkivetettek Seregének, oktatására, vigasztalására s' hitekben valo erőssítettésekre, predikállott; Mostan pedig, azon Isten Nepe s' egyebek lelki hasznáért, ki bocsátott. --

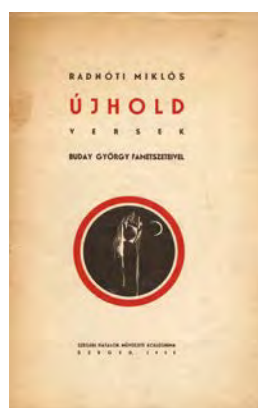
Debreczenben, 1673. Karancsi György ny. (20)+150 [recte 250]+(9)p. A két füzetjelzésen kívüli levél másolattal pótolva.

A szerző református teológus, debreceni lelkész volt. Termékeny egyházi íróként számos műve látott napvilágot nyomtatásban. XIX. századi bőrkötésben. Festett előzéklapokkal. Néhány levele javítva.

19th-century leather. Some of the leaves are restored. Two leaves replaced by copies.

RMK I 1144.

150 000,-

134. TELEGDI MIKLÓS:

Az evangeliomoknak, mellyeket vasarnapokon, es egyeb innepeken esztendő által, az anyaszentegyházban olvasni es praedicallani szoktanac, Magyarazattyánac. Harmadik része. Mely magaba foglalja a' szentec innepire valo Evangeliomokat. Iratot --tul Peechi Pispóktül.

Nagy Szombatba, 1580. Telegdi Miklós hazánál. (8)+757 [recte 758]+(2)p. Kétszínnyomású címlappal. Nyolc levél (Ee4-5; Ee8; Tt5; Ccc1-4) hiányzik.

Katolikus posztilláskönyv. Első része 1577-ben Bécsben, a második 1578-ban Nagyszombatban jelent meg, a Telegdi által – az országban működő, egyöntetűen protestáns kézben lévő tipográfiák hittértítő munkájának ellensúlyozására alapított – saját házánál felállított műhelyben. Az utolsó két részhez a nyomda igen szép új könyvdíszekkel és iniciálesorozatokkal egészítette ki készletét.

E harmadik kötet a szentek ünnepeire írt prédikációkat tartalmazza. Az első kettőhöz képest némi késéssel jelent meg, Telegdi az előszóban ezért elsősorban betegségét okolta, továbbá azzal magyarázta, hogy a régi szerzőkre való hivatkozás sok idejét vitte el. Az egyházi mű-

fajokon kívül a klasszikus műveltség ismeretében is kimagasló szerző posztilláival az alsópapság számára egyfelől segítséget kívánt nyújtani a rendszeres prédikációs gyakorlathoz, másfelől erkölcsi épülésüket is szolgálni akarta. Műve saját hitszónoki tapasztalataiból táplálkozik, a kortársak szenvedélyes prédikátorként említik. Az evangéliumi szakaszokat minden bizonnyal maga fordította, szigorúan ragaszkodva a Vulgata szövegéhez.

Telegdi az ellenreformáció egyik legnagyobb alakja volt. Esztergomi kanonok, érseki helynök, majd pécsi püspök lett. A humanista műveltségű főpap Pázmány előfutáraként fontos szerepet játszott a magyar barokk irodalmi nyelv kialakulásában. Nevéhez fűződik Nagyszombat katolikus kulturális központtá alakítása. Bornemissza Péterrel folytatott polémiajából a magyar hitvitázó irodalom jelentős darabjai születtek.

Viseltes, korabeli bőrkötésben. A címlap és több levél foltos, sérült.

Damaged, contemporary leather. Eight leaves missing. Title page worn.

RMNy 474.; RMK I 176.

350 000,-

135. (WERBŐCZY ISTVÁN) WERBEUZI, STEPHANUS:

Tripartitum opus juris consuetudinarii incliti regni Hungariae... additis Reguli Juris antiqui. Accessit nunc Enchiridion articulorum comitalium eiusdem regni... omnia studio Joan: Sambuci...

Viennae Austriae, 1581. Typis Nassingeranis, sumptibus Erhardi Hilleri. (18)+CXXXVI++(12)+(15)+(6)+75 lev. Néhány korabeli lapszéli bejegyzéssel.

A magyarországi szokásjog kézikönyve. Werbőczy István az országgyűlés sürgetésére és II. Ulászló király felkérésére foglalta írásba a magyarországi jogot, majd az 1514-es országgyűlésen bemutatta. Törvényerőre nem emelkedett műve (kivéve Erdélyt, ahol is a fejedelmek országos törvényként esküdtek rá), mégis 1848-ig általánosan használt kézikönyv szerepét töltötte be. Először 1517-ben jelent meg Bécsben, a hazai jogélet igényeit ezt követően még évtizedekig a bécsi kiadások (1545, 1561) elégítették ki. Magyar nyelven elsőként Debrecenben látott napvilágot 1565-ben, Weres Balázs kivonatos fordításában, majd 1571-ben Heltai átdolgozásában. Az eredeti latin szöveg itthon elsőként csupán 1572-ben jelent meg Kolozsvárott. Ugyanebben az évben Bécsben kiadta Zsámboky János is, aki betűrendes tárgymutatóval látta el.

A Tripartitum többi XVI. századi kiadásához hasonlóan rendkívül ritka, becses darab.

XX. század eleji, javított gerincű félpergamen-kötésben. A címlap, valamint több levél javítva, itt-ott kis szöveg hiányokkal. Az egész könyvtestet erősen körülvágták, ez a végén a számozást is eltüntette.

20th-century, restored half vellum. Some leaves restored. Cropped.

RMK III 704.; VD16 W 1968.

300 000,-

136. REGULAMENTUM PRO REGIO-HUNGARICA NOBILI TURMA PRAETORIANA

Viennae, 1795. Typis Joannis Davidis Hummel. 172+(6)p.+21 kihajt. mell.

A nevezetes „Magyar Királyi Nemes Testőrző Sereg” szabályzata. A magyar nyelvű művelődésben is jelentős szerepet játszó nemesi testőrség 1760 októberében alakult meg a bécsi udvar fényének emelése és a magyar középnyemesi ifjak kiművelése céljából. Különösen érdekes a – kortársak szerint híresen szép – huszárcsapat viseletének leírása.

A kötetbe helyezve:

A Helytartótanács latin nyelvű, nyomtatott kísérőlevele, amelyben a törvényhatóságok figyelmébe ajánlja a kötetet.

Korabeli félpergamén-kötésben.

Contemporary half vellum.

40 000,-

137. (SCRIVER, CHRISTIAN) SKRIFER KRISTIÁN:

Gotthóldnak Külömb-külömb-féle Dolgoktól, 's Alkalmatosságoktól vétetett, és az Istennek Ditsőségére's az emberi Indulatoknak meg-jobbittatásokra intéztetett kegyes elmékedései, mellyeket öszve-szedett és német nyelven ki-adott --, néhai magdeburgi pap. Mostan pedig, a' Német nyelvből, Magyarra fordított Takáts Ádám.

Posonyban és Pesten, 1796. Fűskúti Landerer Mihály. (16)+640p. Kétszínnyomású címlappal.

Díszesen aranyozott gerincű, korabeli bőrkötésben. Néhány szúrágás-nyomtól eltekintve szép példány.

Contemporary leather. Spine richly gilt.

30 000,-

138. (SPIESS) SPIESZ, J. M.:

Biztos időpróféta, vagy rövid útmutatás a' jövődő időjárást előre látni. Hasznos kézikönyv a' gazdák', polgárok, kézművesek, utazók, 's egyáltalján mindazok' számára, a' kik az időjárást foglalatosságaik' elintézésére előre sejteni kívánják. -- után Lencsés J(ózsef) Antal.

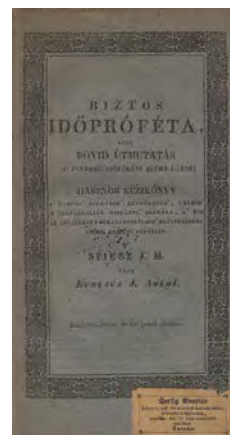
Pesten, 1831. Hartleben K. A. VIII+(1)+10-103+(1)p.

A feltehetően álnéven íródott munka elsőként 1828-ban jelent meg német nyelven. Egy korebeli német lexikon szerint valódi szerzője dr. Johann Adam Bergk volt. A fordító és átdolgozó Lencsés nevéhez számos mezőgazdasági mű fűződik. A keszthelyi Georgikon tanáraként először oktatott magyar nyelven.

Kiadói papírborítóban.

Original paper.

40 000,-

136., 137., 138. tétel

139. (SZAITZ LEÓ):

Magyar és Erdély-oroszának mind világi, mind egyházi történetei, melyeket rövid sommába foglalt és a' mostani időkhez alkalmaztatott. Egy szabadon gondolkozó hazafi.

Pesten, 1793. Lindauer János. 336p.

A XVIII. század vége a politikai vitairatok fénykora volt Magyarországon. A szerző a konzervatív-katolikus álláspont egyik legharcosabb képviselője volt. E munkájában – amelyet bőségesen ellátott jegyzetekkel – szintén ellenfeleit támadja, köztük Verseyhy Ferencet is.

Előkötve:

[Szaitz Leó] Kalapátstis György:

Más-is igaz magyar

(Eger) Mohilóban, 1789. (Püspöki ny.) 214+(1)p.

A szerző „Igaz magyar” című felvilágosodás-ellenes pamfletjével indult vitasorozat egyik darabja.

Korabeli bőrkötésben. Néhány levele halványan vízfoltos.

Contemporary leather. Some leaves slightly stained.

Szűry: 0, 4090.; Ballagi: 645-647. old., 204-210. old.; V. Ecsedy: 142.

60 000,-

Széchenyi István gróf és kora**140. EÖTVÖS JÓZSEF, B(ÁRÓ):**

Kelet Népe és Pesti Hirlap

Pest, 1841. Landerer és Heckenast. (2)+120p. Első kiadás.

Az 1840-es években Eötvös Batthyány Lajos és Teleki László mellett a főrendi ellenzék egyik vezére volt. E művében Széchenyi és Kossuth vitájában az utóbbi mellett foglal állást.

Modern félbőr-kötésben. Az eredeti borítók bekötve.

Modern half leather. Original cover bound inside.

Szentkirályi: E-19.

20 000,-

141. EÖTVÖS JÓZSEF, B(ÁRÓ):

Reform

Lipscse, 1846. Köhler Károly Ferencznél. (6)+297+(1)p. Első kiadás.

A szerző Széchenyi és Kossuth vitájában az utóbbi pártjára állt (lásd előző tételünket). Amikor a Pesti Hirlap főszerkesztője barátja, Szalay László lett, itt jelentette meg a parlamentáris kormányzás mellett érvelő cikksorozatát. Ezeket foglalta egybe önállóan e kötetben.

Korabeli félvázon-kötésben. Könyvtári duplum.

Contemporary half cloth.

Szentkirályi: 19.3.

40 000,-

142. SZÉCHENYI ISTVÁN, GR(ÓF):

Balatoni gőzhajózás

(Pesten, 1846. Trattner és Károlyi.) 34p. Első kiadás.

Széchenyi 1845 augusztusában tárgyalt először Füreden a balatoni gőzhajózás megteremtésének feltételeiről. Néhány nappal később az Országos Közlekedésügyi Bizottság elnökévé nevezték ki, valóságos titkos tanácsosi rangban. A balatoni gőzhajózást megszervező részvénytársaság előkészítő ülését 1846 februárjában tartották Deák Ferenc és Széchenyi részvételével. A gróf áprilisban jelentette meg e röpiratát, amelyben számba vette a várható nehézségeket, felhívta a figyelmet a kikötők építésének szükségességére, kitért a hajózásnak az idegenforgalommal, a halászattal, a vízszabályozással, az iparosodással és a munkahelyteremtéssel való összefüggéseire. Felvetette a Sió-csatorna révén a Balaton és a Duna összekötésének lehetőségét is. Az angol Penn cég júliusban indította útnak a tervezett hajó gőzgépét. Az első balatoni gőzhajó vízrebocsátására 1846. szeptember 21-én (Széchenyi születésnapján) került sor, s a hajó az ő javaslatára kapta a Kisfaludy nevet.

Későbbi félvázon-kötésben. Könyvtári duplum.

Later half cloth.

Szentkirályi: 137.

150 000,-

143. SZÉCHENYI ISTVÁN, GRÓF:

Hitel

Pesten, 1830. Trattner és Károlyi. XX+(1)+22-270+(1)p. Első kiadás.

A szerző leghíresebb munkája, az 1830-as években induló reformmozgalom programadó műve, a magyar gazdasági irodalom egyik legfontosabb darabja. Az előzéklap verso-ján Helmeczy Mihály ajándékozó soraival: „Névnapi Kedveskedésül Kovács Matyi barátjának szíves üdvözlete, örvendete 's minden boldogság-óhajtása mellett 1830ban Helmeczy”. Ezek írója a Jelenkor főszerkesztője volt, ahol a szerző rendszeresen publikált.

Kiadói papírkötésben.

Original hardpaper.

Szentkirályi: 116.

150 000,-

144. SZÉCHENYI ISTVÁN, GRÓF:

Világ vagy is felvilágosító töredékek némi hiba 's előítélet eligazítására

Pesten, 1831. Landerer. (10)+XL+(1)+42-539+(5)p. Első kiadás.

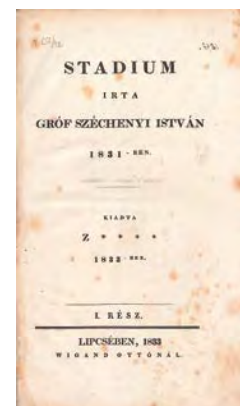
Széchenyi a Hitelt ért támadásokra reagálva írta e művét.

XX. századi félpergamén-kötésben. A gerincen repedéssel.

20th-century half vellum. Spine slightly damaged.

Szentkirályi: 117.

60 000,-

145. SZÉCHENYI ISTVÁN, GRÓF:

Stadium. Irta -- 1831-ben. Kiadta Z**** [Zarha József] 1833-ben. I. rész [unicus].

Lipcsében, 1833. Wigand Ottónál. XVIII+(2)+299+(1)p. Első kiadás.

A műben Széchenyi reformelképzeléseinek összegzése olvasható tizenkét törvényjavaslatba foglalva, amelyeket az 1832/36-os országgyűlésen akart ismertetni. Az 1831-ben megírt munka a cenzúra miatt külföldön jelent meg.

XX. századi félpergamen-kötésben. Az eredeti borító bekötve.

20th-century half vellum. Original cover bound inside.

Szentkirályi: 121.

60 000,-

146. SZEKÉR JOÁKIM (ALAJOS):

Magyarok' eredete a' régi és mostani magyaroknak nevezetesebb tselekedeteivel együtt. I-II. könyv [egybekötve].

Pozsonban és Komáromban, 1791. Wéber Simon Péter. XVI+317+(25)+XII+374+(22)p.

Korabeli félbőr-kötésben.

Contemporary half leather.

60 000,-

Szerb Antal könyvtárából**147. Cs. SZABÓ LÁSZLÓ:**

Apai örökség

(Bp., 1936.) Franklin-Társulat. 177+(2)p. Első kiadás. Az első levélen ajánlással: „Szerb Antalnak igaz szeretettel Cs. Szabó László 1937. máj. 8”.

Javított gerincű, kiadói papírborítóban.

Inscribed by the author. Restored, original paper.

60 000,-

148. Cs. SZABÓ LÁSZLÓ:

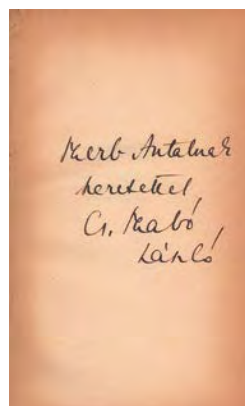
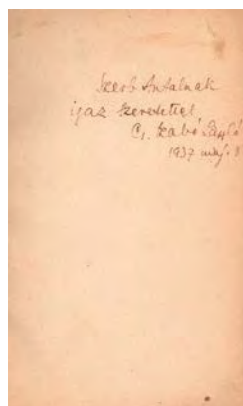
Három költő. Antológia Byron, Shelley, Keats műveiből.

(Bp., 1942.) Franklin-Társulat. 198p.+6t. A címlapon ajánlással: „Szerb Antalnak szeretettel Cs. Szabó László”.

Kiadói félvászon-kötésben, eredeti védőborítóval.

Inscribed by the author. Original half cloth with dust jacket.

80 000,-

149. TEKÉNTETES NEMES ZEMPLÉN VÁRMEGYE FEL-ÜLT NEMESI RENDŰ VITÉZEINEK KI-SZABOTT HADI TÖRVÉNYEI
Kassán, (1797.) Fűsküti Landerer Ferentz' betűivel. 36p. A címlapon a címert ábrázoló fametszetű könyvdísszel.
Színnyei szerint a kötet összeállítója Szirmay Antal volt. A ritka műnek tudomásunk szerint hazai közgyűjteményben egyetlen példánya ismert.
Korabeli papírborítóban.
Contemporary paper.

40 000,-

Térkép, atlasz, földgömb

150. (OCEANI OCCIDENTALIS SEU TERRAE NOVAE TABULA)

Strassburg, 1525.

Martin Waldseemüller Újvilágot ábrázoló, fametszetes munkájának későbbi, Lorenz Fries-féle változata. A térképész 1520-ban bekövetkezett halála után a dúcokat Fries megbízásából – valamivel kisebb méretben – újrametszették, és illusztrációkkal egészítették ki, illetve a verso-ra magyarázó szöveget nyomtattak. Az új kontinens nevét „Terra Incognita”-ról „Terra Nova”-ra módosították, több – korábban ismeretlen – földrajzi megnevezést tüntettek fel rajta, kibővítették egy keretbe foglalt hosszabb szöveggel, amely Hispaniola felfedezésének történetét és pontos helyzetét is tartalmazza, sőt, Dél-Amerika – még felfedezetlen – belső területein egy kannibál indián törzs lakomáját, valamint egy kissé furcsa kinézetű opossumot is ábrázoltak. Példányunk Ptolemaiosz „Geographicae enarrationis libri octo...” című művének Fries által szerkesztett – ritkán előforduló – második, strassburgi kiadásából származik. Hátoldalán olvasható a cím és további latin nyelvű szöveg díszes kerettel övezve, a végén fametszetű illusztrációval, amelyen a művész Kolumbusz bennszülöttekkel való találkozását örököltette meg. Mérete: 285 x 375 (385 x 490) mm. A hajtásvonal mentén minimális elszíneződéssel. Paszpartuban.

Rare, 1525 issue of Lorenz Fries' publication of Martin Waldseemüller's 1513 woodcut. Following Waldseemüller's death, in 1522 Fries published a slightly reduced edition of Ptolemy's Geographia with revised versions of Waldseemüller's maps. He replaced „Terra Incognita” with „Terra Nova”, added some – previously unknown – geographical names, and complemented the work with an inscription about Columbus and with vignettes of cannibal Indians and an opossum. Our copy is the second of the two Strasbourg issues of Fries' „Geographicae enarrationis libri octo”. The title, additional Latin text surrounded by fine borders and a xylograph illustration on the back, depicting Columbus encountering the natives.

Fine copy with slight toning along centrefold.

Burden: 4.

1 000 000,-

151. DIEFERT SITUS ORBIS HYDROGRAPHORUM AB EO QUEM PTOLOMEUS POSUIT

Strassburg, 1525.

Egyike a legkorábbi – gyűjtők számára is hozzáférhető – világtérképeknek. Martin Waldseemüller munkájának későbbi – Lorenz Fries megbízásából újrametszett – változata (lásd előző tételünket). Rodney W. Shirley, az egyik legismertebb térkép-bibliográfus ezt írta a műről: „egyszerű, mégis lenyűgöző megjelenítése az akkor ismert világnak”. Látványosan egyesíti a Ptolemaioszi ábrázolást a modern forrásokból merített térképészeti információkkal. Fries elhagyta az alapul használt lapon látható egymást keresztező irányvonalakat, csak az amerikai partok legkeletibb részeit szerepeltette, és kiegészítet-

te öt – trónuson ülő – király képével, amelyek Oroszország, Egyiptom, Etiópia, Sri Lanka (Taprobana) és Mursuli uralkodóit szimbolizálják. Grönland nyugati partjai mellett egy – meglepően realisztikus – elefánt-ábrázolás és az állat leírása is helyet kapott. A hátoldalán latin nyelvű szöveg található.

Mérete: 280 x 460 (375 x 500) mm. A hajtásvonal mentén minimális elszíneződéssel. Paszpartuban.

Rare, issue of Lorenz Fries' edition of Martin Waldseemüller's 1513 world map. „One of the earliest world maps available to a collector, [which] is an unsophisticated but attractive rendering of what was generally known of the world at that time” (Shirley). Stunning combination of Ptolemaic and modern sources, but shows only the eastern parts of America and complemented with the depictions of five kings sitting on their thrones, representing Russia, Egypt, Ethiopia, Sri Lanka (Taprobana) and Mursuli. Near to the western coastline of Greenland is an image of an elephant – surprisingly realistic relative to the era – with its description. Latin text on the back.

Fine copy with slight toning along centrefold.

Shirley: 49.

400 000,-

152. ORBIS TYPUS UNIVERSALIS IUXTA HYDROGRAPHORUM TRADITIONEM EXACTISSIME DEPICTA. 1522. L.F.

Strassburg, 1525.

A legkorábbi – gyűjtők számára is hozzáférhető – olyan világtérkép egyike, amelyen már az Amerika elnevezés szerepel. Bár Ptolemaiosz Geographia-jának Lorenz Fries-féle változatában a térképek nagyrészt Waldseemüller 1513-ban kiadott atlaszából származnak, ez a lap kivétel (bár a térképészeti alapot ez esetben is az ő egy korábbi – 1507-es – munkája biztosította). Ezen kívül még két ilyen művet mondhat magáénak: egy Kínát és Japánt (lásd árverésünk 154. tételét), valamint egy Délkelet-Ázsiát bemutató darabot (lásd 145. árverésünk 161. tételét). A címsorban – az 1522-es első kiadást jelző

dátumot követően – Fries nevének kezdőbetűi is olvashatók. A térképlapot egy szokatlan – a szelek neveit szalagokon felvontató – hurkokat formázó kötelet ábrázoló keret övezi.

Mérete: 335 x 495 mm. A hajtásvonal mentén minimális elszíneződéssel. Paszpartuban.

One of the earliest, obtainable maps of the world to include the name America. The majority of Lorenz Fries' maps were derived from Waldseemüller's 1513 edition of Ptolemy's Geographia, but this map is Fries' entirely original work. The title section of the woodcut bears his initials and the date of its first issue, 1522. He used an unusual frame of banners, which includes the names of the winds, each looped with a coil of rope.

Fine copy with slight toning along centrefold.

Shirley: 48.

400 000,-

153. (TAB[ULA]. MODERNA INDIAE)

Strassburg, 1525.

Lorenz Fries Indiát és Indokínát ábrázoló fametszetes térképének – amely az Arab- és a Maláj-félsziget közé eső területet mutatja be – második kiadása. Fries az atlasz előszavában a táblák készítőjeként Martin Waldseemüllert nevezi meg, de a lap nagyrészt Johannes Ruysch világtérképén (1507) alapul, és egyike a portugál felfedezéseket bemutató legkorábbi dokumentumoknak. A művész fametszetű vignettákkal illusztrálta a munkát, amelyeken bennszülötteket jelenít meg. Hátoldalán díszes kerettel övezve a cím, kétsornyi latin nyelvű szöveg és egy finom kidolgozású életkép látható.

Mérete: 300 x 445 (360 x 480) mm. Hibátlan, tiszta példány. Paszpartuban.

Woodcut map of India and Indochina by Lorenz Fries. Second edition of the regional map focusing on Southeast India from the Arab to the Malay Peninsula. Fries names Waldseemüller as cartographer in the preface of his atlas, but the map is originally based on Johannes Ruysch's 1507 world map. The engraver added various illustrations to the map showing indigenous people. Latin title and short text surrounded by fine borders and decorative woodcut vignettes on the back.

Fine, clear copy.

Karrow: 28/44.; Suárez: 114. old.

200 000,-

154. (TA[BULA]. SUPERIORIS INDIAE. ET TARTARIAE MAIORIS)

Lyon, 1535.

Lorenz Fries Kínát és Japánt bemutató fametszetes térképének – egyben a környező térség első regionális ábrázolásának – harmadik kiadása. A lapon a térképész trapéz alakú vetületen mutatja be Kínát (amelynek nevét nem tünteti fel), Marco Polo-ra és kortárs európai (főként portugál) forrásokra támaszkodva. A földrajzi nevek nagy része szintén Marco Polo beszámolóiból származik, mint például Quinzay (Hangcsou) kikötője vagy Zinpangri (Japán), amely – térképészetileg tévesen – a Fülöp-szigetek helyét foglalja el. Szintén az ő útleírásait hivatott illusztrálni a fametszetű vignetta, amelyen a táborában egy sátor előtt ülő, mindkét kezében kardot tartó Kublaj kán, a tatárok uralkodója látható. Hátoldalán a cím és latin nyelvű szöveg

olvasható díszes fametszetű kerettel övezve.

Fries, valamint Johann Grüninger, a nyomdász halála után a fadúcok Melchior és Gaspar Trechsel tulajdonába kerültek, és a híres XVI. századi humanista, Szervét Mihály használta fel azokat „Claudii Ptolemaei Alexandrini Geographicae enarrationis libri octo” című művének első kiadásában, melyet pártfogójának, Hugues de la Porte-nak ajánlott. Szervét az atlaszon kívül több orvosi (elsőként írta le a kis vércső működését) és teológiai könyvet is megjelentetett, majd röviddel az 1553-ban kiadott „Christianismi Restitutio” megjelenése után istenkáromlás vádjával Vienne-ben letartóztatták. Szökése után Genfben újra elfogták, és – többek között – Szentháromság-tagadás, valamint a gyermekkeresztelés elutasítása miatt elítélték. Október 27-én a könyveiből – köztük atlaszainak fellelt példányaiból – emelt máglyán égették meg.

Mérete: 290 x 460 (355 x 465) mm. Hibátlan, tiszta példány. Paszpartuban.

Third (1535) edition of the rare, woodcut map of China and Japan by Lorenz Fries, also the first printed map focusing on this region. On the leaf the cartographer shows China (without indicating its name) on a trapezoidal projection based on the reports of Marco Polo and contemporary European (mostly Portuguese) sources. A large part of the map's nomenclature also derives from Marco Polo such as Port of Quinzay (Hangzhou) and Zinpangri (Japan); the latter – incorrectly – placed in the position of the Philippines. The artist even intended to illustrate Marco Polo's travels with the woodcut vignette of the great Tartar Khan depicted in the camp of his hordes, sitting in front of his tent holding two swords. Latin title and text surrounded by fine borders on the back. This issue of the map published in Lyon by Michael Servetus, who was convicted of heresy in 1553, and on 27 October he was burnt atop a pyre of his own books.

Fine, clear copy.

Karrow: 28/46.; Suárez: 118-119. old.

400 000,-

48. tétel

155. TYPUS ORBIS DESCRIPTIONE PTOLEMAEI

Vienne, 1541.

Martin Waldseemüller fametszetes, ptolemaioszi világtérképének későbbi változata. A Lorenz Fries által készítettetett, 1522-ben kiadott első állapot a térképet övező – 12 klasszikus szélfúvó kerub-fejet ábrázoló – díszes keretet még nem tartalmazta (az a második strassburgi kiadás alkalmával jelent csak meg). Példányunk Ptolemaiosz geográfiájának Szervét-féle második kiadásában jelent meg (melyet másik pártfogójának, Pierre Palmier érseknek ajánlott), és a térkép címét is ekkor tüntették fel először. A dúc jobb felső része sérült.

Mérete: 300 x 460 (400 x 535) mm. Hibátlan, tiszta példány. Paszpartuban.

Woodcut map of the Ptolemaic world (Vienne, 1541). This version of Waldseemüller's world map was first issued by Fries in Strasbourg in 1522 without the wind-heads. These were included in Michael Servetus' first edition, but the title was not added until this edition. A segment is missing from the top right-hand corner of the block.

Fine, clear copy.

Shirley: 47.

300 000,-

156. NUEVO MUNDO

Valladolid, 1545.

Amerika és az Atlanti-óceán rendkívül ritka, fametszetű térképe, Pedro de Medina „Arte de Navegar” című munkájának első, spanyol nyelvű kiadásából. A munkát az első hajózással kapcsolatos, Spanyolországban publikált összefoglaló értekezésként és a navigációs irodalom mérföldköveként tartják számon. A szerző nemcsak a korabeli forrásokat – többek között Hernando de Soto felfedezéseit – használta a terület feltérképezéséhez, hanem saját megfigyeléseit is papírra vetette, amelyeket Hernán Cortés amerikai útja alatt végzett. Rengeteg olyan, a tengeri hajózást segítő információt rögzített a térképlapon, mint a 16 loxodroma (a navigálást egyszerűsítő egyenesek, amelyek segítségével bár egyszerűbb volt a megfelelő irány rögzítése, de hosszabb ideig tartott az út) és a VI. Sándor pápa által az 1494-es tordesillasi szerződésben megállapított – a világ kolonizációját szabályozó – demarkációs vonal. Gályákkal illusztrálva felvázolta a Spanyolország és Amerika közötti kereskedelmi útvonalakat, amely szerint délnyugat felé indultak, és a Golf-áramlatot kihasználva tértek vissza a hajók. Az áramlat ilyen korai ábrázolása azért meglepő és egyben jelentős is, mert Európa gyarmatosító országainak nagy része csak 200 évvel később fedezte fel annak fontosságát. A lap térképészeti újdonságokban is bővelkedik, hiszen itt jelenik meg elsőként a Mississippi (Rio Spiritu Santo néven, „R. spu. s.” jelzéssel) folyó torkolata és a Szent Lőrinc-öböl. Közép-Amerika partvonala kifejezetten pontos, és a Yucatánt is – helyesen – félszigetként ábrázolta. Névrájában – a legkorábbi említések egyikeként – mai megnevezéssel tünteti fel Floridát, Mexikót, Perut és az Amazonast. A metsző a címszalagot a térképmező bal oldalára – Amerika feltérképezetlen területére – helyezte, középre szélrózsát, a jobb alsó részre pedig aránymértéket rajzolt. Hátdoldalán spanyol nyelvű szöveg található.

Tételünk páratlan ritkaságát bizonyítja, hogy az elmúlt 40 évben mindössze kétszer szerepelt árverésen.

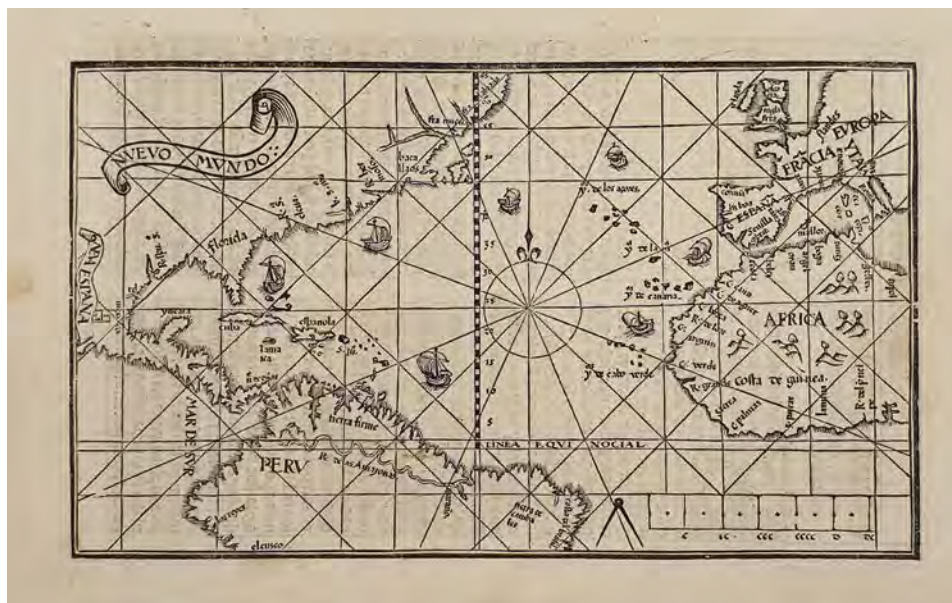
Mérete: 145 x 245 (195 x 300) mm. Jó állapotú példány, a bal oldalon néhány apró folttal. Paszpartuban.

Scarce woodcut map of America and the Atlantic Ocean from the first Spanish edition of Pedro de Medina's „Arte de Navegar” (1545, Valladolid). The work was the first treatise on sailing published in Spain and is considered as a milestone of the navigation literature. The author used not only several sources – including Hernando de Soto's discoveries –, but his own observations as well, while serving under Hernán Cortés on his American voyage. De Medina added several nautical information to his map such as the 16 rhumb lines (to help to determine the exact direction), and this was the first printed map with the note of the Papal Line of Demarcation after the Treaty of Tordesillas in 1494. On the work, galleons illustrate the trade routes between Spain and America as the position of the ships indicates southwestern outbound voyage and their return via the Gulf Stream. This early depiction of the stream is astonishing and important because most of the European coloniser countries discovered its importance only 200 years later. The map is also the earliest appearance of the mouth of the Mississippi (called Rio Spiritu Santo, „R. spu. S.”) and Gulf of Saint Lawrence. The Central American coastline is extremely accurate, and the Yucatan is – correctly – portrayed as a peninsula. The nomenclature is also remarkable since – as one of the earliest mentions – Florida, Mexico, the Amazon River and Peru appear with their names even used today. The engraver added a banner title to the left side of the map field – to the uncharted territory of America –, a compass rose to the centre and a bar scale to the lower right corner. Spanish text on the back. Our copy is extremely rare as it was only two times on auction in the past 40 years.

With some small light stains at the left side.

Burden: 14.

3 000 000,-

157. BRITANIA INSULA QUAE DUO REGNA CONTINET ANGLIAM ET SCOTIAM CUM HIBERNIA ADIACENTE

Venice, 1562.

A Brit-szigetek ritka, Ferrando Bertelli által kiadott térképe. Az önállóan megjelent lap metszője a Lafreri-iskola jelentős képviselője, Paolo Forlani. Előképét a – Reginald Pole bíborossal – önkéntes római száműzetésben élő Georg Lily alkotta meg 1546-ban, aki – bár Anglia és Wales ábrázolásánál Münster művét használta – elsőként jelenítette meg a skót partvonal valódi képét (valószínűleg John Eldon és Hector Boece térképeit véve alapul). A lap névrajza is sokkal részletesebb, mint bármely korábbi kartográfiai munkán. Az aprólékos kidolgozottságú részekkel szöges ellentétben áll Írország egyszerű megjelenítése. A Lily-féle változattal ellentétben Forlanié a manapság megszokott – észak-déli – tájolású. A cím a térképmező felső részén található, a két oldalon elhelyezett egyszerű keretekben a területek leírása kapott helyet, amelyek egyike 1561-es, a másik pedig 1562-es datálású.

Tételünk ritkaságát mutatja, hogy az elmúlt 40 év folyamán csak elvétve bukkant fel árverésen.

Mérete: 490 x 355 mm. A jobb oldali margó a keretig levágva. Paszpartuban.

Rare depiction of the British Isles. The engraver of the separately issued map was Paolo Forlani, the prominent member of the Lafreri School of map-makers. Based on the 1546 work of Georg Lily, who followed his master, Cardinal Reginald Pole into self-imposed exile. Lily's cartography relied on Münster for the outline of England and Wales, but it was the first to show Scotland's coastline and islands in their original form (possibly drawing on John Eldon and Hector Boece for the Scottish detail). The nomenclature had also been improved. The finely detailed parts are in stark contrast to the simple portrayal of Ireland. As opposed to the Lily version, Forlani used north-south position. The title is located on the top of the map field, and in simple boxes, on both sides, the description of the areas can be found, one dated 1561 and the other 1562. The copy is very rare as it has been only a few times on auction in the last 40 years.

Fine, clear copy with narrow margins (no margin at the right side).

Rodney W. Shirley – Early Printed Maps of the British Isles 1477-1650 (London, 1991): 70.

3 000 000,-

158. TERRAE SANCTAE QUAE PROMISSIONIS TERRA, EST SYRIAE PARS EA, QUAE PALAESTINA VOCATUR, DESCRIPTIO...

Antwerpen, 1578.

A Szentföld páratlanul ritka, rézmetszetű térképe, amely Gerard de Jode antwerpeni térképész és kiadó legfontosabb – „Speculum Orbis Terrae” című – munkájának első kiadásában jelent meg. Az atlasz közreadásához szükséges uralkodói privilégiumot – versenytársa, Abraham Ortelius aknamunkája eredményeképp – csak 1577-ben kapta meg. Mivel kevésbé volt kelendő az addigra már többször (és több nyelven) közreadott Ortelius-féle „Theatrum Orbis Terrarum”-nál, ezért de Jode térképei napjainkban rendkívül ritkán bukkannak elő. Mindössze két kiadást ért meg. A második már az alapító halála után, özvegye és fia, Cornelis de Jode gondozásában jelent meg, aki a lapok nagy részét újrametszette, így példányunk a legnagyobb térképritkaságok egyike.

A furcsa – északnyugat-délkeleti – tájolású ábrázolás kartográfiai alapjául Tilemann Stella (Stolz) 1566-os térképe szolgált. Megfigyelhető, hogy a Türosz és Beér-Seva között futó földközi-tengeri partvonal helytelen, és a Holt-tenger is torzított (félhold alakú). A részletes névrajzban megpróbáltak minél több kartográfiai információt megjeleníteni. A metszők – a híres németalföldi testvérpár, Jan és Lucas van Deutecum – az égtájakat a tenger területén elhelyezett szélrózsa körül tüntették fel, a címet finoman díszített kartusba foglalták, munkájukat gályákkal, tengeri állatokkal, a jobb alsó részen pedig két ismert épülettel (a Szent Sír-templom és a betlehemi Születés Temploma), valamint Jeruzsálem részletgazdag látképével illusztrálták (amelyek előképűl Fernando Bertelli munkáját használták). A lap hátoldalán latin nyelvű szöveg és táblajelzés (IX) található.

Mérete: 310 x 515 (420 x 565) mm. Hibátlan, tiszta példány. Paszpartuban.

Strangely oriented – with northwest at the top –, rare map of the Holy Land, published in the extremely unique first edition of Gerard de Jode's „Speculum Orbis Terrae”. Based on the 1566 map of Tilemann Stella (Stolz). The nomenclature is detailed, but the coastline between Tirus and Beersheba and the crescent shape of the Dead Sea are quite irregular. The map is beautifully decorated by the engravers, Jan and Lucas van Deutecum. A finely detailed cartouche, a compass rose (with labelled directions), several galleons and aquatic animals as well as two well-known places (the Church of the Holy Sepulchre and the Chapel of the Nativity in Bethlehem) and the detailed view of Jerusalem at the lower right corner are depicted. The pictures are based upon Fernando Bertelli's work. Latin text and a Roman number (IX) as table identifier on the back.

Fine, clear copy.

van der Krogt III: 8150:32A.

800 000,-

159. ASIA, PARTIUM ORBIS MAXIMA.

Antwerpen, 1593.

Ázsia ritka, Gerard de Jode által készített rézmetszetű térképe, amely a „Speculum Orbis Terrae” második kiadásában jelent meg. Ennek lapjai – előző tételünkhöz hasonlóan – szintén ritkaságnak számítanak, mert bár az antwerpeni Jan Baptista Vrients, Cornelis de Jode halála után megvásárolta a hagyatékát képező lemezeket, de később már nem használta fel azokat. Az ábrázolás Giacomo Gastaldi műve alapján készült, a korábbi kiadás Ázsia-térképének – azon belül pedig főleg Délkelet-Ázsia, Kína és a Fülöp-szigetek – jelentős átdolgozásával. A lap így is felsorakoztatja a kor több térképészeti tévedését, amelyek közül a legszembetűnőbb Japán partvonalának pontatlan ábrázolása, valamint Korea hiánya. Névrajza – a kor lehetőségeihez képest – részletes, a kartográfiai hiányosságokat igyekeztek illusztrációkkal, domborzati elemekkel és nagyobb méretű betűtípusok használatával elfedni.

A cím kétoldalt finoman díszített kartusba foglalva olvasható a lap felső részén, amelyet a metsző gályákkal, tengeri szörnyekkel és őslakosok képeivel illusztrált, valamint a Nagy Falat is megjelenítette rajta. Hátoldalán latin nyelvű szöveg található. Mérete: 375 x 470 (405 x 570) mm. Hibátlan, tiszta példány. Paszpartuban.

Rare map of Asia by Gerard de Jode published in the second edition of de Jode's „Speculum Orbis Terrae”. De Jode considered Giacomo Gastaldi's map as the basis and significantly improved his 1573 map of Asia (especially the Southeast Asian, Chinese and the Philippine region). Several cartographical irregularities can be found such as the strange coastline of Japan and the missing Korea. The nomenclature is detailed – considering the possibilities available at the time – and the lack of geographical information is covered by illustrations, topographic elements and larger fonts. The title cartouche at the top is delicately decorated on the two sides with strapwork and two heads. The engraver embellished the depiction with several mythical creatures, galleons, scenes from the life of the natives and the Great Wall of China. Latin text on the back.

Fine, clear copy.

van der Krogt III: 8000:32B.; Suárez: 165. old.

900 000,-

160., 161. tétel

160. TERTIAE PARTIS ASIAE...

Antwerpen, 1593.

Kelet-Ázsia ritka, Gerard de Jode által készített rézmetszetű térképe, amely a „Speculum Orbis Terrae” című atlaszának második kiadásában jelent meg. Az ábrázolás Giacomo Gastaldi 1561-es háromlappos munkája alapján készült. A térkép észak-déli irányban a Mongóliától a Fülöp-szigetekig terjedő, nyugatról keletre pedig az India és Kína közötti területet jeleníti meg. Névrajza – a kor biztosította lehetőségekhez képest – részletes, a feltérképezetlen területeket illusztrációkkal, domborzati elemekkel és nagyobb méretű betűtípusok használatával töltötték ki. A metszők – Jan és Lucas van Deutecum – finoman díszített kartussal és egy szélrózsával illusztrálták a lapot, amelynek hátoldalán latin nyelvű szöveg található.

Mérete: 330 x 505 (420 x 555) mm. Hibátlan, tiszta példány. Paszpartuban.

Rare map of Eastern Asia by Gerard de Jode published in the second edition of de Jode's „Speculum Orbis Terrae” in 1593. Based on the 1561, 4-sheet map of Giacomo Gastaldi. The representation extends from Mongolia to the Philippines (from north to south), and from India to China (from west to east). The nomenclature is detailed – considering the possibilities available at the time – and the lack of geographical information is covered by depictions, topographic elements and larger fonts. The engravers, Jan and Lucas van Deutecum added a finely decorated cartouche and a compass rose as illustration. Latin text on the back.

Fine, clear copy.

van der Krogt III: 8400:32.; Suárez: 130-157. old.

600 000,-

161. ANGLIAE SCOTIAE ET HIBERNIAE NOVA DESCRIPTIO.

Antwerpen, 1593.

A Brit szigetek ritka – nyugat-keleti tájolású –, Gerard de Jode által készített rézmetszetű ábrázolása, amely a „Speculum Orbis Terrae” második kiadásában jelent meg. A lap Gerard Mercator 1564-es falitérképe alapján készült. A metsző illusztrációként gályákat és két finoman díszített kartust alkalmazott, amely közül az egyik a címezőt, a másik pedig a terület rövid leírását tartalmazza. Hátoldalán latin nyelvű szöveg olvasható.

Mérete: 350 x 500 (415 x 550) mm. Hibátlan, tiszta példány. Paszpartuban.

Rare map of the British Isles by Gerard de Jode, published in the second edition of de Jode's „Speculum Orbis Terrae” in 1593. Based on Gerard Mercator's 1564 wall map. The work is tastefully decorated with several galleons and two finely detailed cartouches (one for the title and the other for a small description of the region). Latin text on the back.

Fine, clear copy.

van der Krogt III: 5000:32.; Shirley (British Isles): 173.

300 000,-

162. LIVONIAE PROVINCIAE... – MOSCOVIAE MAXIMI AMPLISSIMIQUE DUCATUS

Antwerpen, 1593.

Lívföld és a Moszkvai Nagyfejedelemség ritka, Gerard de Jode által készített kettős rézmetszetű térképe, amely a „Speculum Orbis Terrae” második kiadásában jelent meg. Az orosz lap Anthony Jenkinson 1562-es munkája, Livónia pedig Jan Portant 1573-as műve alapján készült. A metszők – Jan és Lucas van Deutecum – a területeket közös, kétablakos keretbe, de önálló kartussal rendelkező, külön térképmezőkbe helyezték, illusztrációként pedig gályákat, őshonos állatok vignettáit és életképeket alkalmaztak. Hátoldalán latin nyelvű szöveg található.

Mérete: 335 x 510 (415 x 555) mm. Hibátlan, tiszta példány. Paszpartuban.

Rare double map of Livonia and the Grand Duchy of Moscow (Muscovy) by Gerard de Jode, published in the second edition of de Jode's „Speculum Orbis Terrae” in 1593. The Russian part is based on Anthony Jenkinson's 1562 map, while the Livonian one on Jan Portant's 1573 cartographical work. The engravers – Jan and Lucas van Deutecum – placed the individual map fields in the same – divided – ornamental frame, but added separate cartouches to each one, and illustrated their work with galleons, native animals and scenes from the life of the local inhabitants. Latin text on the back.

Fine, clear copy.

Cornelis Koeman – Atlantes Neerlandici (Amsterdam, 1967-1971) II: Jod2 211. old. 43.

300 000,-

163. NOVA DESCRIPTIO HISPANIAE

Antwerpen, 1593.

Az Ibériai-félsziget ritka, Gerard de Jode által készített rézmetszetű ábrázolása, amely a „Speculum Orbis Terrae” második kiadásában jelent meg. A munka Pirro Ligorio nápolyi építész, festő és antikvárius nevéhez köthető. A metszők – Jan és Lucas van Deutecum – gályákkal, tengeri állatokkal és a Spanyol Királyság – a Földközi-tenger területére helyezett – finoman díszített címerével illusztrálták a lapot. A cím a térképmező tetején olvasható, hátoldalán latin nyelvű szöveg található. Mérete: 385 x 515 (415 x 555) mm. Hibátlan, tiszta példány. Paszpartuban.

Rare map of the Iberian Peninsula by Gerard de Jode, published in the second edition of de Jode's „Speculum Orbis Terrae” in 1593. The author of the map was Pirro Ligorio, the Neapolitan architect, painter and antiquarian. The engravers, Jan and Lucas van Deutecum added several, finely detailed galleons, aquatic animals and the ornate Spanish royal coat of arms as illustrations. The title is shown at the top of the map field. Latin text on the back.

Fine, clear copy.

Koeman II: Jod2 211. old 31.

300 000,-

162., 163. tétel

164. CHINAE, OLIM SINARUM REGIONIS, NOVA DESCRIPTIO.

Antwerpen, 1592.

Kína rézmetszetű, nyugat-keleti tájolású térképe, amely Abraham Ortelius „Theatrum Orbis Terrarum” című munkájának 1592-es, latin nyelvű kiadásában jelent meg. A lap Luiz Jorge de Barbuda portugál kartográfus beszámolója, valamint az általa készített kéziratos térkép alapján készült, és megjelenésének idején a régió legpontosabb nyomtatott ábrázolásának számított. A gazdagon illusztrált munka – amellett, hogy a térség egyik legkorábbi bemutatása – elsőként tüntette fel a Nagy Falat, illetve metszője őshonos állatokat, korabeli lakhelyeket és széllel hajtott közlekedési eszközöket is megörökített. A képen három díszes kartusban az uralkodói engedély, a mű címe és a vonalas aránymérték található.

A hátoldalon olvasható latin nyelvű szövegben több kínai írásjelet is megjelenített a szerző.

Ortelius művét az első modern atlaszként tartják számon, amely egységes formátumú térképlapokat és azokhoz tartozó ismerető szövegeket tartalmazott (a korábban megjelent művek egybekötött térképgyűjtemények). 1570 és 1612 között 37 kiadást ért meg, amelyekhez a vásárlók 7 nyelven juthattak hozzá. A nyomólemezeket az évek során módosították és az aktuális földrajzi felfedezésekkel egészítették ki, az összeállítást pedig további térképlapokkal is bővítették.

Mérete: 365 x 475 (420 x 520) mm. A hajtásvonal mentén enyhe elszíneződéssel, a bal felső részen néhány folttal. Paszpartuban.

Unusually – with north to the right – oriented map of China, published in the 1592 Latin edition of Abraham Ortelius' „Theatrum Orbis Terrarum”. Based on the reports and the manuscript map of the Portuguese cartographer, Luiz Jorge de Barbuda, it was the most accurate depiction of this region that had appeared on a printed map at the time. The richly illustrated work – one of the earliest representations to focus on this area – was the first that delineated the Great Wall of China and showed illustrations of several breeds of native animals, indigenous homes and wind-driven vehicles. The three embellished cartouches contain the royal privilege of publishing, the title of the map and the bar scale. Latin text – including some Chinese characters – on the back.

Slightly discoloured at centrefold and some stains near to the upper left corner.

van den Broecke: 164. (2. állapot); van der Krogt III: 8410:31.; Suárez: 164-170. old.

350 000,-

165. TYPVS ORBIS TERRARVM.

Antwerpen, 1595.

Korabeli színezésű, rézmetszetű világtérkép, amely Abraham Ortelius „Theatrum Orbis Terrarum” című híres munkájának latin nyelvű kiadásában jelent meg. A legismertebb ilyen témájú ábrázolások egyike. Az Apianus-féle térképeken megszokott ovális vetületen – középpontban az Atlanti-óceánnal – ábrázolja a kontinenseket, térképészeti pedig Gerard Mercator, Giacomo Gastaldi és Diego Gutiérrez munkáira támaszkodik. Darabunkon – amely a metszet harmadik állapota – javítottak Dél-Amerika partvonalán, és feltüntették a Salamon-szigeteket. Bár Kalifornia már félszigetként szerepel, a kor földrajzi tévedései is felfedezhetők: többek között a hatalmas kiterjedésű déli kontinens (amely a Tűzföldet is magába foglalja), az északi –

ismeretlen – földrész, az attól délre fekvő Északnyugati átjáró, illetve Japán, Új-Guinea, a Salamon-szigetek és a délkelet-ázsiai szigetvilág feltételezéseken alapuló megjelenítése. A lapot metszője, Frans Hogenberg egy gályával és tengeri szörnyekkel illusztrálta, valamint több kartussal díszítette, amelyek egyikében a mű címe, a többiben pedig klasszikus szerzőktől (Cicero, Seneca) származó idézetek találhatóak. A hátoldalon latin nyelvű szöveg olvasható.

Mérete: 355 x 490 (430 x 535) mm. Alul, középtájt a térképmező keretdíszét is érintő kisebb, javított szakadással. Ettől eltekintve tiszta, szép példány. Paszpartuban.

Contemporary coloured, engraved world map published in the 1595 Latin edition of Abraham Ortelius' „Theatrum Orbis Terrarum” and one of the most well-known depictions ever made. The sheet represents the continents on oval projection (used by Apian), centred on the Atlantic Ocean and cartographically based on works of Gerard Mercator, Giacomo Gastaldi and Diego Gutiérrez. Our copy is the third state of the plate with improved coastline of South America and appearance of the Solomon Isles. The map includes the cartographic mistakes of this age (though, California is shown as a peninsula) like the massive southern continent (and Tierra del Fuego as the part of it), the unknown northern continent and the Northwest Passage to the south from it, the hypothetical depiction of Japan, New Guinea, the Solomon Islands and the isles of Southeast Asia. The engraver – Frans Hogenberg – illustrated his work with a galleon and sea monsters and added several embellished cartouches: one for the title of the map, the others for quotes from Cicero and Seneca. Latin text on the back.

Small, restored tear at the bottom, slightly affecting the border. Apart from this, fine copy.

Shirley: 158. (3. állapot); van den Broecke: 3. (1. állapot); van der Krogt III: 0001:31C.

800 000,-

166. TERRA SANCTA, A PETRO LAICSTAIN PERLUSTRATA, ET AB EIUS ORE ET SCHEDIS A CHRISTIANO SCHROT IN TABULAM REDACTA

Antwerpen, 1595.

A Szentföld korabeli színezésű, rézmetszetű térképe, amely Abraham Ortelius „Theatrum Orbis Terrarum” című híres munkájának latin nyelvű kiadásában jelent meg. A mű Christian Sgrothen által készített és 1570 körül közreadott, 9 lapból álló térkép alapján született, amelyet a címben is említett Petrus Laiksteen 1566-os szentföldi útjának térképészeti forrásait felhasználva rajzolt meg az alkotó. Metszője a bal alsó sarokban a Jónást elnyelő cethal jelenetével illusztrálta, valamint két kartussal díszítette munkáját, amelyekben a mű címe (felette Jézus életútját ábrázoló vignettákkal) és a vonalas aránymérték található. A hátoldalon latin nyelvű magyarázó szöveg olvasható.

Mérete: 370 x 505 (420 x 540) mm. A hajtásvonal mentén minimális elszíneződéssel. Paszpartuban.

Contemporary coloured map of the Holy Land published in the 1592 Latin edition of Abraham Ortelius' „Theatrum Orbis Terrarum”. Based on a 9-sheet map of Christian Sgrothen (published around 1570), who cartographically derived the depiction on the sources from Petrus Laiksteen's regional visit in 1566. The engraver illustrated his work with the scene of Jonas and the whale and added two embellished cartouches containing the title of the map (and additional vignettes of Jesus' life at the top) and the bar scale. Latin text on the back.

Fine copy with slight toning along centrefold.

van den Broecke: 173.; van den Krogt III: 8150:31D.

250 000,-

167. SEPTENTRIONALIVM REGIONVM DESCRIPI.

Antwerpen, 1595.

Az Atlanti-óceán északi részének és az északi tengerek térségének korai térképe, amely Abraham Ortelius „Theatrum Orbis Terrarum” című híres munkájának 1595-ös, latin nyelvű kiadásában jelent meg. Amerika északi része, Grönland, Izland, Skandinávia és a Brit szigetek mellett olyan – a korabeli források (Zeno) által létezőnek hitt – mitikus szigeteket is ábrázol, mint Frisland, Drogeo és Icaria. Metszője, Frans Hogenberg a jobb alsó sarokban kartussal díszítette, a tengerek területén pedig gályákkal és tengeri szörnyekkel illusztrálta munkáját. A hátoldalon latin nyelvű magyarázó szöveg olvasható.

Mérete: 365 x 495 (445 x 555) mm. Hibátlan, tiszta példány. Paszpartuban.

Early map of the northern part of the Atlantic Ocean and the northern seas published in the 1595 Latin edition of Abraham Ortelius' „Theatrum Orbis Terrarum”. The map-field extends from North America to Scandinavia and depicts the British Isles, Greenland and Iceland as well as the mythical islands of Frisland, Drogeo and Icaria (from the Zeno map of 1558). The engraver, Frans Hogenberg added a cartouche containing the title of the map in the lower right corner and illustrated his work with several galleons and sea monsters. Latin text on the back.

Fine, clear copy.

van den Broecke: 160. (5. állapot); van den Krogt III: 1200:31.; Karrow: 1/65.

150 000,-

166., 167. tétel

168. ISLANDIA.

Antwerpen, 1603.

Izland kézzel színezett, rézmetszetű térképe, amely Abraham Ortelius „Theatrum Orbis Terrarum” című híres munkájának egyik leglátványosabb – egyben a sziget első viszonylag pontos, és helyi források alapján készült – lapja. A hegyeken és fjordokon kívül plasztikusan ábrázolja a Hekla vulkán kitörését – amelyhez a következő leírást fűzi: „A Hekla, amely állandó viharok és hó türéseire íteltetett, köveket hány szörnyű zaj közepette” –, és több települést is megnevez. A gazdagon díszített felső kartusban a térkép címét, a jobb alsó sarokban az ajánlást, baloldalt pedig a vonalas aránymértéket helyezte el a metsző. A művész északkeleten hatalmas úszó jégtáblákkal, azokon pedig jegesmedvékkel

szemlélteti az északi sarkkör közelségét, a többi tengerrészt pedig létező – mint a különböző bálnafajták, a rozmár vagy a rája – és képzeletbeli – például a tengeri tehén (ami a szárazföldön is megtalálható) vagy a tengeri vaddisznó – élőlényekkel népesítette be. A tengeri szörnyeket jelölő betűk alapján a verso-n szereplő latin szövegben bővebb leírást is találhatunk az illusztrációkhoz. A keleti parton megjeleníti Izland fontos természeti erőforrását is, az uszadékfákat, amelyek Szibériából jutnak el a sziget partvidékére.

Mérete: 340 x 490 (455 x 570) mm. Hibátlan, tiszta, gyönyörű színezésű példány. Paszpartuban.

The most spectacular map of Iceland by Abraham Ortelius (published in „Theatrum Orbis Terrarum”), and also the first, relatively accurate depiction of the island based on local sources. The representation includes several settlements, fjords, mountains and glaciers, even the erupting Hekla volcano with the following note: „Hekla, perpetually condemned to storms and snow, vomits stones under terrible noise.” The richly decorated cartouche at the top contains the title; the dedication and the bar scales are in at the two lower corners. The engraver illustrated the work with polar bears on floating icebergs, driftwood (as an important natural resource of the coastline) and several real (whales, walrus, manta ray) and legendary (sea cow, sea hog) creatures. The sea monsters are identified with letters as a key to the descriptions (in Latin) on the back.

Fine, clear, coloured copy.

van den Broecke: 161.; van den Krogt III: 1250:31.

550 000,-

169. UNIVERSALIS TABULA IUXTA PTOLEMAEUM

Amszterdam, 1605-1618.

Rézmetszetű ptolemaioszi (Európát, Afrikát és Ázsia nagy részét bemutató) világtérkép, amelyet Gerard Mercator „Tabulae geographicae Cl. Ptolemaei...” című atlaszának 1578-as kiadásában adtak közre először. A lap több ábrázolásbeli furcsaságot is felvonultat, amelyek közé tartozik a Nílus eredetének jelölt két tó (Afrikának csak az északi része került a térképre), a kontinensekkel körülzárt Indiai-óceán, és az aránytalanul kicsinek rajzolt India a mellette fekvő hatalmas Sri Lankával (Taprobana), amely esetben a vetület torzítása nem indokolja az ilyen mértékű megjelenítésbeli eltérést. A metsző munkáját 12 szélfúvó kerub-fejet formázó díszes keretbe foglalta. A hátoldalon latin nyelvű magyarázó szöveg olvasható.

Mérete: 345 x 485 (410 x 550) mm. Hibátlan, tiszta példány. Paszpartuban.

First state of the Ptolemaic world (representing Europe, Africa and most parts of Asia) by Gerard Mercator. First published in the 1578 edition of Mercator's „Tabulae geographicae Cl. Ptolemaei”. The engraving contains several strange and distorted depictions like the source of the Nile that is shown as two great lakes, the Indian Ocean enclosed by continents, a disproportionately delineated tiny India and a massive Sri Lanka (Taprobana) next to it. The engraver embellished the border of his work with 12 windheads and elegantly designed strapwork. Latin text on the back.

Fine, clear copy.

Shirley: 139. (1. állapot); van den Krogt I: 0900:1.1.

300 000,-

170. LEO BELGICUS

Amszterdam, 1617.

Belgium rendkívül ritka, oroszlán-alakban ábrázolt, korabeli színezésű térképe, amely a leghíresebb példája a nemzeti büszkeség kartográfiai kifejezésének. Pieter van den Keere „Germania Inferior...” című atlaszában jelent meg 1617-ben. Előképét Michaël Eytzinger alkotta meg – Frans Hogenberg segítségével – 1583-as, Németalföld függetlenségi háborújáról írott könyve, a „De Leone Belgico...” illusztrációjaként. Metszője – Hendrik Floris van Langren – a 17 tartomány címerével, a három népcsoportot képviselő, jellegzetes fríz, holland és belga viseletbe öltözött párral, gályákkal, tengeri szörnyvel és nagy méretű, kettős kartussal díszítette a lapot, amit feltehetően Cornelis Claesz adott ki 1609 előtt (ennek a változatnak 2 példánya ismert). Halála után a nyomólemezt van den Keere-hez került, aki a metsző nevét a sajátjára cserélte, megváltoztatta a keretdíszét és egy vonalas aránymértéket illesztett a meglévő kartusok fölé. A lap hátoldalán francia nyelvű szöveg található. Tételünk – a 2., van den Keere-féle állapot levonata – egyike a legszebb és legismertebb térképlapoknak, amely bármely gyűjtemény megbecsült darabja lehet.

Mérete: 370 x 450 (410 x 500) mm. Hibátlan, tiszta, kézzel színezett példány. Paszpartuban.

Extremely rare, contemporary coloured, lion-shaped map of Belgium and the most famous example of the cartographic expression of national pride. Published in Pieter van den Keere's atlas („Germania Inferior...”, 1617). Based on the 1583 work of Michael von Aitzing, who used Frans Hogenberg's engraving as an illustration of his book „De Leone Belgico...” on the Dutch War of Independence. The engraver – Hendrik Floris van Langren – decorated the page with the coat of arms of the 17 provinces, three couples dressed in the characteristic costumes of the regions – Friesland, Holland and Belgium –, galleons, a sea monster and a large double cartouche. This state was probably published by Cornelis Claesz before 1609 (only two copies are known). After Claesz's death, the copper plate ended up with van den Keere, who changed the name of the engraver to his own, modified the frame design and added a bar scale connecting to the existing cartouches. French text on verso.

Our item – a 2nd-state copy – is one of the most beautiful and well-known maps and it can be a valued piece of any collection.

Fine, clear, coloured copy.

van der Krogt III: 3000:364B.; Günter Schilde – Monumenta Cartographica Neerlandica VII. (Alphen aan den Rijn, 2003): 15.8.; H. A. M. van der Heijden – Leo Belgicus (Alphen aan den Rijn, 1990): 4.2.

1 500 000,-

171. NOVA ANGLIA, NOVUM BELGIUM ET VIRGINIA.

Leiden, 1633.

Hessel Gerritsz által készített, ritka, rézmetszetű térkép, amely Új-Skóciától Virginiáig mutatja be Észak-Amerika keleti partvidékének középső részét, kiegészítve a Bermuda-szigetcsoport melléktérképével. Johannes de Laet fő művének második – „Beschrijvinghe van West-Indien...” című – kiadásában jelent meg. Térképészeti mérföldkő: a gombamódra szaporodó holland és angol települések – többek között Manhattan (Manbattes), az 1626-ban alapított New York (N. Amsterdam), Albany (Fort Orange) és Massachusetts (az akkoriban alapított angol kolónia) – első nyomtatásban megjelent említése, és egyike a Nagy Tavak (Grand Lac és Lac des Yroquois), a Hudson (Noordt Rivier) és a Delaware (Zuyd Rivier) folyó korai ábrázolásainak. A munkát készítője a szárazföld belsejébe helyezett, növényi ornamensekkel díszített kartussal és két szélrózsával illusztrálta.

Ahogy Philip D. Burden bibliográfiájában kifejti: „Hessel Gerritsz – aki feltehetően metszője is a lapnak – a Holland Kelet-Indiai Társaság hivatalos térképészeként hozzáférhetett holland utazók Hudson-folyóról készített térképeihez és útleírásaihoz. A Chesapeake-öböl és a Cape Cod közötti partvidék ábrázolása messze a legpontosabb, annak ellenére, hogy e szerint a Delaware-folyó egy tóból ered.”

Johannes de Laet a Holland Nyugat-Indiai Társaság igazgatójaként szintén sok, a telepesek által nyújtott információhoz, illetve korabeli felmérések adataihoz jutott hozzá. Így magyarázható, hogy miképpen született meg a kora színvonalát meghaladó mű.

Mérete: 285 x 360 (330 x 390) mm. Hibátlan, tiszta példány. Paszpartuban.

Rare map of the middle of North America's East Coast (from New Scotland to Virginia) by Hessel Gerritsz, which also includes an inset map of Bermuda. It was published in the second edition of Johannes de Laet's main work („Beschrijvinghe van West-Indien...”) and is considered as a cartographic milestone by being the first printed map that mentions several of the fast growing Dutch and English settlements by name such as Manhattan (Manbattes), New York (N. Amsterdam), Albany (Fort Orange) and the recently established English colony, Massachusetts. It is also one of the early depictions of the Great Lakes (Grand Lac and Lac des Yroquois), the Hudson River (Noordt Rivier) and the Delaware River (Zuyd Rivier). The work is illustrated with a cartouche – laced with floral ornaments – and with two compass roses.

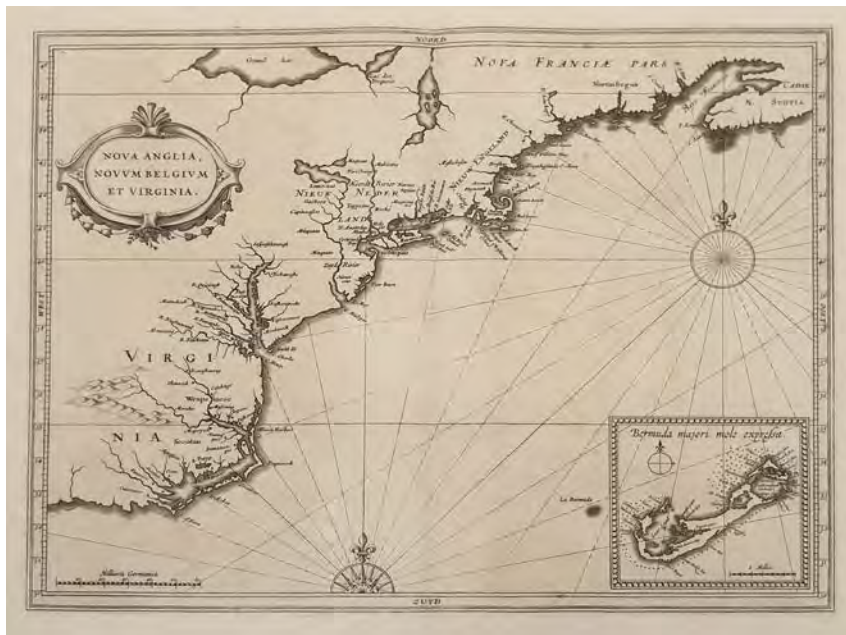
As Philip D. Burden writes in his bibliography: „Hessel Gerritsz, the author and probable engraver of the map, had been the official cartographer to the Dutch East India Company since 1617. He would have seen all the documentation and charts from the Dutch voyages into the area of the Hudson River. His depiction of the coastal area between Chesapeake Bay and Cape Cod is by far the finest yet seen. This despite the fact that he still shows the Delaware River flowing from a lake.”

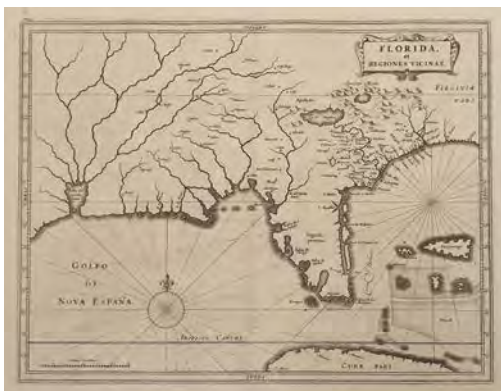
Johannes de Laet – the publisher – as the director of the Dutch West India Company was also able to collect lots of information from the settlers and data from the contemporary surveys, which explains the birth of this fine map exceeding the standard of its time.

Fine, clear copy.

Burden: 231.

550 000,-

172. FLORIDA, ET REGIONES VICINAE.

Leiden, 1633.

Hessel Gerritsz által készített, ritka, rézmetszetű térkép, amely a Floridai-félszigetet és a környező régiót mutatja be. Johannes de Laet fő művének második – „Beschrijvinghe van West-Indien...” című – kiadásában jelent meg (lásd előző tételünket). Kulcsfontosságú térképészeti munka, a terület legkorábbi – gyűjtők számára is hozzáférhető – ábrázolásainak egyike. Kartográfiai alapjául Cornelis Claesz 1602-es munkája és Jacques le Moyne Florida-térképe szolgált, nomenklatúrájára pedig Geronimo Chaves volt hatással. Bár az alkotó számos korabeli forrást használt fel a térkép elkészítéséhez – előző tételünkkel ellentétben –, új információval nem gazdagította azt. Az egyetlen szokatlan megnevezés a félszigeten a „Tegesta provinc.”, amely az akkor őshonos indián törzsre utal. A munkát készítője a száraz-

föld belsejébe helyezett, növényi ornamensekkel díszített kartussal és egy szélrózsával illusztrálta.

Mérete: 285 x 360 (310 x 390) mm. Hibátlan, tiszta példány. Paszpartuban.

Rare map of Florida and the region by Hessel Gerritsz. It was published in the second edition of Johannes de Laet's main work („Beschrijvinghe van West-Indien...”). Key cartographical work and one of the earliest obtainable maps of the southeastern part of the United States. Based on the 1602 work of Cornelis Claesz and Jacques Le Moyne's map of Florida, the nomenclature derived from Geronimo Chaves. Although the author used several contemporary sources to collect cartographical data for the map he did not enrich it with new information. The only unusual name on the peninsula is „Tegesta provinc.”, which refers to the native American tribe.

The work is illustrated with a cartouche – laced with floral ornaments – and with a compass rose.

Fine, clear copy.

Burden: 232.

300 000,-

173. CHINA VETERIBUS Sinarum Regio nunc Incolis Tame dicta

Amszterdam, 1634.

Kína, Japán, Korea és a Fülöp-szigetek északi részének rézmetszetű térképe, amely Willem Janszoon Blaeu „Theatrum Orbis Terrarum, sive Atlas Novus” című munkája 1635-ös, latin nyelvű kiadásának második kötetében jelent meg. A lap számos kartográfiai tévedést jelenít meg, így Koreát szigetként ábrázolja, a japán Hokkaidó pedig hiányzik róla. Indiában viszont feltüntet egy nem létező „Chiamay Lacus”-nak nevezett tavat, amelyből több folyó is táplálkozik. A képen két díszes kartus közül az egyik a címezőt, a másik Theodor Bas-nak, a Holland Kelet-Indiai Társaság akkori igazgatójának szóló ajánlást tartalmazza (főként gondosan kidolgozott címmel és a kiadók, Joan és Cornelis Blaeu névaláírásával). A térképmezője európai gályákkal és dzsunkákkal díszítette, valamint északnyuga-

ton a kínai Nagy Fal is látható. A hátoldalon latin nyelvű szöveg olvasható.

Mérete: 410 x 495 (460 x 530) mm. Hibátlan, tiszta példány. Paszpartuban.

Decorative map of China, Japan, Korea and the northern part of the Philippines. Published in the 1635 second Latin edition of Willem Janszoon Blaeu's „Theatrum Orbis Terrarum, sive Atlas Novus”. The map contains several cartographic mistakes such as the Korean Peninsula shown as an island or the Japanese Hokkaido completely missing, and an imaginary lake (called „Chiamay Lacus”) placed in India. Out of the two large, decorative cartouches one shows the title and the other contains the dedication to Theodore Bas, director of the United East India Company (with a carefully elaborated coat of arms and the publishers, Joan and Cornelis Blaeu's names). The map field is decorated with European galleons and sampans, and even the Great Wall of China can be seen in the northwest. Latin text on verso.

Fine, clear copy.

van der Krogt II: 8410:2A.; Suárez: 201. old.

100 000,-

174. AMERICA MERIDIONALE

Velence, 1690k.

Rézmetsetű – két lapból álló – Dél-Amerika-térkép, amely Vincenzo Maria Coronelli „Atlante Veneto” című munkájában jelent meg. A művész korának legelismertebb földrajztudósa, ferences szerzetes, az első földrajzi társaság – az Accademia Cosmografo degli Argonauti – megalapítója volt. 1681-ben XIV. Lajos az udvarába hívta, és megbízta egy-egy hatalmas (közel 5 m átmérőjű) ég- és földgömb elkészítésével. Párizsban Jean-Baptiste Nolin térképésszel dolgozott együtt, aki rendelkezésére bocsátotta a legújabb francia felfedezések adatait, amely lehetővé tette Amerika korábban elképzelhetetlen pontosságú bemutatását. A lap térképészetileg megegyezik az 1688-ban készített híres földgömbjén látható ábrázolással, amin már fel-

tüntette a XVII. század végén felfedezett területeket is. A dél-amerikai partvidék már kellően feltérképezett, névrajza pontos és részletes, bár a Tűzföld déli része befejezetlen maradt. A szárazföld belső részein több elképzelt helység, domborzati és vízrajzi elem is helyet kapott. A legismertebb ezek közül az a tó (Lago di Parime), amelynek partján a korabeli források Manoát, más néven Eldorádót, az „Aranyvárost” sejtették. Coronelli kifinomult stílusa nem csak a díszes kartus növényi motívumainak kivitelezésében nyilvánul meg, hanem a munka kisebb illusztrációinál is kifejeződik, amelyek által emberek, valós és képzeletbeli állatok, növények, falvak és törzsi rituálék elevenednek meg előttünk.

Mérete: 610 x 460 (675 x 490) mm, két lapon. Hibátlan, tiszta példány, színezett kartusokkal. Kéttablakos paszpartuban.

Large, decorative, two-sheet map of South America by Vincenzo Maria Coronelli (published in „Atlante Veneto”), who was the most celebrated mapmaker of his age. The map is cartographically similar to the one depicted on his famous globe (1688). The coastline is already well-charted, the nomenclature is detailed, although the southern part of „Tierra del Fuego” remained incomplete. The interior depicts real and imagined places, mountains, rivers, and includes the most famous geographical myth, a lake: „Lago di Parime”. The large, floral ornamented title cartouche and the several vignettes – portraying people, animals, villages and tribal rituals – throughout the work, all represent the sophisticated style of the artist.
2 fine, clear sheets with coloured cartouches. Unjoined.

350 000,-

175. PLANISFERO DEL MONDO NUOVO DESCRITTO – AEVI VETERIS USQUE AD ANNUM SALUTIS NONAGESIMUM SUPRA MILLES QUARINGENTOS COGNITI TANTUM TYPUS GEOGRAPHIC.

Velence, 1690k.

Kéttapos, kézzel színezett világtérkép, amely Vincenzo Maria Coronelli „Atlante Veneto” című munkájában jelent meg (lásd előző tételünket).

A nyugati féltéke ábrázolása a kor legfrissebb forrásait – többek között Abel Tasman ausztráliai felfedezéseit – felhasználva született meg, így megfigyelhető rajta Új Zéland és Új Guinea partvidékének korai képe. Felbukkannak azonban a kor kartográfiai tévedései is, mint az Anian-szoros és a Terra di Iesso. Kalifornia különálló szigetként, Ázsia és Japán furcsa alakú partvonallal jelenik meg.

A keleti félgömb megjelenítése a klasszikus térképészek (Ptolemaiosz, Sztrabón és Pomponius Mela) műveiből táplálkozik. Látható Európa, az afrikai kontinens és Ázsia nagy része, de teljesen hiányzik róla Japán, Kína és Ázsia északkeleti régiója. Mindkét lap keretdíszében a csillagjegyek ábrái, több koordinátákkal kapcsolatos információ és egy-egy ajánlás (Jacopo és Andrea Marcello részére) kapott helyet.

Mérete: 470 x 620 (490 x 670) mm, két különálló lapon. Hibátlan, tiszta példányok. Paszpartuban.

Two-sheet, hand-coloured world map published in Vincenzo Maria Coronelli's Atlante Veneto (see our previous item).

For the depiction of the Western hemisphere the most recent sources of the age – like Abel Tasman's Australian discoveries among others – had been used, therefore, the early coastline of New Zealand and New Guinea can be observed. Nevertheless, the contemporary cartographical mistakes of the age are also present such as the Anian Strait or the Terra di Iesso, California is represented as a separate island, and Asia and Japan have a strangely shaped coastline.

The representation of the Eastern hemisphere builds on the works of the classical cartographers (Ptolemy, Strabo and Pomponius Mela). Europe, Africa and a large part of Asia are visible, but Japan, China and Asia's northeastern region are completely missing.

In the frames of both sheets, the pictures of the Zodiac signs, various, coordinates-related information and dedications (to Jacopo and Andrea Marcello) can be found.

2 fine, clear, coloured sheets.

Shirley: 548.

600 000,-

176. CARTE DES VARIATIONS DE LA BOUSSOLE ET DES VENTS GENE-RAUX QUE L'ON TROUVE DANS LES MERS...

Párizs, 1765.

Jacques-Nicolas Bellin által készített világtérkép, amely az iránytű pontos használatához szükséges mágneses deklinációs vonalakat is ábrázolja. A tengeri navigáció pontosításához elengedhetetlen kutatást Edmund Halley és William Dampier kezdte el, és ennek eredményeként 1702-ben Halley publikálta is az első ilyen térképet, de hamarosan szükség lett azok felülvizsgálatára, amelyet a francia Tengerészeti Minisztérium megbízásából Bellin felügyelt. A térképmező hajózási szempontból – a francia befolyás miatt – az Atlanti- és az Indiai-óceánra fókuszál, valamint a hidrográfiai információkon kívül apró szélfe-

jekkel az uralkodó szélirányt is jelzi. A címmezőt alkotója nagyméretű, növényi motívumokkal díszített kartusba helyezte, amely középpontjában felül a francia koronával ékesített glóbusz látható.

Mérete: 545 x 875 (640 x 900) mm. Néhány vízfolttal. Paszpartuban.

Large world map showing the magnetic variations of the compass by Jacques-Nicolas Bellin. It was Edmund Halley and William Dampier who began scientific research to advance the accurate maritime navigation, and Halley published his magnetic declination map in 1702. Later, the French Ministry of the Navy (Ministère de la Marine) instructed Bellin to update the chart. From a nautical perspective, the map focuses on the Atlantic and Indian Oceans because of the French influence in the West Indies, and besides the hydrographic information, small wind heads are also depicted indicating the dominant direction of the wind. The title is placed in a cartouche decorated with large floral motives and at its top, a globe can be seen with the French crown.

With some water stains.

300 000,-

177. AUSTRIA E UNGARIA

Róma, 1563k.

Ausztria keleti felét, valamint Magyarország nyugati és középső részét ábrázoló, Giacomo Gastaldi által készített rézmetszetű térkép. Először 1553-ban jelent meg, de tulajdonképpen 1552-es Germania- lapjának részletét adta ki önállóan. Példányunk Antonio Lafreri atlasza számára készült, és Rómában látott napvilágot 1563 után. Kartográfiai hibái közül a Balaton és a Fertő-tó furcsa ábrázolása, valamint a Tisza megkettőzött vonala a legszembeütőbb. Metszője a domborzati elemeken kívül fákkal és a városok fiktív madártávlati képével – amely tükrözte azok méretét és alakját – illusztrálta munkáját.

Mérete: 290 x 420 mm. A hajtásvonal mentén némi elszíneződéssel.

Paszpartuban.

Map of Austria and Hungary by Giacomo Gastaldi. Published in Antonio Lafreri's atlas in Rome. The most striking of its cartographical mistakes are the strange depictions of lakes Balaton and Fertő and the double riverbed of the Tisza. In addition to the topographical elements, the engraver illustrated his work with trees and a fictional bird's-eye view of the cities showing their size and shape.

With some toning along centrefold.

Szántai: Lafreri 2a.; Szathmáry: 41/4.

500 000,-

178. NOVA DESCRIPTIO TOTIUS HUNGARIAE

Róma, 1577k.

Az első nyomtatott Magyarország-térkép későbbi – eddig unikális – variánsa. A Lázár-térkép XVI. századi kiadásaként egyike a legkorábbi, legszebb és legritkább magyar térképeknek. Az északkelet-délnyugati tájolású rézmetszetű lap készítője ismeretlen.

Az első nyomtatott Magyarország-térkép

A kartográfiai alapul szolgáló „Tabula Hungariae” című térképet – annak kartus-szövege szerint – „a néhai (Bakócz) Tamás esztergomi érsek titkára Lázár” állította össze, majd 1528-ban Ingolstadtban nyomtatták ki Johannes Cuspinianus költségén Petrus Apianus műhelyében. Dr. Plihál Katalin kutatásai során levéltári dokumentumokban a térképkészítőre vonatkozóan olyan – az addig ismert forrásokkal egybecsengő – adatokra bukkant, amelyek alapján feltételezhető, hogy a titokzatos „Lázár deák” neve Tinódy Lázár lehetett. Az ábrázolás pontossága feltételezhetővé teszi, hogy elkészítését helyszíni felmérések előzték meg. Az eredeti lap nyomdatechnikailag is mérföldkő: a fa nyomódúcot a sztereotípiának nevezett új eljárással készült, ólomból öntött feliratokkal egészítették ki, így gyorsítva annak összeállítását.

XVI. századi kiadások

A gyönyörűen metszett munka több kiadónak is felkeltette a figyelmét, így Európa-szerte számos helyen jelentek meg másolatai. Ezek ugyan nem tartották meg az eredeti – 4 lapos – méretet, de mind a mai napig a legnagyobb ritkaságok közé tartoznak.

A legkorábbi közülük a Giovanni Andrea Vavassore és Matteo Pagano nevéhez köthető 1553-as velencei kiadású fametszetű lap, melyből 2 példány ismert. Az időrendben ezután következő egyik változatot Pirro Ligorio készítette, 1558-ban és 1589-ben adta közre (csak a másodikból maradt fenn néhány). A másik verzió készítője ismeretlen, Antonio Lafreri atlaszaiban jelent meg 1558 és 1602 között (5 állapota azonosított), tételünk is ezek egyike. Az utolsó a sorban az 1566-os, Zsámboky János nevével jelzett bécsi lap.

A Lafreri-variánsok

A metszetet először 1558-as datálással publikálták, egyetlen példányát jelenleg a British Museum őrzi. A második, módosított változat – kartusában 1559-es évszámmal – szintén ritka, de talán a legtöbb ismert kópiával bír (néhány közgyűjteményben – OSzK, Vatikán, British Library – megtalálható, és árverésen is szerepelt már). Kizárólag a British Library rendelkezik a 3. típusal, amelynek névrajzában megjelenik Pécs latin megnevezése (Quinque Ecclesiae) is. A 4. állapot keletkezése 1577 utánra tehető, amikor Lafreri halálát követően unokaöccse, Claudio Duchetti vette át helyét. Az évszámot megtartva a dúcot újra szignálták (Rome Claudij Duchetti formis), és a lapokat korábbiakhoz hasonlóan kompozit-atlaszokba helyezték. Az utolsó levonatok elkészítése Giovanni Orlandi nevéhez fűződik, aki a címmezőt kibővítve (Joannes Orlandi formis Ro[mae] 1602) forgalmazta azokat.

A nagy hozzáértéssel és gondossággal összeállított, finoman metszett munka térképészeti egyike a kor legpontosabb ábrázolásainak, bár a kereten szereplő égtáj-megjelölések hibásak, ezért 45°-kal el kell fordítani a lapot. A térképmező bal alsó negyedében helyet kapott I. Ferdinánd koronás címere – alatta mérőkörzövel és vonalas aránymértékkel –, valamint jobb oldalt a cím, amelynek majdnem üres kartusa több lehetőséget nyújtott az újabb kiadások okozta módosításokra. Tételünk – amely a Lafreri-féle dúc 4. állapotának levonata – ritkaságát mutatja, hogy egyetlen eddig ismert példánya az Országos Széchényi Könyvtár Térképtárában található.

Mérete: 465 x 390 mm. Hibátlan, tiszta példány. Paszpartuban.

Extremely rare, northeast-southwest oriented map of Hungary by anonymous maker. As the 16th-century edition of the Lazarus map, it is one of the earliest and most beautiful Hungarian maps that are available for collectors.

The first printed map of Hungary

Cartographically based on Tabula Hungariae, composed – according to its cartouche text – by „Lazarus, secretary of Tamas (Bakocz), Archbishop of Esztergom” and printed in 1528 in Ingolstadt at Johannes Cuspinianus’ expense in Petrus Apianus’ workshop. During her research, Katalin Plihál, PhD has found data in archived documents that show similarities with known sources about the mapmaker and suggest that the name of the mysterious „Lazarus secretarius” could be Lazarus Tinody. The precision of the depiction implies that its creation was preceded by on-site measurements. The original sheet represents a milestone from the perspective of printing technology as well: with the new method called stereotype, the woodblock was complemented with leaden words, thereby speeding up its production.

16th-century editions

The tastefully engraved work drew the attention of several publishers, thus, various copies had been published throughout Europe. These did not adhere to the original – 4-sheet – size, but they are among the most extraordinary rarities up to this day. The earliest among these is the 1553 sheet linked to Giovanni Andrea Vavassore and Matteo Pagano, published in Venice, from which 2 copies are known. Chronologically one of the second versions was created by Pirro Ligorio, issued in 1558 and 1589 (some copies have remained only from the second issue). The maker of the other version is unknown, it was published in Antonio Lafreri’s atlases between 1558 and 1602 (5 variants are identified), our item is one of these. The last ones in the row are the 1566 Viennese sheets by Janos Zsamboky.

The Lafreri variants

The engraving was first published with the 1558 date, its only copy is in the possession of the British Museum. The second, modified version – with the date 1559 in its cartouche – is also rare, but probably has the most known copies (can be found in some public collections – National Széchényi Library, Vatican, British Library – and has already appeared on auction). The British Library alone has the third type, in the nomenclature of which the Latin name of Pécs („Quinque Ecclesiae”) can be read. The fourth variant could have been made after 1577, when following Lafreri’s death, his cousin, Claudio Duchetti took over his place. Keeping the date, the block was resigned („Rome Claudij Duchetti formis”), and similarly to earlier ones was placed in composite atlases. The last prints are linked to Giovanni Orlandi’s name, who distributed them with expanded title field („Joannes Orlandi formis Ro[mae] 1602”).

The finely engraved work had been composed with great expertise and carefulness. Cartographically it is one of the most precise depictions of the age, although the cardinal direction signs on the frame are inaccurate, therefore, the sheet has to be rotated by 45 degrees. In the lower left quarter of the map field, Ferdinand I’s crowned coat of arms can be found – with a nautical chart divider and linear scale under it –, and on the right side the title-field is set in a cartouche, the almost empty frame of which offered numerous possibilities for modifications in new editions. Our item – the fourth variant of the Lafreri-plate – is extremely rare: its only known other copy can be found in the Map Collection of the National Széchényi Library.

Fine, clear copy.

Szántai: Lafreri 1d.; Szathmáry: 48/3.

1 500 000,-

179. DANUBII FLUMINIS PARS MEDIA, IN QUA HUNGARIA, SCLAVONIA, BOSNIA, CROATIA, DALMATIA ET SERVIA CUM VICINIS ALIIS REGIONIBUS ACCURATE DESCRIBUNTUR...

Augsburg, 1737.

Magyarország és a déli szomszédos területek színezett, rézmetszetű térképe. Gottfried Jacob Haupt munkája önálló lapként jelent meg. A rendkívül ritka, dekoratív térképet gyönyörűen színezett városképek övezik: felül Pozsony, Bécs és Buda, balra Komárom, Győr és Sziszek, jobbra Érsekújvár, Szeged és Eszék, alul Kanizsa, Zvornik, Szabács és Szigetvár látható.

Mérete: 570 x 680 (630 x 745) mm. Paszpartuban.

Map of Hungary by Haupt. Coloured copper engraving.

Szántai: Haupt 1.

950 000,-

180. KARACS FERENTZ:

Európa magyar atlása, a' legujabb politikai, geographiai és statistikai hiteles adatok szeréntt. A' Polgári Kormányozók, Katona Tisztek, Ujságolvasók, Kereskedők, Utazók és Tanulók köz haszonvételére nemzeti magyar nyelven XXI. Táblában legelőször kiadta és rézbe véste --.

Pesten, (1835.) Karacs F. 21 határszínezett, rézmetszetű térkép (380 x 550 mm.)

A neves térképész legnagyobb vállalkozása volt az első magyar Európa-atlasz. Feltehetően osztrák, német és francia minták alapján készült, a Magyarország-lap természetesen önálló munka eredménye. Az eredetileg 24 laposra tervezett atlasz Karacs halála miatt végül nem lett teljes. Teleki Pál méltatása szerint a mű semmiben nem maradt el a kor hasonló német kiadványainak színvonalától.

Restaurált, részben pótolta, kiadói papírborítóban.

Restored, original paper.

Szántai: Karacs 10a.

300 000,-

181. FÖLDÜNK A LEGÚJABB FELFEDEZÉSEK NYOMÁN. MAGYARÚL SZERKESZTÉ HUNFALVY JÁNOS.

(Prága), 1885k. Felkl J.

15,8 cm átmérőjű (1:81 000 000) hegy- és vízrajzi földgömb. Az impresszum alatt kézírással 1883-as évszám szerepel rajta. Rézmeridiánnal, egyszerű fatalpon.

School globe.

Plihál: 105. old.

150 000,-

183., 182., 181. tétel

182. FÖLDGÖMB. MAGYARÚL SZERKESZTETTE GÖNCZY PÁL A M. KIR. KÖZOKTATÁSI MINISTER MEGRENDELÉSÉBŐL. (Prága), 1894 után. Felkl J. és fia.

21,7 cm átmérőjű hegy- és vízrajzi földgömb, 1:60 000 000 méretarányal. Rézmeridiánnal, egyszerű fatalpon.

School globe.

Plihál: 111. old.

200 000,-

183. FÖLDGÖMB. MÉRTÉK 1:40 000 000. SZERKESZTETTE DR. KOGUTOWICZ KÁROLY. TERVEZTE ÉS RAJZOLTA TURNER FERENCZ. KÉSZÍTI TURNER ISTVÁN DOMBORTÉRKÉPÉSZETE. KIADJA KÓKAI LAJOS.

Bp., 1931. M. Kir. Állami Térképészet.

32 cm átmérőjű hegy- és vízrajzi földgömb. Darabunk a drágább, háromkarú faállványon álló, rézmeridiánnal, naptárkörrel és iránytűvel ellátott változat.

School globe.

Plihál: 170. old.

200 000,-

Természettudomány

184. B(OLYAI) F(ARKAS), B(OLYAI):

Az arithmetica eleje. (az elő-szóban írt módon) -- Mathesist és Physicát tanító P. által.

M(áros) V(ásárhelyt), 1830. Ref. Koll. ny. XVI+(4)+162p.+1 kihajt. mell. Első kiadás.

A szerző a magyar matematika történetének kimagasló alakja. Ez a mű az első nyomtatásban megjelent matematikai munkája. 1843-ban jelentősen átdolgozva és bővítve másodsor is napvilágot látott. A könyv fogadtatásáról 1831-ben így írt egy Gauss-nak szóló levélben: „Magyarul egy Arithmetikát hoztam ki, amely azonban itt mindenkinek (tanítványaimat kivéve) nemcsak (nem lefordított, hanem a dolog természetét, röviden és érthető módon kifejező) terminológiája miatt, de különben is idegennek tetszik, s érthetetlennek mondják. A tanítványaim pedig értik, fiam értékeli”.

Korabeli papírkötésben. A címlapon halvány rozsdafoltokkal.

First edition of the world-famous Hungarian author's first mathematical work. Contemporary hardpaper. Title page slightly stained.

500 000,-

185. CAMERARIUS, JOANNES RUDOLPHUS:

Horarum natalium centuria I. et II. sive narratio historica, variorum in vita casuum, mirabilium naturae in fortunis et honoribus vicissitudinum... in qua scientiae astrologicae veritas ac certitudo, adversus astrologmasticas... ostenditur. Studio ac labore -- Tubingensis, Medicinae Doctoris in Imperiali Esslinga.

Francofurti, 1610. sumpt. Egenolphi Emmelii. (267)p.

A neves német orvos asztrológiai munkája 200 valós, megnevezett kortárs személy horoszkópját tartalmazza. A szerző ezek alapján készítette el királyok, tudósok, orvosok, sőt saját családtagjai fiziológiai, társadalmi, orvosi jellemzését. A mű hazai vonatkozásai között említhető, hogy az első bemutatott személy a Budán 1503-ban született Jagelló Anna magyar királyné. Camerarius minden

egy horoszkóp geometrikus formába illesztett ábrázolását is közli, ezek legnagyobb része fametszet, néhány szedett léniából készült. Az első század először 1607-ben jelent meg, azonban ez – az újabb 100 személlyel is bővített kiadás – jelentősen eltér attól.

Korabeli pergamenkötésben.

Contemporary vellum.

VD17 23:237217X.

250 000,-

186. LIBAVIUS, ANDREAS:

Alchymia --, recognita, emendata, et aucta tum dogmatibus & experimentis nonnullis; tum Commentario Medico Chymico Physico...

Francofurti, [1606] 1506. Excudebat Joannes Saurius, impensis Petri Kopffii. (20)+196+(12)+(10)+402+192+(10)p. Szöveggözte fametszetekkel. Két levél (Mm3-4) másolattal pótolva.

A német szerző híres kémiai munkája először 1597-ben jelent meg. Ez a második, kommentárokkal bővített és fametszetű illusztrációkkal gazdagon díszített kiadása.

Korabeli pergamenkötésben.

Second enlarged (first illustrated) edition of the author's most important work and the first chemical textbook in the modern sense. Contemporary vellum. Two leaves (Mm3-4) replaced by copies.

VD 17 39:125360T.

300 000,-

187. NOVI COMMENTARII ACADEMIAE SCIENTIARUM IMPERIALIS PETROPOLITANAE. TOM. VII.

Petropoli, 1761. Typis Academiae Scientiarum. 520p.+XIX kihajt. t.

A szentpétervári tudományos akadémia ötlete Gottfried Wilhelm Leibniztől származik, alapítása I. (Nagy) Péter cár nevéhez fűződik. Tagjai között volt Daniel Bernoulli, Mihail Lomonoszov és Christian Goldbach mellett Leonard Euler matematikus is, akinek e kötetben több tanulmánya is szerepel.

Enyhén sérült gerincű, korabeli bőrkötésben. Érvénytelen könyvtári bélyegzőkkel.

Contemporary leather. Spine slightly damaged. Several invalid library stamps inside.

80 000,-

188. THEWREWK JÓZSEF, PONORI:

A' korlátlan törvénytánu. Második kiadás.

Pozsonyban, 1845. Schmid Antal. 16p.

A konzervatív szerző verses formában megírt, politikai gúnyirata először 1835-ben, majd 1860-ban jelent meg.

Kiadói papírborítóban.

Original paper.

20 000,-

XVI. századi nyomtatványok**189. (BAIF, LAZARE DE) BAYF:**

De re navali libellus, in adolescentulorum bonarum literarum studiosoru(m) favore, ex -- vigiliis excerptus, & in brevem summulam facilitatis gratia redactus...

Lugduni, 1537. apud haeredes Simonis Vincentii (Melchior et Gaspar Trechsel fratres.) 72+(16)p.

Hozzáköte:

De re vestiaria libellus ex -- excerptus

Lugduni, 1536. apud haeredes Simonis Vincentii (Melchior et Gaspar Trechsel fratres.) 62+(9)p.

Hozzáköte:

De vasculis libellus, adolescentulorum causa ex -- decerptus...

Lugduni, 1536. apud haeredes Simonis Vincentii (Melchior et Gaspar Trechsel fratres.) 50+(6)p.

A gyűjtemény a francia humanista költő tudományos munkáinak a gyermekek számára átdolgozott kiadásait tartalmazza. A hajózásról és külön fejezetben a tengeri hadviselésről szóló első kötet ugyanabban az évben jelent. A második kötet a ruházatokról, míg a harmadik az edényekről szól. Az ifjú olvasók kedvéért mindegyik tartalmaz rövid szöveggözte, francia nyelvű magyarázatokat, és az indexek is két nyelven készültek.

Korabeli pergamenkötésben.

Contemporary vellum.

BNH Cat 0, 0, 0

200 000,-

190. LAZIUS, WOLFGANG:

Reipublicae Romanae in exteris provinciis, bello acquisitis, constitutae, commentariorum Libri duodecim...

Francfurti ad Moenum, 1598. Apud haeredes Andreae Wecheli. (24)+1108+(44)+47+(5)p.

A szerző württembergi származású, osztrák szolgálatban álló történész, térképész, I. Ferdinánd udvari orvosa volt. A mű függetlenként jelent meg Szamosközy István „Analecta lapidum vetustorum et nonnullarum in Dacia antiquitatum” című munkája önálló részcímlappal és lapszámozással. Ez életében megjelent egyetlen műve (először 1593-ban adták ki).

Korabeli pergamenkötésben. Szép példány.

Contemporary vellum.

VD 16 L 845., Z 85.; BNH Cat L 120.; RMK III 917.

300 000,-

191. TOMPA MIHÁLY:

Virágregék. Kiadta Friebeisz István.

Pest, 1854. Müller Gyula. VII+(1)+216+(2)p. Első kiadás.

Modern félbőr-kötésben.

Modern half leather.

Szürű: 4653.

30 000,-

192. TOROCZKAI-WIGAND EDE:

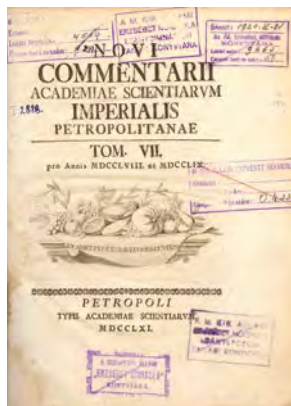
Hajdonába régös-régön...

Bp., 1917. Táltos. (10)p.+16t.+(2)p. Számozott (64./100), a szerző által aláírt példány.

Kiadói félpergamen-kötésben. Felül arany metszéssel díszítve.

Original half vellum.

30 000,-

187., 188., 191., 192. tétel

Utazás

193. BEATTIE, WILLIAM:

The Danube: its history, scenery, and topography. Splendidly Illustrated, from sketches taken on the spot, by Abresch, and drawn by W. H. Bartlett, Esq.

London, (1844.) Virtue. 2t. (címkép + díszcímlap) + IV + (2) + 236p. + 80t. (acélmetszetek) + 2 térk. Számos szövegközi fametszettel.

A Duna-menti városokat-várákat bemutató díszalbum magyar vonatkozású acélmetszetei a következők: Dévény, a dévényi „Kisasszony-torony”, Pozsony, Visegrád, Buda, a Gellérthegy, a Lánchíd, a budai vár, Pétervárad, a szinicei Háromtorony, valamint három lap a Kazán-szorosról.

Díszesen aranyozott gerincű, korabeli félbőr-kötésben.

Contemporary half leather. Spine richly gilt.

150 000,-

194. SKÓCIAI TÁRGYÚ XIX. SZÁZAD VÉGI FÉNYKÉPGYŰJTEMÉNY.

A 37 darab eredeti fotó főként az Orkney-, Wight-, Shetland-szigeteken, valamint Yorkshire-ben, Edinburgh és Maeshowe városában készült. A képek épületeket (Kirkwall Hotel, St. Magus katedrális, Walter Scott emlék, Forth híd, Holyroad palace belső felvétel, Rowlstone Hall, ventnori és lerwicki utcakép); állatokat (kutyák, skót lovak, szarvasmarhák, juhok); táj- és látképeket (Obon, Wight-sziget, Orkney, Stromness, Maeshowe, tengerparti sziklák, Dingwall) és életképeket (szántás, mosás, halászat) ábrázolnak. A képek érdekessége, hogy a kézzel írt feliratok tanúsága szerint magyar volt a készítőjük, aki 1893-ban feltehetően a skót mezőgazdaság tanulmányozására utazott az országba.

Méretük: 100-135 x 150-250 (kb. 190 x 250) mm.

Hungarian photo collection (37 pieces) from the 19th-century Scotland.

500 000,-

195. VAJDA PÉTER:

Növénytudomány. Magyar-latin fűvésznyelv és Rendszerisme. Orvosok, gyógyszeresek, kertészek 's fűvészetet tanító nélkül tanulni akarók számára.

Pesten, 1836. Heckenast Gusztáv. (4) + 236p. + 8t.

Díszesen aranyozott gerincű, későbbi félvászon-kötésben. A levelek enyhén foltosak, a címlap csúnyán javítva.

Later half cloth. Spine richly gilt. Leaves slightly stained. Title page restored.

30 000,-

194., 195., 196., 197. tétel

196. VARGA MÁRTON:

A' tsillagos égnek és a' Föld golyóbissának az ő tüneményeivel együtt való természeti előadása, 's megesmértetése. Kiadta --. Nagy-Váradon, 1809. Tichy J. F. (2)+14+272p.+1 kihajt. t. A címlapon és az utolsó levélen egy-egy metszetvignettával. A mű a szerző egy évvel korábban megjelent, „A' gyönyörű természet' tudomány...” című kétkötetes munkájának (melyet előszava szerint háromkötetesre terveztek) könyvészetileg önálló folytatása.

Modern félbőr-kötésben.

Modern half leather.

Borda: 6315-6316.

80 000,-

197. (VERSEGHY FERENC):

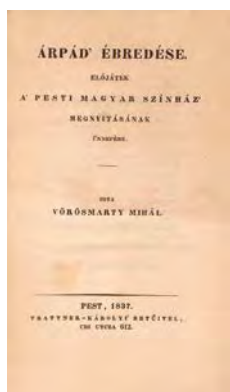
Magyar Aglája, avvagy kellemetesen mulató nyájaskodások külömbféle versnemekben Budánn, 1806. Kir. Magy. Univ. 1t. (rézmetszetű címkép)+251p.

Modern félbőr-kötésben.

Modern half leather.

Szűry: 5017.

80 000,-

198. VÖRÖSMARTY MIHÁLY:

Árpád' ébredése. Előjáték a' Pesti Magyar Színház' megnyitásának ünnepére. Pest, 1837. Trattner-Károlyi ny. 27p. Első kiadás.

A Nemzeti őse, az első állandó fővárosi magyar kőszínház létrejötté mérföldkő volt a magyar színjátszás történetében. Az 1830-as évek elején Pest megye kezdeményezte a színház építését. Széchenyi is csatlakozott ehhez, konkrét terveit a „Magyar Játékszínről”-ben közre is adta. Végül nem az ő elképzelései valósultak meg, a megye által választott helyszínen, megyei pénzből és közadakozásból kezdtek hozzá a munkálatokhoz. Vörösmarty Széchenyit támogatta az ügyben, talán ezért kérte fel a megye színházi küldöttsége először Fáy Andrást a dráma megírására. Fáy nem vállalta ezt, maga helyett pedig Vörösmartyt ajánlotta, aki elfogadta a megbízást. Az 1837. augusztus 22-i bemutaton már árusították a kinyomtatott művet.

Modern félbőr-kötésben. Az eredeti borító bekötve.

Modern half leather. Original cover bound inside.

Szűry: 5099.

40 000,-

199. VÖRÖSMARTY MIHÁLY:

Vérnász. Szomorújáték öt felvonásban.

Budán, 1834. Magyar Királyi Egyetem. (4)+159+(2)p. Első kiadás. (Eredeti játékszín. Első kötet.)

A mű elnyerte a Tudós Társaság első drámapályázatának fődíját. A Csongor és Tünde közömbös fogadtatása után végre a sikert is meghozta szerzőjének.

Későbbi félvászon-kötésben.

Later half cloth.

Szűry: 5118.

40 000,-

A jegyzékben használt rövidítések:

bet. = betűvel	n. = nélkül
é. = év	ny. = nyomda
H. = hely	p. = pagina
h. = hasáb	poss. = possessor
lev. = levél	prov. = proveniencia
lith. = könyomat	0 = a mű nem ismeri
mell. = melléklet	t. = tábla
mm = milliméter	térk. = térkép